

Θουκυδίδου ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ε

(ed. H.S. Jones - J.E. Powell, Oxford 1942)

[5.1.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους αἱ μὲν ἐνιαύσιοι σπονδαὶ διελέλυντο μέχρι Πυθίων, καὶ ἐν τῇ ἑκεχειρίᾳ Ἀθηναῖοι Δηλίους ἀνέστησαν ἐκ Δήλου, ἡγησάμενοι κατὰ παλαιάν τινα αἰτίαν οὐ καθαροὺς ὅντας Ἱερῶσθαι, καὶ ἄμα ἐλλιπὲς σφίσιν εἶναι τοῦτο τῆς καθάρσεως, ἢ πρότερον μοι δεδήλωται ὡς ἀνελόντες τὰς θήκας τῶν τεθνεώτων ὁρθῶς ἐνόμισαν ποιῆσαι. καὶ οἱ μὲν Δήλιοι Ἀτραμύττιον Φαρνάκου δόντος αὐτοῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὥκησαν, οὕτως ὡς ἔκαστος ὥρμητο.

[5.2.1] Κλέων δὲ Ἀθηναίους πείσας ἐξ τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία ἔξεπλευσε μετὰ τὴν ἑκεχειρίαν, Ἀθηναίων μὲν ὄπλίτας ἔχων διακοσίους καὶ χιλίους καὶ ἵππας τριακοσίους, τῶν δὲ ξυμ-

[5.2.2] μάχων πλείους, ναῦς δὲ τριάκοντα. σχῶν δὲ ἐξ Σκιώνην πρῶτον ἔτι πολιορκουμένην καὶ προσλαβὼν αὐτόθεν ὄπλίτας τῶν φρουρῶν, κατέπλευσεν ἐξ τὸν Κωφὸν λιμένα τῶν Τορω-

[5.2.3] ναίων ἀπέχοντα οὐ πολὺ τῆς πόλεως. ἐκ δ' αὐτοῦ, αἰσθόμενος ὑπ' αὐτομόλων ὅτι οὔτε Βρασίδας ἐν τῇ Τορώνῃ οὔτε οἱ ἐνόντες ἀξιόμαχοι εἴεν, τῇ μὲν στρατιᾷ τῇ πεζῇ ἔχώρει ἐξ τὴν πόλιν, ναῦς δὲ περιέπεμψε δέκα <έξ> τὸν λιμένα περι-

[5.2.4] πλεῖν. καὶ πρὸς τὸ περιτείχισμα πρῶτον ἀφικνεῖται, ὃ προσπεριέβαλε τῇ πόλει ὁ Βρασίδας ἐντὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ προάστειον, καὶ διελῶν τοῦ παλαιού τείχους μίαν

[5.3.1] αὐτὴν ἐποίησε πόλιν. βοηθήσαντες δὲ ἐξ αὐτὸς Πασιτελίδας τε ὁ Λακεδαιμόνιος ἄρχων καὶ ἡ παροῦσα φυλακὴ προσβαλόντων τῶν Ἀθηναίων ἡμύνοντο. καὶ ὡς ἐβιάζοντο καὶ αἱ νῆσες ἄμα περιέπλεον <αἱ> ἐξ τὸν λιμένα περιπεμφθεῖσαι, δείσας ὁ Πασιτελίδας μὴ αἴ τε νῆσες φθάσωσι λαβοῦσαι

ἐρῆμον τὴν πόλιν καὶ τοῦ τειχίσματος ἀλισκομένου ἐγκατα-

[5.3.2] ληφθῆ, ἀπολιπὼν αὐτὸ δρόμῳ ἔχώρει ἐξ τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι φθάνουσιν οἵ τε ἀπὸ τῶν νεῶν ἐλόντες τὴν Τορώνην καὶ ὁ πεζὸς ἐπισπόμενος αὐτοβοεὶ κατὰ τὸ διηρημένον τοῦ παλαιοῦ τείχους ξυνεσπεσών. καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτειναν τῶν Πελοποννησίων καὶ Τορωναίων εὐθὺς ἐν χερσί, τοὺς δὲ

[5.3.3] ζῶντας ἔλαβον, καὶ Πασιτελίδαν τὸν ἄρχοντα. Βρασίδας δὲ ἐβοήθει μὲν τῇ Τορώνῃ, αἰσθόμενος δὲ καθ' ὅδὸν ἐαλωκυῖαν ἀνεχώρησεν, ἀποσχών τεσσαράκοντα μάλιστα σταδίους μὴ

[5.3.4] φθάσαι ἐλθών. ὁ δὲ Κλέων καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖα τε ἔστησαν δύο, τὸ μὲν κατὰ τὸν λιμένα, τὸ δὲ πρὸς τῷ τειχίσματι, καὶ τῶν Τορωναίων γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας

ἡνδραπόδισαν, αὐτοὺς δὲ καὶ Πελοποννησίους καὶ εἴ τις ἄλλος Χαλκιδέων ἦν, ξύμπαντας ἐξ ἐπτακοσίους, ἀπέπεμψαν ἐξ τὰς Αθήνας· καὶ αὐτοῖς τὸ μὲν Πελοποννήσιον ὕστερον ἐν ταῖς γενομέναις σπονδαῖς ἀπῆλθε, τὸ δὲ ἄλλο ἐκομίσθη

[5.3.5] ὑπ' Ὄλυνθίων, ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς λυθεῖς. εἶλον δὲ καὶ Πάνακτον Ἀθηναίων ἐν μεθορίοις τείχος Βοιωτοὶ ὑπὸ τὸν

[5.3.6] αὐτὸν χρόνον προδοσίᾳ. καὶ ὁ μὲν Κλέων φυλακὴν καταστησάμενος τῆς Τορώνης ἄρας περιέπλει τὸν Ἀθων ὡς ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν.

[5.4.1] Φαίαξ δὲ ὁ Ἐρασιστράτου τρίτος αὐτὸς Ἀθηναίων πεμπόντων ναυσὶ δύο ἐξ Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν πρεσβευτῆς ὑπὸ τὸν

[5.4.2] αὐτὸν χρόνον ἔξεπλευσεν. Λεοντῖνοι γὰρ ἀπελθόντων Ἀθηναίων ἐκ Σικελίας μετὰ τὴν ξύμβασιν πολίτας τε ἐπεγράψαντο πολλοὺς καὶ ὁ δῆμος τὴν γῆν ἐπενόει ἀναδάσασθαι.

[5.4.3] οἱ δὲ δυνατοὶ αἰσθόμενοι Συρακοσίους τε ἐπάγονται καὶ

[5.4.3.2] ἐκβάλλουσι τὸν δῆμον. καὶ οἱ μὲν ἐπλανήθησαν ὡς ἔκαστοι, οἱ δὲ δυνατοὶ ὁμολογήσαντες Συρακοσίοις καὶ τὴν πόλιν ἐκλι-

πόντες καὶ ἐρημώσαντες Συρακούσας ἐπὶ πολιτείᾳ ὥκησαν.

[5.4.4] καὶ ὅστερον πάλιν αὐτῶν τινὲς διὰ τὸ μὴ ἀρέσκεσθαι ἀπολι-
πόντες ἐκ τῶν Συρακουσῶν Φωκαίας τε τῆς πόλεως τι τῆς
Λεοντίνων χωρίον καλούμενον καταλαμβάνουσι καὶ Βρικιν-
νίας ὃν ἔρυμα ἐν τῇ Λεοντίνῃ. καὶ τῶν τοῦ δήμου τότε
ἐκπεσόντων οἱ πολλοὶ ἥλθον ὡς αὐτούς, καὶ καταστάντες ἐκ
[5.4.5] τῶν τειχῶν ἐπολέμουν. ἢ πυνθανόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι τὸν
Φαίακα πέμπουσιν, εἴ πως πείσαντες τοὺς σφίσιν ὄντας
αὐτόθι ξυμμάχους καὶ τοὺς ἄλλους, ἢν δύνωνται, ξικελιώτας
κοινῇ ὡς Συρακοσίων δύναμιν περιποιουμένων ἐπιστρατεῦσαι,
[5.4.6] διασώσειαν τὸν δῆμον τῶν Λεοντίνων. ὁ δὲ Φαίαξ ἀφικό-
μενος τοὺς μὲν Καμαριναίους πείθει καὶ Ἀκραγαντίνους, ἐν
δὲ Γέλα ἀντιστάντος αὐτῷ τοῦ πράγματος οὐκέτι ἐπὶ τοὺς
ἄλλους ἔρχεται, αἰσθόμενος οὐκ ἀν πείθειν αὐτούς, ἀλλ'
ἀναχωρήσας διὰ τῶν Σικελῶν ἐξ Κατάνην καὶ ἄμα ἐν τῇ
παρόδῳ καὶ ἐς τὰς Βρικινίας ἐλθὼν καὶ παραθαρσύνας
[5.5.1] ἀπέπλει. ἐν δὲ τῇ παρακομδῇ τῇ ἐς τὴν Σικελίαν καὶ πάλιν
ἀναχωρήσει καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τισὶ πόλεσιν ἔχρημάτισε περὶ
φιλίας τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ Λοκρῶν ἐντυγχάνει τοῖς ἐκ
Μεσσήνης ἐποίκοις ἐκπεπτωκόσιν, οἱ μετὰ τὴν τῶν Σικε-
λιωτῶν ὁμολογίαν στασιασάντων Μεσσηνίων καὶ ἐπαγα-
γομένων τῶν ἑτέρων Λοκροὺς ἐποικοὶ ἔξεπέμφθησαν, καὶ
[5.5.2] ἐγένετο Μεσσηνὴ Λοκρῶν τινὰ χρόνον. τούτοις οὖν ὁ Φαίαξ
ἐντυχὼν τοῖς κομιζομένοις οὐκ ἡδίκησεν· ἐγεγένητο γάρ τοῖς
Λοκροῖς πρὸς αὐτὸν ὁμολογία ξυμβάσεως πέρι πρὸς τοὺς
[5.5.3] Ἀθηναίους. μόνοι γάρ τῶν ξυμμάχων, ὅτε Σικελιῶται
ξυνηλλάσσοντο, οὐκ ἐσπείσαντο Ἀθηναίοις, οὐδ' ἀν τότε, εἰ
μὴ αὐτοὺς κατεῖχεν ὁ πρὸς Ἰππωνιᾶς καὶ Μεδμαίους πόλεμος
ὅμορους τε ὄντας καὶ ἀποίκους. καὶ ὁ μὲν Φαίαξ ἐς τὰς
Ἀθήνας χρόνῳ ὕστερον ἀφίκετο.

[5.6.1] Ὁ δὲ Κλέων ὡς ἀπὸ τῆς Τορώνης τότε περιέπλευσεν ἐπὶ
τὴν Ἀμφίπολιν, ὄρμώμενος ἐκ τῆς Ἡιόνος Σταγίρω μὲν
προσβάλλει Ἀνδρίων ἀποικίᾳ καὶ οὐχ εἴλε, Γαληψὸν δὲ τὴν
[5.6.2] Θασίων ἀποικίαν λαμβάνει κατὰ κράτος. καὶ πέμψας ὡς
Περδίκκαν πρέσβεις, ὅπως παραγένοιτο στρατιᾶς κατὰ τὸ
ξυμμαχικόν, καὶ ἐς τὴν Θράκην ἄλλους παρὰ Πολλῆν τὸν
Οδομάντων βασιλέα, ἄξοντας μισθοῦ Θράκας ὡς πλείστους,
[5.6.3] αὐτὸς ἡσύχαζε περιμένων ἐν τῇ Ἡιόνῃ. Βρασίδας δὲ πυνθα-
νόμενος ταῦτα ἀντεκάθητο καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῷ Κερδυλίῳ· ἔστι
δὲ τὸ χωρίον τοῦτο Ἀργιλίων ἐπὶ μετεώρου πέραν τοῦ ποτα-
μοῦ, οὐ πολὺ ἀπέχον τῆς Ἀμφιπόλεως, καὶ κατεφαίνετο
πάντα αὐτόθεν, ὥστε οὐκ ἀν ἔλαθεν αὐτὸν ὄρμώμενος ὁ Κλέων
τῷ στρατῷ· ὅπερ προσεδέχετο ποιῆσειν αὐτόν, ἐπὶ τὴν Ἀμφί-
πολιν, ὑπεριδόντα σφῶν τὸ πλήθος, τῇ παρούσῃ στρατιᾷ
[5.6.4] ἀναβήσεσθαι. ἄμα δὲ καὶ παρεσκευάζετο Θράκας τε μισθω-
τοὺς πεντακοσίους καὶ χιλίους, καὶ τοὺς Ἦδωνας πάντας
παρακαλῶν, πελταστὰς καὶ ἵππεας· καὶ Μυρκινίων καὶ
Χαλκιδέων χιλίους πελταστὰς εἶχε πρὸς τοῖς ἐν Ἀμφιπόλει.
[5.6.5] τὸ δ' ὄπλιτικὸν ξύμπαν ἥθροισθη δισχίλιοι μάλιστα καὶ ἵππης
Ἐλληνες τριακόσιοι. τούτων Βρασίδας μὲν ἔχων ἐπὶ Κερ-
δυλίῳ ἐκάθητο ἐξ πεντακοσίους καὶ χιλίους, οἱ δ' ἄλλοι ἐν
[5.7.1] Ἀμφιπόλει μετὰ Κλεαρίδου ἐτετάχατο. ὁ δὲ Κλέων τέως
μὲν ἡσύχαζεν, ἔπειτα ἡναγκάσθη ποιῆσαι ὅπερ ὁ Βρασίδας
[5.7.2] προσεδέχετο. τῶν γὰρ στρατιωτῶν ἀχθομένων μὲν τῇ ἔδρᾳ,
ἀναλογιζομένων δὲ τὴν ἐκείνου ἡγεμονίαν πρὸς οἵαν ἐμπειρίαν
καὶ τόλμαν μετὰ οἵας ἀνεπιστημοσύνης καὶ μαλακίας γενή-
σοιτο καὶ οἴκοθεν ὡς ἄκοντες αὐτῷ ξυνῆλθον, αἰσθόμενος τὸν
θροῦν καὶ οὐ βουλόμενος αὐτοὺς διὰ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καθη-
[5.7.3] μένους βαρύνεσθαι, ἀναλαβὼν ἥγεν. καὶ ἔχρησατο τῷ τρόπῳ
ῶπερ καὶ ἐς τὴν Πύλον εύτυχήσας ἐπίστευσέ τι φρονεῖν· ἐς

μάχην μὲν γὰρ οὐδὲ ἥλπισέν οἱ ἐπεξιέναι οὐδένα, κατὰ θέαν
δὲ μᾶλλον ἔφη ἀναβαίνειν τοῦ χωρίου, καὶ τὴν μείζω παρα-
σκευὴν περιέμενεν, οὐχ ὡς τῷ ἀσφαλεῖ, ἢν ἀναγκάζηται,

περισχήσων, ἀλλ' ὡς κύκλῳ περιστὰς βίᾳ αἰρήσων τὴν

[5.7.4] πόλιν. ἐλθών τε καὶ καθίσας ἐπὶ λόφου καρτεροῦ πρὸ τῆς
Ἀμφιπόλεως τὸν στρατὸν αὐτὸς ἔθεᾶτο τὸ λιμνῶδες τοῦ

Στρυμόνος καὶ τὴν θέσιν τῆς πόλεως ἐπὶ τῇ Θράκῃ ὡς ἔχοι.

[5.7.5] ἀπιέναι τε τε ἐνόμιζεν, ὁπόταν βούληται, ἀμαχεῖ· καὶ γὰρ οὐδὲ
ἔφαίνετο οὕτ' ἐπὶ τοῦ τείχους οὐδεὶς οὔτε κατὰ πύλας ἔξηει,
κεκλημέναι τε ἡσαν πᾶσαι. ὥστε καὶ μηχανὰς ὅτι οὐκ

ἀνῆλθεν ἔχων, ἀμαρτεῖν ἐδόκει· ἐλεῖν γὰρ ἀν τὴν πόλιν

[5.8.1] διὰ τὸ ἑρῆμον. ὁ δὲ Βρασίδας εὐθὺς ὡς εἶδε κινουμένους
τοὺς Ἀθηναίους, καταβὰς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ Κερδυλίου

[5.8.2] ἐσέρχεται ἐξ τὴν Ἀμφίπολιν. καὶ ἐπέξιδον μὲν καὶ ἀντί-
ταξιν οὐκ ἐποιήσατο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, δεδιὼς τὴν αὐτοῦ

παρασκευὴν καὶ νομίζων ὑποδεεστέρους εἶναι, οὐ τῷ πλήθει
(ἀντίπαλα γάρ πως ἦν), ἀλλὰ τῷ ἀξιώματι (τῶν γὰρ Ἀθη-

ναίων ὅπερ ἐστράτευε καθαρὸν ἔξηλθε καὶ Λημνίων καὶ

Ιμβρίων τὸ κράτιστον), τέχνη δὲ παρεσκευάζετο ἐπιθησό-

[5.8.3] μενος. εἰ γὰρ δείξειε τοῖς ἐναντίοις τὸ τε πλῆθος καὶ τὴν
ὅπλισιν ἀναγκαίαν ούσαν τῶν μεθ' ἐαυτοῦ, οὐκ ἀν ἥγεῖτο
μᾶλλον περιγενέσθαι ἢ ἀνευ προόψεως τε αὐτῶν καὶ μὴ

[5.8.4] ἀπὸ τοῦ ὄντος καταφρονήσεως. ἀπολεξάμενος οὖν αὐτὸς
πεντήκοντα καὶ ἐκατὸν ὀπλίτας καὶ τοὺς ἄλλους Κλεαρίδα
προστάξας ἐβουλεύετο ἐπιχειρεῖν αἰφνιδίως πρὶν ἀπελθεῖν
τοὺς Ἀθηναίους, οὐκ ἀν νομίζων αὐτοὺς ὁμοίως ἀπολαβεῖν
αὐθις μεμονωμένους, εἰ τύχοι ἐλθοῦσα αὐτοῖς ἡ βοήθεια.
ξυγκαλέσας δὲ τοὺς πάντας στρατιώτας καὶ βουλόμενος

παραθαρσύναί τε καὶ τὴν ἐπίνοιαν φράσαι, ἔλεγε τοιάδε.

[5.9.1] Ἀνδρες Πελοποννήσιοι, ἀπὸ μὲν οἵας χώρας ἥκομεν, ὅτι

αἱεὶ διὰ τὸ εὔψυχον ἐλευθέρας, καὶ ὅτι Δωριῆς μέλλετε Ἰωσι
μάχεσθαι, ὃν εἰώθατε κρείσσους εἶναι, ἀρκείτω βραχέως

[5.9.2] δεδηλωμένον· τὴν δὲ ἐπιχείρησιν ὡς τρόπῳ διανοοῦμαι
ποιεῖσθαι, διδάξω, ἵνα μή τῷ τὸ κατ' ὄλιγον καὶ μὴ ἄπαντας

[5.9.3] κινδυνεύειν ἐνδεές φαινόμενον ἀτολμίαν παράσχῃ. τοὺς γὰρ
ἐναντίους εἰκάζω καταφρονήσει τε ἡμῶν καὶ οὐκ ἀν ἐπί-
σαντας ὡς ἀν ἐπεξέλθοι τις αὐτοῖς ἐξ μάχην ἀναβῆναι τε

πρὸς τὸ χωρίον καὶ νῦν ἀτάκτως κατὰ θέαν τετραμμένους

[5.9.4] ὄλιγωρεῖν. δότις δὲ τὰς τοιαύτας ἀμαρτίας τῶν ἐναντίων
κάλλιστα ἴδων καὶ ἄμα πρὸς τὴν ἐαυτοῦ δύναμιν τὴν
ἐπιχείρησιν ποιεῖται μὴ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς μᾶλλον καὶ

ἀντιπαραταχθέντος ἢ ἐκ τοῦ πρὸς τὸ παρὸν ξυμφέροντος,
[5.9.5] πλεῖστ' ἀν ὄρθοῖτο· καὶ τὰ κλέμματα ταῦτα καλλίστην δόξαν
ἔχει ἂ τὸν πολέμιον μάλιστ' ἀν τις ἀπατήσας τοὺς φίλους

[5.9.6] μέγιστ' ἀν ὥφελήσειεν. ἔως οὖν ἔτι ἀπαράσκευοι θαρσοῦσι
καὶ τοῦ ὑπαπίεναι πλέον ἢ τοῦ μένοντος, ἐξ ὃν ἐμοὶ φαίνονται,
τὴν διάνοιαν ἔχουσιν, ἐν τῷ ἀνειμένῳ αὐτῶν τῆς γνώμης καὶ

πρὶν ξυνταθῆναι μᾶλλον τὴν δόξαν, ἐγὼ μὲν ἔχων τοὺς μετ'

ἔμαυτοῦ καὶ φθάσας, ἢν δύνωμαι, προσπεσοῦμαι δρόμῳ κατὰ
[5.9.7] μέσον τὸ στράτευμα· σὺ δέ, Κλεαρίδα, ὕστερον, ὅταν ἐμὲ
ὄρφας ἥδη προσκείμενον καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς φοβοῦντα αὐτούς,
τοὺς μετὰ σεαυτοῦ τούς τ' Ἀμφιπολίτας καὶ τοὺς ἄλλους

ξυμμάχους ἄγων αἰφνιδίως τὰς πύλας ἀνοίξας ἐπεκθεῖν καὶ

[5.9.8] ἐπείγεσθαι ὡς τάχιστα ξυμμεῖξαι. ἐλπὶς γὰρ μάλιστα αὐτοὺς
οὕτω φοβηθῆναι· τὸ γὰρ ἐπιὸν ὕστερον δεινότερον τοῖς πολε-

[5.9.9] μίοις τοῦ παρόντος καὶ μαχομένου. καὶ αὐτός τε ἀνὴρ

ἀγαθὸς γίγνου, ὡσπερ σε εἰκὸς ὄντα Σπαρτιάτην, καὶ ὑμεῖς,

[5.9.9.3] ὡς ἄνδρες ξύμμαχοι, ἀκολουθήσατε ἄνδρείως, καὶ νομίσατε
<τρία> εἶναι τοῦ καλῶς πολεμεῖν τὸ ἐθέλειν καὶ τὸ αἰσχύ-

νεσθαι καὶ <τὸ> τοῖς ἄρχουσι πείθεσθαι, καὶ τῇδε ὑμῖν τῇ

ήμέρα ἢ ἀγαθοῖς γενομένοις ἐλευθερίαν τε ὑπάρχειν καὶ Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις κεκλῆσθαι, ἢ Αθηναίων τε δούλοις, ἢν τὰ ἄριστα ἄνευ ἀνδραποδισμοῦ ἢ θανατώσεως πράξητε, καὶ δουλείαν χαλεπωτέραν ἢ πρὶν εἴχετε, τοῖς δὲ λοιποῖς Ἑλλησι

[5.9.10] κωλυταῖς γενέσθαι ἐλευθερώσεως. ἀλλὰ μήτε ὑμεῖς μαλακισθῆτε, ὁρῶντες περὶ ὅσων ὁ ἀγών ἔστιν, ἐγὼ τε δείξω οὐ παραινέσαι οἶός τε ὧν μᾶλλον τοῖς πέλας ἢ καὶ αὐτὸς ἔργω ἐπεξελθεῖν.'

[5.10.1] Ὁ μὲν Βρασίδας τοσαῦτα εἰπὼν τίν τε ἔξοδον παρεσκευάζετο αὐτὸς καὶ τοὺς ἄλλους μετὰ τοῦ Κλεαρίδα καθίστη ἐπὶ τὰς Θρακίας καλουμένας τῶν πυλῶν, ὅπως ὕσπερ εἴρητο

[5.10.2] ἐπεξίοιεν. τῷ δὲ Κλέωνι, φανεροῦ γενομένου αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Κερδυλίου καταβάντος καὶ ἐν τῇ πόλει ἐπιφανεῖ οὕσῃ

ἔξωθεν περὶ τὸ ιερὸν τῆς Ἀθηνᾶς θυομένου καὶ ταῦτα πράσσοντος, ἀγγέλλεται (προυκεχωρήκει γὰρ τότε κατὰ τὴν θέαν) ὅτι ἡ τε στρατιὰ ἀπασα φανερὰ τῶν πολεμίων ἐν τῇ

πόλει καὶ ὑπὸ τὰς πύλας ἵππων τε πόδες πολλοὶ καὶ ἀνθρώπων

[5.10.3] ὡς ἔξιόντων ὑποφαίνονται. ὁ δὲ ἀκούσας ἐπῆλθεν· καὶ ὡς εἴδεν, οὐ βουλόμενος μάχη διαγωνίσασθαι πρὶν οἱ καὶ τοὺς

βοηθοὺς ἥκειν καὶ οἰόμενος φθήσεσθαι ἀπελθών, σημαίνειν τε ἀμα ἐκέλευεν ἀναχώρησιν καὶ παρήγγειλε τοῖς ἀπιοῦσιν

ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας, ὕσπερ μόνον οἶόν τ' ἦν, ὑπάγειν ἐπὶ

[5.10.4] τῆς Ἡιόνος. ὡς δ' αὐτῷ ἐδόκει σχολὴ γίγνεσθαι, αὐτὸς ἐπιστρέψας τὸ δεξιὸν καὶ τὰ γυμνὰ πρὸς τοὺς πολεμίους δοὺς

[5.10.5] ἀπῆγε τὴν στρατιάν. κάν τούτῳ Βρασίδας ὡς ὁρᾷ τὸν καιρὸν καὶ τὸ στράτευμα τῶν Αθηναίων κινούμενον, λέγει τοῖς μεθ' ἔσωτοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅτι 'οἱ ἄνδρες ἡμᾶς οὐ

μενοῦσιν. δῆλοι δὲ τῶν τε δοράτων τῇ κινήσει καὶ τῶν κεφαλῶν· οἵς γὰρ ἂν τοῦτο γίγνηται, οὐκ εἰώθασι μένειν τοὺς

ἐπιόντας. ἀλλὰ τάς τε πύλας τις ἀνοιγέτω ἐμοὶ ἀς εἴρηται,

[5.10.6] καὶ ἐπεξίωμεν ὡς τάχιστα θαρσοῦντες.' καὶ ὁ μὲν κατὰ τὰς

ἐπὶ τὸ σταύρωμα πύλας καὶ τὰς πρώτας τοῦ μακροῦ τείχους

τότε ὄντος ἐξελθών ἔθει δρόμια τὴν ὁδὸν ταύτην εύθεῖαν,

ἥπερ νῦν κατὰ τὸ καρτερώτατον τοῦ χωρίου ἴοντι τροπαῖον

ἔστηκε, καὶ προσβαλῶν τοῖς Αθηναίοις πεφοβημένοις τε

ἄμα τῇ σφετέρᾳ ἀταξίᾳ καὶ τὴν τόλμαν αὐτοῦ ἐκπεπλη-

[5.10.7] γμένοις κατὰ μέσον τὸ στράτευμα τρέπει. καὶ ὁ Κλεαρίδας,

ὕσπερ εἴρητο, ἄμα κατὰ τὰς Θρακίας πύλας ἐπεξελθών τῷ

στρατῷ ἐπεφέρετο. ξυνέβη τε τῷ ἀδοκήτῳ καὶ ἔξαπίνης

[5.10.8] ἀμφοτέρωθεν τοὺς Αθηναίους θορυβηθῆναι, καὶ τὸ μὲν

εὐώνυμον κέρας αὐτῶν τὸ πρὸς τὴν Ἡιόνα, σπερ δὴ καὶ

προυκεχωρήκει, εὐθὺς ἀπορραγὲν ἔφευγεν· καὶ ὁ Βρασίδας

ὑποχωροῦντος ἥδη αὐτοῦ ἐπιπαριὼν τῷ δεξιῷ τιτρώσκεται,

καὶ πεσόντα αὐτὸν οἱ μὲν Αθηναῖοι οὐκ αἰσθάνονται, οἱ

[5.10.9] δὲ πλησίον ἄραντες ἀπήνεγκαν. τὸ δὲ δεξιὸν τῶν Αθη-

ναίων ἔμενέ [τε] μᾶλλον, καὶ ὁ μὲν Κλέων, ὡς τὸ πρῶτον

οὐ διενοεῖτο μένειν, εὐθὺς φεύγων καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ

Μυρκινίου πελταστοῦ ἀποθνήσκει, οἱ δὲ αὐτοῦ ξυστραφέντες

ὄπλιται ἐπὶ τὸν λόφον τόν τε Κλεαρίδαν ἡμύνοντο καὶ δις

ἢ τρὶς προσβαλόντα, καὶ οὐ πρότερον ἐνέδοσαν πρὶν ἡ τε

Μυρκινία καὶ ἡ Χαλκιδικὴ ἵππος καὶ οἱ πελτασταὶ περι-

[5.10.10] στάντες καὶ ἐσακοντίζοντες αὐτοὺς ἔτρεψαν. οὕτω δὴ τὸ

στράτευμα πᾶν ἥδη τῶν Αθηναίων φυγὸν χαλεπῶς καὶ

πολλὰς ὁδοὺς τραπόμενοι κατὰ ὅρη, ὅσοι μὴ διεφθάρησαν

ἢ αὐτίκα ἐν χερσὶν ἢ ὑπὸ τῆς Χαλκιδικῆς ἵππου καὶ τῶν

[5.10.11] πελταστῶν, οἱ λοιποὶ ἀπεκομίσθησαν ἐς τὴν Ἡιόνα. οἱ δὲ

τὸν Βρασίδαν ἄραντες ἐκ τῆς μάχης καὶ διασώσαντες ἐς τὴν

πόλιν ἔτι ἔμπινουν ἐσεκόμισαν· καὶ ἥσθετο μὲν ὅτι νικῶσιν οἱ

[5.10.12] μεθ' αὐτοῦ, οὐ πολὺ δὲ διαλιπὼν ἐτελεύτησεν. καὶ ἡ ἄλλη στρατιὰ ἀναχωρήσασα μετὰ τοῦ Κλεαρίδου ἐκ τῆς διώξεως

[5.11.1] νεκρούς τε ἐσκύλευσε καὶ τροπαιὸν ἔστησεν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν Βρασίδαν οἱ ξύμμαχοι πάντες ξὺν ὅπλοις ἐπισπόμενοι δημοσίᾳ ἔθαψαν ἐν τῇ πόλει πρὸ τῆς νῦν ἀγορᾶς οὕσης· καὶ τὸ λοιπὸν οἱ Ἀμφιπολῖται, περιείρξαντες αὐτοῦ τὸ μνημεῖον, ὡς ἥρωι τε ἐντέμνουσι καὶ τιμὰς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ ἐτησίους θυσίας, καὶ τὴν ἀποικίαν ὡς οἰκιστῇ προσέθεσαν, καταβαλόντες τὰ Ἀγνώνεια οἰκοδομήματα καὶ ἀφανίσαντες εἴ τι μνημόσυνον που ἔμελλεν αὐτοῦ τῆς οἰκίσεως περιέσεσθαι, νομίσαντες τὸν μὲν Βρασίδαν σωτῆρά τε σφῶν γεγενῆσθαι καὶ ἐν τῷ παρόντι ἄμα τὴν τῶν Λακεδαιμονίων ξυμμαχίαν φόβῳ τῶν Ἀθηναίων θεραπεύοντες, τὸν δὲ Ἀγνωνα κατὰ τὸ πολέμιον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἀν ὄμοίως

[5.11.2] σφίσι ξυμφόρως οὐδ' ἄν ἡδέως τὰς τιμὰς ἔχειν. καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς Ἀθηναίοις ἀπέδοσαν. ἀπέθανον δὲ Ἀθηναίων μὲν περὶ ἔξακοσίους, τῶν δ' ἐναντίων ἐπτά, διὰ τὸ μὴ ἐκ παρατάξεως, ἀπὸ δὲ τοιαύτης ξυντυχίας καὶ προεκφοβήσεως

[5.11.3] τὴν μάχην μᾶλλον γενέσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν οἱ μὲν ἐπ' οἴκου ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ μετὰ τοῦ Κλεαρίδου τὰ περὶ τὴν Ἀμφίπολιν καθίσταντο.

[5.12.1] Καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ Θέρους τελευτῶντος Ραμφίας καὶ Αύτοχαρίδας καὶ Ἐπικυδίδας Λακεδαιμόνιοι ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία βοήθειαν ἥγον ἐνακοσίων ὅπλιτῶν, καὶ ἀφικόμενοι ἐς Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχῖνι καθίσταντο

[5.12.2] ὅτι αὐτοῖς ἐδόκει μὴ καλῶς ἔχειν. ἐνδιατριβόντων δὲ αὐτῶν ἔτυχεν ἡ μάχη αὕτη γενομένη, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

[5.13.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς μέχρι μὲν Πιερίου τῆς Θεσσαλίας διῆλθον οἱ περὶ τὸν Ραμφίαν, κωλυόντων δὲ τῶν Θεσσαλῶν καὶ ἄμα Βρασίδου τεθνεῶτος, ὥπερ ἥγον τὴν στρατιάν, ἀπετράποντο ἐπ' οἴκου, νομίσαντες οὐδένα καιρὸν ἔτι εἶναι τῶν τε Ἀθηναίων ἡσση ἀπεληλυθότων καὶ οὐκ ἀξιόχρεων αὐτῶν ὄντων δρᾶν τι ὡν κάκεῖνος ἐπενόει.

[5.13.2] μάλιστα δὲ ἀπῆλθον εἰδότες τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅτε ἐξῆσαν, πρὸς τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην ἔχοντας.

[5.14.1] Ξυνέβη τε εὐθὺς μετὰ τὴν ἐν Ἀμφιπόλει μάχην καὶ τὴν Ραμφίου ἀναχώρησιν ἐκ Θεσσαλίας ὥστε πολέμου μὲν μηδὲν ἔτι ἄψασθαι μηδετέρους, πρὸς δὲ τὴν εἰρήνην μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πληγέντες ἐπὶ τῷ Δηλίῳ καὶ δι' ὀλίγου αὖθις ἐν Ἀμφιπόλει, καὶ οὐκ ἔχοντες τὴν ἐλπίδα τῆς ὁρμῆς πιστὴν ἔτι, ὥπερ οὐ προσεδέχοντο πρότερον τὰς σπονδάς, δοκοῦντες τῇ παρούσῃ εὔτυχίᾳ καθυ-

[5.14.2] πέρτεροι γενήσεσθαι· καὶ τοὺς ξυμμάχους ἄμα ἐδέδισαν σφῶν μὴ διὰ τὰ σφάλματα ἐπαιρόμενοι ἐπὶ πλέον ἀποστῶσι, μετεμέλοντό τε ὅτι μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καλῶς παρασχὸν οὐ

[5.14.3] Ξυνέβησαν· οἱ δ' αὖ Λακεδαιμόνιοι παρὰ γνώμην μὲν ἀποβαίνοντος σφίσι τοῦ πολέμου, ἐν ᾧ ὕστοντο ὀλίγων ἐτῶν καθαιρήσειν τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν, εἰ τὴν γῆν τέμνοιεν, περιπεσόντες δὲ τῇ ἐν τῇ νήσῳ ξυμφορᾷ, οἵα οὕπια ἐγεγένητο τῇ Σπάρτῃ, καὶ ληστευομένης τῆς χώρας ἐκ τῆς Πύλου καὶ Κυθήρων, αὐτομολούντων τε τῶν Εἰλώτων καὶ αἱεὶ προσδοκίας οὕσης μή τι καὶ οἱ ὑπομένοντες τοῖς ἔξω πίσυνοι πρὸς τὰ παρόντα σφίσιν ὕσπερ καὶ πρότερον νεωτερίσωσιν.

[5.14.4] Ξυνέβαινε δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ἀργείους αὐτοῖς τὰς τριακοντούτεις σπονδάς ἐπ' ἔξοδῳ εἶναι, καὶ ἄλλας οὐκ ἥθελον σπένδεσθαι οἱ Ἀργεῖοι εἰ μή τις αὐτοῖς τὴν Κυνουρίαν γῆν ἀπόδωσει, ὥστ' ἀδύνατα εἶναι ἐφαίνετο Ἀργείοις καὶ Ἀθηναίοις ἄμα πολεμεῖν. τῶν τε ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων ὑπώπτευόν τινας ἀποστήσεσθαι πρὸς τοὺς Ἀργείους· ὥπερ καὶ ἐγένετο.

[5.15.1] Ταῦτ' οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις ἐδόκει ποιητέα εἶναι ἡ ξύμβασις, καὶ οὐχ ἡσσον τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι· ἡσαν γὰρ

οἱ Σπαρτιᾶται αὐτῶν πρῶτοί τε καὶ † ὄμοιῶς † σφίσι ξυγ-
[5.15.2] γενεῖς. Ἡρξαντο μὲν οὖν καὶ εύθὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν αὐτῶν
πράσσειν, ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι οὕπως ἥθελον, εὖ φερόμενοι,
ἐπὶ τῇ ἵση καταλύεσθαι. σφαλέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τῷ
Δηλίῳ παραχρῆμα οἱ Λακεδαιμόνιοι, γνόντες νῦν μᾶλλον
ἄν ἐνδεξαμένους, ποιοῦνται τὴν ἐνιαύσιον ἐκεχειρίαν, ἐν ἣ
ἔδει ξυνιόντας καὶ περὶ τοῦ πλέονος χρόνου βουλεύεσθαι.

[5.16.1] ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐν Ἀμφιπόλει ἡσσα τοῖς Ἀθηναῖοις ἐγεγέ-
νητο καὶ ἐτεθνήκει Κλέων τε καὶ Βρασίδας, οἵπερ ἀμφοτέ-
ρωθεν μάλιστα ἡναντιοῦντο τῇ εἰρήνῃ, ὁ μὲν διὰ τὸ εὔτυχεῖν
τε καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν, ὁ δὲ γενομένης ἡσυχίας
καταφανέστερος νομίζων ἄν εἶναι κακουργῶν καὶ ἀπιστό-
τερος διαβάλλων, τότε δὴ ἐκατέρᾳ τῇ πόλει σπεύδοντες τὰ
μάλιστα τὴν ἡγεμονίαν Πλειστοάναξ τε ὁ Παυσανίου βασι-
λεὺς Λακεδαιμονίων καὶ Νικίας ὁ Νικηράτου, πλεῖστα τῶν
τότε εὖ φερόμενος ἐν στρατηγίαις, πολλῷ δὴ μᾶλλον πρου-
θυμοῦντο, Νικίας μὲν βουλόμενος, ἐν ᾧ ἀπαθῆς ἦν καὶ
ἡξιοῦτο, διασώσασθαι τὴν εὐτυχίαν, καὶ ἔς τε τὸ αὐτίκα
πόνων πεπαῦσθαι καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς πολίτας παῦσαι καὶ
τῷ μέλλοντι χρόνῳ καταλιπεῖν ὅνομα ὡς οὐδὲν σφήλας τὴν
πόλιν διεγένετο, νομίζων ἐκ τοῦ ἀκινδύνου τοῦτο ξυμβαίνειν
καὶ δοτις ἐλάχιστα τύχῃ αὐτὸν παραδίδωσι, τὸ δὲ ἀκίνδυνον
τὴν εἰρήνην παρέχειν, Πλειστοάναξ δὲ ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν
διαβαλλόμενος περὶ τῆς καθόδου, καὶ ἔς ἐνθυμίαν τοῖς Λακε-
δαιμονίοις αἰεὶ προβαλλόμενος ὑπ' αὐτῶν, ὅπότε τι πτα-
σιαν, ὡς διὰ τὴν ἐκείνου κάθοδον παρανομηθεῖσαν ταῦτα

[5.16.2] ξυμβαίνοι. τὴν γὰρ πρόμαντιν τὴν ἐν Δελφοῖς ἐπητιῶντο
αὐτὸν πεῖσαι μετ' Ἀριστοκλέους τοῦ ἀδελφοῦ ὥστε χρῆσαι
Λακεδαιμονίοις ἐπὶ πολὺ τάδε θεωροῖς ἀφικνουμένοις, Διὸς
υἱοῦ ἡμιθέου τὸ σπέρμα ἐκ τῆς ἀλλοτρίας ἔς τὴν ἑαυτῶν
[5.16.3] ἀναφέρειν, εἰ δὲ μή, ἀργυρέᾳ εὐλάκᾳ εὐλαξεῖν· χρόνῳ δὲ
προτρέψαι τοὺς Λακεδαιμονίους φεύγοντα αὐτὸν ἔς Λύκαιον
διὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ποτὲ μετὰ δώρων δοκήσεως ἀνα-
χώρησιν, καὶ ἡμισυ τῆς οἰκίας τοῦ Ἱεροῦ τότε τοῦ Διὸς
οἰκοῦντα φόβῳ τῷ Λακεδαιμονίων, ἔτει ἐνὸς δέοντι εἰκοστῷ
τοῖς ὄμοιοις χοροῖς καὶ θυσίαις καταγαγεῖν ὥσπερ ὅτε τὸ
πρῶτον Λακεδαίμονα κτίζοντες τοὺς βασιλέας καθίσταντο.

[5.17.1] ἀχθόμενος οὖν τῇ διαβολῇ ταύτῃ καὶ νομίζων ἐν εἰρήνῃ
μὲν οὐδενὸς σφάλματος γιγνομένου καὶ ἅμα τῶν Λακεδαι-
μονίων τοὺς ἄνδρας κομιζομένων κἀν αὐτὸς τοῖς ἔχθροῖς
ἀνεπίληπτος εἶναι, πολέμου δὲ καθεστῶτος αἰεὶ ἀνάγκην
εἶναι τοὺς προύχοντας ἀπὸ τῶν ξυμφορῶν διαβάλλεσθαι,

[5.17.2] προυθυμήθη τὴν ξύμβασιν. καὶ τόν τε χειμῶνα τοῦτον
ἥσαν ἔς λόγους καὶ πρὸς τὸ ἔαρ ἥδη παρασκευή τε προ-
επανεσέσθη ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων περιαγγελλομένη κατὰ
πόλεις ὡς <ἔς> ἐπιτειχισμόν, διπος οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἐσ-
ακούοιεν, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν ξυνόδων ἅμα πολλὰς δικαιώσεις
προενεγκόντων ἀλλήλοις ξυνεχωρεῖτο ὥστε ἃ ἐκάτεροι
πολέμῳ ἔσχον ἀποδόντας τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι, Νίσαιαν
δ' ἔχειν Ἀθηναῖους (ἀνταπαιτούντων γὰρ Πλάταιαν οἱ Θη-
βαῖοι ἔφασαν οὐ βίᾳ, ἀλλ' ὄμολογίᾳ αὐτῶν προσχωρησάν-
των καὶ οὐ προδόντων ἔχειν τὸ χωρίον, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τῷ
αὐτῷ τρόπῳ τὴν Νίσαιαν), τότε δὴ παρακαλέσαντες τοὺς
ἑαυτῶν ξυμμάχους οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ψηφισαμένων πλὴν
Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ Ἡλείων καὶ Μεγαρέων τῶν
ἄλλων ὥστε καταλύεσθαι (τούτοις δὲ οὐκ ἤρεσκε τὰ πρασ-
σόμενα), ποιοῦνται τὴν ξύμβασιν καὶ ἐσπείσαντο πρὸς τοὺς
Ἀθηναῖους καὶ ὥμοσαν, ἐκεῖνοί τε πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους,
τάδε.

[5.18.1] 'Σπονδὰς ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ

[5.18.2] οἱ ξύμμαχοι κατὰ τάδε, καὶ ὥμοσαν κατὰ πόλεις. περὶ μὲν τῶν Ἱερῶν τῶν κοινῶν, θύειν καὶ ἵέναι καὶ μαντεύεσθαι καὶ θεωρεῖν κατὰ τὰ πάτρια τὸν βουλόμενον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀδεῶς. τὸ δ' Ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Δελφοὺς αὐτονόμους εἶναι καὶ αὐτοτελεῖς καὶ αὐτοδίκους καὶ αὐτῶν καὶ τῆς γῆς τῆς

[5.18.3] ἔαυτῶν κατὰ τὰ πάτρια. ἔτη δὲ εἶναι τὰς σπονδὰς πεντήκοντα Ἀθηναίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις τοῖς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις τοῖς Λακεδαιμονίων ἀδόλους καὶ

[5.18.4] ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. ὅπλα δὲ μὴ ἔξεστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ μήτε Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους ἐπὶ Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους μήτε Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους ἐπὶ Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους, μήτε τέχνη μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ. ἦν δέ τι διάφορον ἢ πρὸς ἄλλήλους, δικαίῳ χρήσθων καὶ ὄρκοις, καθ'

[5.18.5] ὅτι ἀν ξυνθώνται. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίοις Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι Ἀμφίπολιν. ὅσας δὲ πόλεις παρέδοσαν

Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίοις, ἔξεστω ἀπιέναι ὅποι ἀν βούλωνται αὐτοὺς καὶ τὰ ἔαυτῶν ἔχοντας· τὰς δὲ πόλεις φερούσας τὸν φόρον τὸν ἐπὶ Ἀριστείδου αὐτονόμους εἶναι. ὅπλα δὲ μὴ ἔξεστω ἐπιφέρειν Ἀθηναίους μηδὲ τοὺς ξυμμάχους ἐπὶ κακῷ, ἀποδιδόντων τὸν φόρον, ἐπειδὴ αἱ σπονδαὶ ἔγενοντο.

εἰσὶ δὲ Ἄργιλος, Στάγιρος, Ἀκανθος, Σκῶλος, Ὄλυνθος, Σπάρτωλος. ξυμμάχους δ' εἶναι μηδετέρων, μήτε Λακεδαιμονίων μήτε Ἀθηναίων· ἦν δὲ Ἀθηναῖοι πείθωσι τὰς

πόλεις, βουλομένας ταύτας ἔξεστω ξυμμάχους ποιεῖσθαι

[5.18.6] αὐτοὺς Ἀθηναίοις. Μηκυβερναίους δὲ καὶ Σαναίους καὶ Σιγγαίους οἰκεῖν τὰς πόλεις τὰς ἔαυτῶν, καθάπερ Ὄλύνθιοι

[5.18.7] καὶ Ἀκάνθιοι. ἀποδόντων δὲ Ἀθηναίοις Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι Πάνακτον. ἀποδόντων δὲ καὶ Ἀθηναῖοι Λακε-

δαιμόνιοις Κορυφάσιον καὶ Κύθηρα καὶ Μέθανα καὶ Πτελεὸν καὶ Ἀταλάντην καὶ τοὺς ἄνδρας ὅσοι εἰσὶ Λακεδαιμονίων ἐν

τῷ δημοσίῳ τῷ Ἀθηναίων ἢ ἄλλοθί που ὅσης Ἀθηναῖοι ἄρχουσιν ἐν δημοσίῳ· καὶ τοὺς ἐν Σκιώνῃ πολιορκουμένους

Πελοποννησίων ἀφεῖναι καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι Λακεδαι-

μονίων ξύμμαχοι ἐν Σκιώνῃ εἰσὶ καὶ ὅσους Βρασίδας ἔσε-

πεμψε καὶ εἴ τις τῶν ξυμμάχων τῶν Λακεδαιμονίων ἐν

Ἀθήναις ἔστιν ἐν τῷ δημοσίῳ ἢ ἄλλοθί που ἡς Ἀθηναῖοι

ἄρχουσιν ἐν δημοσίῳ. ἀποδόντων δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ

οἱ ξύμμαχοι οὕστινας ἔχουσιν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων

[5.18.8] κατὰ ταύτα. Σκιωναίων δὲ καὶ Τορωναίων καὶ Σερμυλιῶν καὶ εἴ τινα ἄλλην πόλιν ἔχουσιν Ἀθηναῖοι, Ἀθηναίους βου-

λεύεσθαι περὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων πόλεων ὅτι ἀν δοκῆ

[5.18.9] αὐτοῖς. ὄρκους δὲ ποιήσασθαι Ἀθηναίους πρὸς Λακεδαι-

μονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους κατὰ πόλεις. ὅμνυντων δὲ τὸν

ἐπιχώριον ὄρκον ἐκάτεροι τὸν μέγιστον ἐπτὰ καὶ δέκα ἐκά-

στης πόλεως. ὁ δ' ὄρκος ἔστω ὅδε· "ἔμμενῶ ταῖς ξυν-

θήκαις καὶ ταῖς σπονδαῖς ταῖσδε δικαίως καὶ ἀδόλως." ἔστω

δὲ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις κατὰ ταύτα ὄρκος

[5.18.10] πρὸς Ἀθηναίους, τὸν δὲ ὄρκον ἀνανεοῦσθαι κατ' ἐνιαυτὸν

ἀμφοτέρους. στήλας δὲ στήσαι Ὄλυμπίασι καὶ Πυθοῖ καὶ

Ισθμοῖ καὶ Ἀθήνησιν ἐν πόλει καὶ ἐν Λακεδαιμονίῳ ἐν

[5.18.11] Ἀμυκλαίω. εἰ δέ τι ἀμνημονοῦσιν ὅποτεροιοῦν καὶ ὅτου

πέρι, λόγοις δικαίοις χρωμένοις εὔορκον εἶναι ἀμφοτέροις

ταύτη μεταθεῖναι ὅπῃ ἀν δοκῆ ἀμφοτέροις, Ἀθηναίοις καὶ

Λακεδαιμονίοις.

[5.19.1] Ἀρχει δὲ τῶν σπονδῶν <ἐν μὲν Λακεδαιμονι> ἔφορος

Πλειστόλας Ἀρτεμισίου μηνὸς τετάρτη φθίνοντος, ἐν δὲ

Ἀθήναις ἄρχων Ἀλκαῖος Ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς ἕκτη φθί-

[5.19.1.4] νοντος. ὕμνυον δὲ οἴδε καὶ ἐσπένδοντο. Λακεδαιμονίων

μὲν <Πλειστοάναξ, Ἀγις,> Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χίονις,
Μεταγένης, Ἄκανθος, Δάιθος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρίδας,
Ζευξίδας, Ἄντιππος, Τέλλις, Ἀλκινάδας, Ἐμπεδίας, Μη-
νᾶς, Λάφιλος. Ἀθηναίων δὲ οἵδε. Λάμπων, Ἰσθμιόνικος,
Νικίας, Λάχης, Εύθύδημος, Προκλῆς, Πιθόδωρος, Ἀγνων,
Μυρτίλος, Θρασυκλῆς, Θεαγένης, Ἀριστοκράτης, Ἰώλκιος,
Τιμοκράτης, Λέων, Λάμαχος, Δημοσθένης.'

[5.20.1] Αὗται αἱ σπονδαὶ ἔγενοντο τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος
ἄμα ἥρι, ἐκ Διονυσίων εὐθὺς τῶν ἀστικῶν, αὐτόδεκα ἔτῶν
διελθόντων καὶ ἡμερῶν ὀλίγων παρενεγκουσῶν ἢ ὡς τὸ
πρῶτον ἢ ἐσβολὴ ἢ ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἢ ἀρχὴ τοῦ πολέμου

[5.20.2] τοῦδε ἔγενετο. σκοπείτω δέ τις κατὰ τοὺς χρόνους καὶ μὴ
τῶν ἐκασταχοῦ ἢ ἀρχόντων ἢ ἀπὸ τιμῆς τινὸς ἐς τὰ προ-
γεγενημένα σημαινόντων τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ὄνομάτων
πιστεύσας μᾶλλον. οὐ γὰρ ἀκριβές ἐστιν, οἵς καὶ ἀρχο-

[5.20.3] μένοις καὶ μεσοῦσι καὶ ὅπως ἔτυχε τῷ ἐπεγένετο τι. κατὰ
θέρη δὲ καὶ χειμῶνας ἀριθμῶν, ὥσπερ γέγραπται, εύρήσει,
ἐξ ἡμισείας ἐκατέρου τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν δύναμιν ἔχοντος,
δέκα μὲν θέρη, ἵσους δὲ χειμῶνας τῷ πρώτῳ πολέμῳ τῷδε
γεγενημένους.

[5.21.1] Λακεδαιμόνιοι δέ (ἔλαχον γὰρ πρότεροι ἀποδιδόναι ἀ
εἰχον) τούς τε ἄνδρας εὐθὺς τοὺς παρὰ σφίσιν αἰχμαλώτους
ἀφίεσαν καὶ πέμψαντες ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης πρέσβεις Ἰσχα-
γόραν καὶ Μηνᾶν καὶ Φιλοχαρίδαν ἐκέλευν τὸν Κλεαρίδαν
τὴν Ἀμφίπολιν παραδιδόναι τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοὺς ἄλλους

[5.21.2] τὰς σπονδάς, ὡς εἴρητο ἐκάστοις, δέχεσθαι. οἱ δ' οὐκ
ἥθελον, νομίζοντες οὐκ ἐπιτηδείας εἶναι· ούδε ὁ Κλεαρίδας

παρέδωκε τὴν πόλιν, χαριζόμενος τοῖς Χαλκιδεῦσι, λέγων

[5.21.3] ὡς οὐ δυνατὸς εἴη βίᾳ ἐκείνων παραδιδόναι. ἐλθὼν δὲ
αὐτὸς κατὰ τάχος μετὰ πρέσβεων αὐτόθεν ἀπολογησόμενός
τε ἐς τὴν Λακεδαιμονίαν, ἦν κατηγορῶσιν οἱ περὶ τὸν Ἰσχα-
γόραν ὅτι οὐκ ἐπείθετο, καὶ ἄμα βουλόμενος εἰδέναι εἰ
ἔτι μετακινητὴ εἴη ἢ ὁμολογία, ἐπειδὴ ηὔρε κατειλημ-
μένους, αὐτὸς μὲν πάλιν πεμπόντων τῶν Λακεδαιμονίων καὶ
κελευόντων μάλιστα μὲν καὶ τὸ χωρίον παραδοῦναι, εἰ δὲ
μή, ὅπόσοι Πελοποννησίων ἔνεισιν ἔξαγαγεῖν, κατὰ τάχος
ἐπορεύετο.

[5.22.1] Οἱ δὲ ξύμμαχοι ἐν τῇ Λακεδαιμονίᾳ αὐτοὶ ἔτυχον ὄντες,
καὶ αὐτῶν τοὺς μὴ δεξαμένους τὰς σπονδὰς ἐκέλευν οἱ
Λακεδαιμόνιοι ποιεῖσθαι. οἱ δὲ τῇ αὐτῇ προφάσει ἥπερ καὶ
τὸ πρῶτον ἀπέωσαντο οὐκ ἔφασαν δέξεσθαι, ἦν μή τινας

[5.22.2] δικαιοτέρας τούτων ποιῶνται. ὡς δ' αὐτῶν οὐκ ἐσήκουον,
ἔκείνους μὲν ἀπέπεμψαν, αὐτοὶ δὲ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους
ξυμμαχίαν ἐποιοῦντο, νομίζοντες ἱκιστα ἀν σφίσι τούς τε
Ἀργείους, ἐπειδὴ οὐκ ἥθελον ἀμπελίδου καὶ Λίχου ἐλθόν-
των ἐπισπένδεσθαι νομίσαντες αὐτοὺς ἄνευ Ἀθηναίων οὐ
δεινοὺς εἶναι, καὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μάλιστ' ἀν
ἡσυχάζειν· πρὸς γὰρ ἄν τοὺς Ἀθηναίους, εἰ ἔξῆν, χωρεῖν.

[5.22.3] παρόντων οὖν πρέσβεων ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ γενομένων
λόγων ξυνέβησαν, καὶ ἔγενοντο ὅρκοι καὶ ξυμμαχία ἥδε.

[5.23.1] 'Κατὰ τάδε ξύμμαχοι ἔσονται Λακεδαιμόνιοι <καὶ Ἀθη-
ναῖοι> πεντήκοντα ἔτη. ἦν [δέ] τινες ἵωσιν ἐς τὴν γῆν
πολέμιοι τὴν Λακεδαιμονίων καὶ κακῶς ποιῶσι Λακεδαι-
μονίους, ὡφελεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίους τρόπω ὁποίω
ἀν δύνωνται ἴσχυροτάτω κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δημόσαντες
οἶχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Λακεδαιμονίοις
καὶ Ἀθηναίοις καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀμφοτέρων, κατα-
λύειν δὲ ἄμα ἄμφω τῷ πόλεις. ταῦτα δ' εἶναι δικαίως καὶ

[5.23.2] προθύμως καὶ ἀδόλως. καὶ ἦν τινες ἐς τὴν Ἀθηναίων γῆν
ἵωσι πολέμιοι καὶ κακῶς ποιῶσιν Ἀθηναίους, ὡφελεῖν Λακε-

δαιμονίους <Αθηναίους> τρόπω ὅτω ἀν δύνωνται ἰσχυροτάτω
κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δηώσαντες οίχωνται, πολεμίαν εἶναι
ταύτην τὴν πόλιν Λακεδαιμονίοις καὶ Αθηναίοις καὶ κακῶς
πάσχειν ὑπ' ἀμφοτέρων, καταλύειν δὲ ἄμα ἀμφω τῷ πόλεε.

[5.23.3] ταῦτα δ' εῖναι δικαίως καὶ προθύμως καὶ ἀδόλως. ἦν δὲ ἡ
δουλεία ἐπανιστῆται, ἐπικουρεῖν Αθηναίους Λακεδαιμονίοις

[5.23.4] παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. ὁμοῦνται δὲ ταῦτα οἵπερ
καὶ τὰς ἄλλας σπονδὰς ὥμνυον ἐκατέρων. ἀνανεοῦσθαι δὲ
<τὸν ὄρκον> κατ' ἐνιαυτὸν Λακεδαιμονίους μὲν ἴοντας ἐς

Αθήνας πρὸς τὰ Διονύσια, Αθηναίους δὲ ἴοντας ἐς Λακε-

[5.23.5] δαίμονα πρὸς τὰ Υακίνθια. στήλην δὲ ἐκατέρους στῆσαι,
τὴν μὲν ἐν Λακεδαίμονι παρ' Ἀπόλλωνι ἐν Ἀμυκλαίω, τὴν

[5.23.6] δὲ ἐν Αθήναις ἐν πόλει παρ' Αθηνᾶ. ἦν δέ τι δοκῇ Λακε-
δαιμονίοις καὶ Αθηναίοις προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν περὶ τῆς
ξυμμαχίας, ὅτι ἀν δοκῇ, εὔορκον ἀμφοτέροις εἶναι.

[5.24.1] Τὸν δὲ ὄρκον ὥμνυον Λακεδαιμονίων μὲν οἵδε, Πλει-
στοάναξ, Ἄγις, Πλειστόλας, Δαμάγητος, Χίονις, Μεταγένης,
Ἄκανθος, Δάιθος, Ἰσχαγόρας, Φιλοχαρίδας, Ζευξίδας, Ἀν-
τιππος, Ἀλκινάδας, Τέλλις, Ἐμπεδίας, Μηνᾶς, Λάφιλος,
Αθηναίων δὲ Λάμπων, Ἰσθμιόνικος, Λάχης, Νικίας, Εύθύ-
δημος, Προκλῆς, Πυθόδωρος, Ἄγνων, Μυρτίλος, Θρασυκλῆς,
Θεαγένης, Ἀριστοκράτης, Ἰώλκιος, Τιμοκράτης, Λέων,
Λάμαχος, Δημοσθένης.'

[5.24.2] Αὕτη ἡ ξυμμαχία ἐγένετο μετὰ τὰς σπονδὰς οὐ πολλῷ
ἄστερον, καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἀπέδοσαν οἱ
Αθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ τὸ θέρος ἦρχε τοῦ ἐνδεκά-
του ἔτους. ταῦτα δὲ τὰ δέκα ἔτη ὁ πρῶτος πόλεμος ξυν-
εχῶς γενόμενος γέγραπται.

[5.25.1] Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὴν ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαι-
μονίων καὶ τῶν Αθηναίων, αἱ ἐγένοντο μετὰ τὸν δεκέτη
πόλεμον ἐπὶ Πλειστόλα μὲν ἐν Λακεδαίμονι ἐφόρου, Ἀλ-
καίου δ' ἀρχοντος Αθηνησι, τοῖς μὲν δεξαμένοις αὐτὰς
εἰρήνη ἦν, οἱ δὲ Κορίνθιοι καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων
τινες διεκίνουν τὰ πεπραγμένα, καὶ εὐθὺς ἄλλη ταραχὴ

[5.25.2] καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαίμονα. καὶ ἄμα
καὶ τοῖς Αθηναίοις οἱ Λακεδαιμόνιοι προϊόντος τοῦ χρόνου
ἄποπτοι ἐγένοντο ἔστιν ἐν οἷς οὐ ποιοῦντες ἐκ τῶν ξυγκει-

[5.25.3] μένων ἀ εἴρητο. καὶ ἐπὶ ἐξ ἔτη μὲν καὶ δέκα μῆνας ἀπ-
έσχοντο μὴ ἐπὶ τὴν ἐκατέρων γῆν στρατεῦσαι, ἔξωθεν δὲ
μετ' ἀνοκωχῆς οὐ βεβαίου ἔβλαπτον ἄλλήλους τὰ μάλιστα.
ἔπειτα μέντοι καὶ ἀναγκασθέντες λῦσαι τὰς μετὰ τὰ δέκα
ἔτη σπονδὰς αὐθίς ἐς πόλεμον φανερὸν κατέστησαν.

[5.26.1] Γέγραφε δὲ καὶ ταῦτα ὁ αὐτὸς Θουκυδίδης Αθηναῖος
ἐξῆς, ὡς ἔκαστα ἐγένετο, κατὰ θέρη καὶ χειμῶνας, μέχρι οὗ
τίν τε ἀρχὴν κατέπαυσαν τῶν Αθηναίων Λακεδαιμόνιοι καὶ
οἱ ξύμμαχοι, καὶ τὰ μακρὰ τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ κατέλαβον.

ἔτη δὲ ἐς τοῦτο τὰ ξύμπαντα ἐγένετο τῷ πολέμῳ ἐπτὰ καὶ

[5.26.2] εἴκοσι. καὶ τὴν διὰ μέσου ξύμβασιν εἴ τις μὴ ἀξιώσει
πόλεμον νομίζειν, οὐκ ὄρθως δικαιώσει. τοῖς [τε] γὰρ
ἔργοις ὡς διήρηται ἀθρείτω, καὶ εύρήσει οὐκ εἰκὸς ὃν εἰρήνην
αὐτὴν κριθῆναι, ἐν ᾧ οὔτε ἀπέδοσαν πάντα οὔτ' ἀπεδέξαντο
ἀ ξυνέθεντο, ἔξω τε τούτων πρὸς τὸν Μαντινικὸν καὶ Ἐπι-
δαύριον πόλεμον καὶ ἐς ἄλλα ἀμφοτέροις ἀμαρτήματα ἐγέ-
νοντο καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης ξύμμαχοι οὐδέν ήσσον πολέμιοι

[5.26.3] ἡσαν Βοιωτοί τε ἐκεχειρίαν δεχήμερον ἥγον. ὥστε ξὺν τῷ
πρώτῳ πολέμῳ τῷ δεκέτει καὶ τῇ μετ' αὐτὸν ὑπόπτῳ ἀνο-
κωχῇ καὶ τῷ ὄστερον ἐξ αὐτῆς πολέμῳ εύρήσει τις τοσαῦτα
ἔτη, λογιζόμενος κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ ἡμέρας οὐ πολλὰς

παρενεγκούσας, καὶ τοῖς ἀπὸ χρησμῶν τι ἰσχυρισαμένοις

[5.26.4] μόνον δὴ τοῦτο ἔχυρῶς ξυμβάν. αἰεὶ γὰρ ἔγωγε μέμνημαι,

καὶ ἀρχομένου τοῦ πολέμου καὶ μέχρι οὗ ἐτελεύτησε, προφερόμενον ὑπὸ πολλῶν ὅτι τρὶς ἐννέα ἔτη δέοι γενέσθαι

[5.26.5] αὐτόν. ἐπεβίων δὲ διὰ παντὸς αὐτοῦ αἰσθανόμενός τε τῇ ἡλικίᾳ καὶ προσέχων τὴν γνώμην, ὅπως ἀκριβές τι εἴσομαι·

καὶ ξυνέβη μοι φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ ἔτη εἴκοσι μετὰ τὴν ἔξ Άμφιπολιν στρατηγίαν, καὶ γενομένω παρ' ἀμφοτέροις

τοῖς πράγμασι, καὶ οὐχ ἥσσον τοῖς Πελοποννησίων διὰ τὴν

[5.26.6] φυγήν, καθ' ἡσυχίαν τι αὐτῶν μᾶλλον αἰσθέσθαι. τὴν οὖν μετὰ τὰ δέκα ἔτη διαφοράν τε καὶ ξύγχυσιν τῶν σπονδῶν

καὶ τὰ ἐπειτα ὡς ἐπολεμήθη ἔξηγήσομαι.

[5.27.1] Ἐπειδὴ γὰρ αἱ πεντηκοντούτεις σπονδαὶ ἐγένοντο καὶ ὕστερον ἡ ξυμμαχία, καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου πρεσβεῖαι, αἵπερ παρεκλήθησαν ἐς αὐτά, ἀνεχώρουν ἐκ τῆς

[5.27.2] Λακεδαίμονος· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπ' οἴκου ἀπῆλθον, Κορίνθιοι δὲ ἐς Ἀργος τραπόμενοι πρῶτον λόγους ποιοῦνται πρός

τινας τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων ὡς χρή, ἐπειδὴ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ, ἀλλ' ἐπὶ καταδουλώσει τῆς Πελοποννήσου σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν πρὸς Αθηναίους τοὺς

πρὶν ἔχθιστους πεποιήνται, ὅρāν τοὺς Ἀργείους ὅπως σωθήσεται ἡ Πελοπόννησος καὶ ψηφίσασθαι τὴν βουλομένην πόλιν τῶν Ἑλλήνων, ἦτις αὐτόνομός τέ ἐστι καὶ δίκας ἡσας

καὶ ὄμοιας δίδωσι, πρὸς Ἀργείους ξυμμαχίαν ποιεῖσθαι

ῶστε τῇ ἀλλήλων ἐπιμαχεῖν, ἀποδεῖξαι δὲ ἄνδρας ὀλίγους ἀρχὴν αὐτοκράτορας καὶ μὴ πρὸς τὸν δῆμον τοὺς λόγους εἶναι, τοῦ μὴ καταφανεῖς γίγνεσθαι τοὺς μὴ πείσαντας τὸ πλῆθος· ἔφασαν δὲ πολλοὺς προσχωρήσεσθαι μίσει τῶν

[5.27.3] Λακεδαιμονίων. καὶ οἱ μὲν Κορίνθιοι διδάξαντες ταῦτα

[5.28.1] ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου· οἱ δὲ τῶν Ἀργείων ἄνδρες ἀκούσαντες ἐπειδὴ ἀνήνεγκαν τοὺς λόγους ἐς τε τὰς ἀρχὰς καὶ τὸν δῆμον, ἐψηφίσαντο Ἀργεῖοι καὶ ἄνδρας εἴλοντο δῶδεκα,

πρὸς οὓς τὸν βουλόμενον τῶν Ἑλλήνων ξυμμαχίαν ποιεῖσθαι πλὴν Αθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων· τούτων δὲ μηδετέροις

[5.28.2] ἔξειναι ἄνευ τοῦ δήμου τοῦ Ἀργείων σπείσασθαι. ἐδέξαντό τε ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι μᾶλλον ὁρῶντες τόν τε Λακεδαιμονίων

σφίσι πόλεμον ἐσόμενον (ἐπ' ἔξόδῳ γὰρ πρὸς αὐτοὺς αἱ σπονδαὶ ἡσαν) καὶ ἂμα ἐλπίσαντες τῆς Πελοποννήσου

ἡγήσεσθαι· κατὰ γὰρ τὸν χρόνον τοῦτον ἡ τε Λακεδαιμωνία μάλιστα δὴ κακῶς ἤκουσε καὶ ὑπερώφθη διὰ τὰς ξυμφοράς, οἵ τε Ἀργεῖοι ἄριστα ἔσχον τοῖς πᾶσιν, οὐ ξυναράμενοι τοῦ Αττικοῦ πολέμου, ἀμφοτέροις δὲ μᾶλλον ἔνσπονδοι

[5.28.3] ὄντες ἐκκαρπωσάμενοι. οἱ μὲν οὖν Ἀργεῖοι οὔτως ἐς τὴν ξυμμαχίαν προσεδέχοντο τοὺς ἐθέλοντας τῶν Ἑλλήνων,

[5.29.1] Μαντινῆς δ' αὐτοῖς καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν πρῶτοι προσεχώρησαν, δεδιότες τοὺς Λακεδαιμονίους. τοῖς γὰρ Μαντινεῦσι μέρος τι τῆς Αρκαδίας κατέστραπτο ὑπῆκοον ἔτι

τοῦ πρὸς Αθηναίους πολέμου ὄντος, καὶ ἐνόμιζον οὐ περιόψεσθαι σφᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους ἄρχειν, ἐπειδὴ καὶ σχολὴν ἦγον· ὕστε ἄσμενοι πρὸς τοὺς Ἀργείους ἐτράποντο, πόλιν

τε μεγάλην νομίζοντες καὶ Λακεδαιμονίοις αἰεὶ διάφορον,

[5.29.2] δημοκρατουμένην τε ὕσπερ καὶ αὐτοί. ἀποστάντων δὲ τῶν Μαντινέων καὶ ἡ ἄλλη Πελοπόννησος ἐς θροῦν καθίστατο

ώς καὶ σφίσι ποιητέον τοῦτο, νομίσαντες πλέον τέ τι εἰδότας μεταστῆναι αὐτοὺς καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἄμα δι' ὄργῆς

ἔχοντες, ἐν ἄλλοις τε καὶ ὅτι ἐν ταῖς σπονδαῖς ταῖς Αττικαῖς ἐγέγραπτο εὔορκον εἶναι προσθεῖναι καὶ ἀφελεῖν ὅτι ἀν

ἀμφοῖν τοῖν πολέοιν δοκῆ, Λακεδαιμονίοις καὶ Αθηναίοις.

[5.29.3] τοῦτο γὰρ τὸ γράμμα μάλιστα τὴν Πελοπόννησον διεθορύβει καὶ ἐς ὑποψίαν καθίστη μὴ μετὰ Αθηναίων σφᾶς βούλωνται

Λακεδαιμόνιοι δουλώσασθαι· δίκαιον γὰρ εἶναι πᾶσι τοῖς

[5.29.4] ξυμμάχοις γεγράφθαι τὴν μετάθεσιν. ὕστε φιβούμενοι οἱ

πολλοὶ ὥρμηντο πρὸς τοὺς Ἀργείους καὶ αὐτοὶ ἔκαστοι ξυμμαχίαν ποιεῖσθαι.

[5.30.1] Λακεδαιμόνιοι δὲ αἰσθόμενοι τὸν θροῦν τοῦτον ἐν τῇ Πελοποννήσῳ καθεστῶτα καὶ τοὺς Κορινθίους διδασκάλους τε γενομένους καὶ αὐτοὺς μέλλοντας σπείσεσθαι πρὸς τὸ Ἀργος, πέμπουσι πρέσβεις ἐς τὴν Κόρινθον βουλόμενοι προκαταλαβεῖν τὸ μέλλον, καὶ ἡτιῶντο τὴν τε ἐσήγησιν τοῦ παντὸς καὶ εἰ Ἀργείοις σφῶν ἀποστάντες ξύμμαχοι ἔσονται, παραβήσεσθαί τε ἔφασαν αὐτοὺς τοὺς ὄρκους, καὶ ἥδη ἀδικεῖν ὅτι οὐ δέχονται τὰς Ἀθηναίων σπονδάς, εἰρημένον κύριον εἶναι ὅτι ἂν τὸ πλῆθος τῶν ξυμμάχων ψηφίσηται,

[5.30.2] ἦν μή τι θεῶν ἡ ἡρώων κώλυμα ἦ. Κορίνθιοι δὲ παρόντων σφίσι τῶν ξυμμάχων ὅσοι οὐδ' αὐτοὶ ἔδεξαντο τὰς σπονδάς (παρεκάλεσαν δὲ αὐτοὺς αὐτοὶ πρότερον), ἀντέλεγον τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἀ μὲν ἡδικοῦντο οὐ δηλοῦντες ἄντικρυς, ὅτι οὕτε Σόλλιον σφίσιν ἀπέλαβον παρ' Ἀθηναίων οὕτε Ἀνα-

κτόριον εἴ τε τι ἄλλο ἐνόμιζον ἐλασσοῦσθαι, πρόσχημα δὲ ποιούμενοι τοὺς ἐπὶ Θράκης μὴ προδώσειν· ὅμόσαι γὰρ αὐτοῖς ὄρκους ἴδια τε, ὅτε μετὰ Ποτειδεατῶν τὸ πρῶτον

[5.30.3] ἀφίσταντο, καὶ ἄλλους ὕστερον. οὔκουν παραβαίνειν τοὺς τῶν ξυμμάχων ὄρκους ἔφασαν οὐκ ἐσιόντες ἐς τὰς τῶν Ἀθηναίων σπονδάς· θεῶν γὰρ πίστεις ὅμόσαντες ἐκείνοις οὐκ ἀν εὐορκεῖν προδιδόντες αὐτούς, εἰρησθαι δ' ὅτι 'ἦν μὴ θεῶν ἡ ἡρώων κώλυμα ἦ.' φαίνεσθαι οὖν σφίσι κώλυμα

[5.30.4] θεῖον τοῦτο. καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν ὄρκων τοσαῦτα εἴπον, περὶ δὲ τῆς Ἀργείων ξυμμαχίας μετὰ τῶν φίλων

[5.30.5] βουλευσάμενοι ποιήσειν ὅτι ἀν δίκαιον ἦ. καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου· ἔτυχον δὲ παρόντες ἐν Κορίνθῳ καὶ Ἀργείων πρέσβεις, οἱ ἐκέλευον τοὺς Κορινθίους ἵεναι ἐς τὴν ξυμμαχίαν καὶ μὴ μέλλειν· οἱ δὲ ἐς τὸν ὕστερον ξύλλογον αὐτοῖς τὸν παρὰ σφίσι προεῖπον

[5.31.1] ἡκειν. ἥλθε δὲ καὶ Ἡλείων πρεσβεία εὐθὺς καὶ ἐποιήσατο πρὸς Κορινθίους ξυμμαχίαν πρῶτον, ἔπειτα ἐκεῖθεν ἐς Ἀργος ἐλθόντες, καθάπερ προείρητο, Ἀργείων ξύμμαχοι ἐγένοντο. διαφερόμενοι γὰρ ἐτύγχανον τοῖς Λακεδαιμονίοις

[5.31.2] περὶ Λεπρέου. πολέμου γὰρ γενομένου ποτὲ πρὸς Ἀρκάδων τινὰς Λεπρεάταις καὶ Ἡλείων παρακληθέντων ὑπὸ Λε- πρεατῶν ἐς ξυμμαχίαν ἐπὶ τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς καὶ λυσάντων τὸν πόλεμον Ἡλεῖοι τὴν γῆν νεμομένοις αὐτοῖς τοῖς Λε- πρεάταις τάλαντον ἔταξαν τῷ Διὶ τῷ Ὄλυμπῷ ἀποφέρειν.

[5.31.3] καὶ μέχρι μὲν τοῦ Ἀττικοῦ πολέμου ἀπέφερον, ἔπειτα παυσαμένων διὰ πρόφασιν τοῦ πολέμου οἱ Ἡλεῖοι ἐπηνάγκαζον, οἱ δ' ἐτράποντο πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ δίκης Λακεδαιμονίοις ἐπιτραπείσης ὑποτοπήσαντες οἱ Ἡλεῖοι μὴ ἶσον ἔξειν ἀνέντες τὴν ἐπιτροπὴν Λεπρεατῶν τὴν γῆν ἔτεμον.

[5.31.4] οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐδὲν ἥσσον ἐδίκασαν αὐτονόμους εἶναι Λεπρεάτας καὶ ἀδικεῖν Ἡλείους, καὶ ὡς οὐκ ἐμμεινάντων

[5.31.5] τῇ ἐπιτροπῇ φρουρὰν ὄπλιτῶν ἐσέπεμψαν ἐς Λέπρεον. οἱ δὲ Ἡλεῖοι νομίζοντες πόλιν σφῶν ἀφεστηκούσαν δέξασθαι τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τὴν ξυνθήκην προφέροντες ἐν ἦ εἴρητο, ἀ ἔχοντες ἐς τὸν Ἀττικὸν πόλεμον καθίσταντό τινες, ταῦτα ἔχοντας καὶ ἔξελθεῖν, ὡς οὐκ ἶσον ἔχοντες ἀφίστανται πρὸς τοὺς Ἀργείους, καὶ τὴν ξυμμαχίαν, ὕσπερ προείρητο,

[5.31.6] καὶ οὕτοι ἐποιήσαντο. ἐγένοντο δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς μετ' ἐκείνους καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης Χαλκιδῆς Ἀργείων ξύμμαχοι. Βοιωτοὶ δὲ καὶ Μεγαρῆς τὸ αὐτὸ δέγοντες ἥσυχαζον, περιορώμενοι ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ νομίζοντες σφίσι τὴν Ἀργείων δημοκρατίαν αὐτοῖς ὀλιγαρχουμένοις ἥσσον ξύμφορον εἶναι τῆς Λακεδαιμονίων πολιτείας.

[5.32.1] Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου Σκιω-

ναίους μὲν Ἀθηναῖοι ἐκπολιορκήσαντες ἀπέκτειναν τοὺς
ἡβῶντας, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἡνδραπόδισαν, καὶ τὴν
γῆν Πλαταιεῦσιν ἔδοσαν νέμεσθαι, Δηλίους δὲ κατήγαγον
πάλιν ἐς Δῆλον, ἐνθυμούμενοι τάς τε ἐν ταῖς μάχαις ξυμ-
[5.32.2] φορὰς καὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς θεοῦ χρήσαντος. καὶ Φωκῆς
καὶ Λοκροὶ ἤρξαντο πολεμεῖν.

[5.32.3] Καὶ Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι ἥδη ξύμμαχοι ὄντες ἔρχονται
ἐς Τεγέαν ἀποστήσοντες Λακεδαιμονίων, ὁρῶντες μέγα
μέρος δὲν καί, εἰ σφίσι προσγένοιτο, νομίζοντες ἅπασαν ἀν-

[5.32.4] ἔχειν Πελοπόννησον. ὡς δὲ οὐδὲν ἀν ἕφασαν ἐναντιωθῆναι
οἱ Τεγεᾶται Λακεδαιμονίοις, οἱ Κορίνθιοι μέχρι τούτου προ-
θύμως πράσσοντες ἀνεῖσαν τῆς φιλονικίας καὶ ὡρρώδησαν

[5.32.5] μὴ οὐδεὶς σφίσιν ἔτι τῶν ἄλλων προσχωρῇ. ὅμως δὲ
ἐλθόντες ἐς τὸν Βοιωτοὺς ἔδεοντο σφῶν τε καὶ Ἀργείων
γίγνεσθαι ξυμμάχους καὶ τάλλα κοινῇ πράσσειν· τάς τε
δεχημέρους ἐπισπονδάς, αἱ ἥσαν Ἀθηναῖοις καὶ Βοιωτοῖς
πρὸς ἄλλήλους οὐ πολλῷ ὕστερον γενόμεναι [τούτων] τῶν
πεντηκοντουτίδων σπονδῶν, ἐκέλευον οἱ Κορίνθιοι τοὺς
Βοιωτοὺς ἀκολουθήσαντας Ἀθήναζε καὶ σφίσι ποιῆσαι,
[ῶσπερ Βοιωτοὶ εἶχον,] μὴ δεχομένων δὲ Ἀθηναίων ἀπει-
πεῖν τὴν ἐκεχειρίαν καὶ τὸ λοιπὸν μὴ σπένδεσθαι ἄνευ

[5.32.6] αὐτῶν. Βοιωτοὶ δὲ δεομένων τῶν Κορινθίων περὶ μὲν τῆς
Ἀργείων ξυμμαχίας ἐπισχεῖν αὐτοὺς ἐκέλευον, ἐλθόντες δὲ
Ἀθήναζε μετὰ Κορινθίων οὐχ ηύροντο τὰς δεχημέρους σπον-
δάς, ἀλλ' ἀπεκρίναντο οἱ Ἀθηναῖοι Κορινθίοις εἶναι σπονδάς,

[5.32.7] εἴπερ Λακεδαιμονίων εἰσὶ ξύμμαχοι. Βοιωτοὶ μὲν οὖν οὐδὲν
μᾶλλον ἀπεῖπον τὰς δεχημέρους, ἀξιούντων καὶ αἰτιω-
μένων Κορινθίων ξυνθέσθαι σφίσιν· Κορινθίοις δὲ ἀνοκωχὴ
ἄσπονδος ἦν πρὸς Ἀθηναίους.

[5.33.1] Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ θέρους πανδημεὶ ἐστράτευσαν,
Πλειστοάνακτος τοῦ Παυσανίου Λακεδαιμονίων Βασιλέως
ἥγουμένου, τῆς Ἀρκαδίας ἐς Παρρασίους, Μαντινέων ὑπη-
κόους ὄντας, κατὰ στάσιν ἐπικαλεσαμένων σφᾶς, ἅμα δὲ
καὶ τὸ ἐν Κυψέλοις τεῖχος ἀναιρήσοντες, ἢν δύνωνται, δὲ
ἔτείχισαν Μαντινῆς καὶ αὐτοὶ ἐφρούρουν, ἐν τῇ Παρρασικῇ

[5.33.2] κείμενον ἐπὶ τῇ Σκιρίτιδι τῆς Λακωνικῆς. καὶ οἱ μὲν
Λακεδαιμόνιοι τὴν γῆν τῶν Παρρασίων ἔδήσουν, οἱ δὲ Μαν-
τινῆς τὴν πόλιν Ἀργείοις φύλαξι παραδόντες αὐτοὶ τὴν
ξυμμαχία ἐφρούρουν· ἀδύνατοι δ' ὄντες διασῶσαι τό τε
ἐν Κυψέλοις τεῖχος καὶ τὰς ἐν Παρρασίοις πόλεις ἀπῆλθον.

[5.33.3] Λακεδαιμόνιοι δὲ τούς τε Παρρασίους αὐτονόμους ποιή-
σαντες καὶ τὸ τεῖχος καθελόντες ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου.

[5.34.1] Καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους ἥδη ἡκόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ
Θράκης μετὰ Βρασίδου ἔξελθόντων στρατιωτῶν, οὓς ὁ Κλεα-
ρίδας μετὰ τὰς σπονδὰς ἐκόμισεν, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐψη-
φίσαντο τοὺς μὲν μετὰ Βρασίδου Εἵλωτας μαχεσαμένους
ἐλευθέρους εἶναι καὶ οἰκεῖν ὅπου ἀν βούλωνται, καὶ ὕστερον
οὐ πολλῷ αὐτοὺς μετὰ τῶν νεοδαμώδων ἐς Λέπρεον κατ-
έστησαν, κείμενον ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς καὶ τῆς Ἡλείας, ὄντες

[5.34.2] ἥδη διάφοροι Ἡλείοις· τοὺς δ' ἐκ τῆς νήσου ληφθέντας
σφῶν καὶ τὰ ὅπλα παραδόντας, δείσαντες μή τι διὰ τὴν
ξυμφορὰν νομίσαντες ἐλασσωθήσεσθαι καὶ ὄντες ἐπίτιμοι
νεωτερίσωσιν, ἥδη καὶ ἀρχάς τινας ἔχοντας ἀτίμους ἐποίη-
σαν, ἀτιμίαν δὲ τοιάνδε ὥστε μήτε ἄρχειν μήτε πριαμένους
τι ἥ πωλοῦντας κυρίους εἶναι. ὕστερον δὲ αὔθις χρόνῳ
ἐπίτιμοι ἐγένοντο.

[5.35.1] Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους καὶ Θυσσὸν τὴν ἐν τῇ Ἀθω Ἀκτῇ
Διῆς εἶλον, Ἀθηναίων οὖσαν ξύμμαχον.

[5.35.2] Καὶ τὸ θέρος τοῦτο πᾶν ἐπιμειξίαι μὲν ἥσαν τοῖς Ἀθη-
ναίοις καὶ Πελοποννησίοις, ὑπώπτευον δὲ ἀλλήλους εύθὺς

μετὰ τὰς σπονδὰς οἵ τε Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ [5.35.3] τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλοις οὐκ ἀπόδοσιν. τὴν γὰρ Ἀμφί- πολιν πρότεροι λαχόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀποδιδόναι καὶ τάλλα οὐκ ἀπεδεδώκεσαν, ούδε τοὺς ἐπὶ Θράκης παρεῖχον ξυμμάχους τὰς σπονδὰς δεχομένους ούδε Βοιωτοὺς ούδε Κορινθίους, λέγοντες αἰεὶ ὡς μετ' Ἀθηναίων τούτους, ἦν μὴ 'Θέλωσι, κοινῇ ἀναγκάσουσιν· χρόνους τε προύθεντο ἄνευ ξυγγραφῆς ἐν οἷς χρῆν τοὺς μὴ ἔσιόντας ἀμφοτέροις πολε- [5.35.4] μίους εἶναι. τούτων οὖν ὁρῶντες οἱ Ἀθηναῖοι ούδεν ἔργω γιγνόμενον ὑπώπτευον τοὺς Λακεδαιμόνιους μηδὲν δίκαιον διανοεῖσθαι, ὥστε οὔτε Πύλον ἀπαιτούντων αὐτῶν ἀπεδίδο- σαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ τῆς νήσου δεσμώτας μετεμέλοντο ἀποδεδωκότες, τά τε ἄλλα χωρία εἰχον, μένοντες ἔως σφίσι [5.35.5] κάκεῖνοι ποιήσειαν τὰ εἰρημένα. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὰ μὲν δυνατὰ ἔφασαν πεποιηκέναι· τοὺς γὰρ παρὰ σφίσι δεσμώτας ὅντας Ἀθηναίων ἀποδοῦναι καὶ τοὺς ἐπὶ Θράκης στρατιώτας ἀπαγαγεῖν καὶ εἴ του ἀλλου ἐγκρατεῖς ἥσαν· Ἀμφιπόλεως δὲ οὐκ ἔφασαν κρατεῖν ὥστε παραδοῦναι, Βοιωτοὺς δὲ πειράσεσθαι καὶ Κορινθίους ἐξ τὰς σπονδὰς ἔσαγαγεῖν καὶ Πάνακτον ἀπολαβεῖν καὶ Ἀθηναίων ὅσοι ἥσαν ἐν Βοιωτοῖς [5.35.6] αἰχμάλωτοι κομιεῖν. Πύλον μέντοι ἥξιον σφίσιν ἀπο- δοῦναι· εἰ δὲ μή, Μεσσηνίους γε καὶ τοὺς Εἴλωτας ἔξαγαγεῖν, ὥσπερ καὶ αὐτοὶ τοὺς ἀπὸ Θράκης, Ἀθηναίους δὲ φρουρεῖν [5.35.7] τὸ χωρίον αὐτούς, εἰ βούλονται. πολλάκις δὲ καὶ πολλῶν λόγων γενομένων ἐν τῷ θέρει τούτῳ ἔπεισαν τοὺς Ἀθη- ναίους ὥστε ἔξαγαγεῖν ἐκ Πύλου Μεσσηνίους καὶ τοὺς ἄλλους Εἴλωτάς τε καὶ ὅσοι ηύτομοι λήκεσαν ἐκ τῆς Λακωνικῆς· καὶ κατώκισαν αὐτοὺς ἐν Κρανίοις τῆς Κεφαλ- [5.35.8] ληνίας. τὸ μὲν οὖν θέρος τούτο ἥσυχία ἦν καὶ ἔφοδοι παρ' ἀλλήλους.

[5.36.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος (ἔτυχον γὰρ ἔφοροι ἔτεροι καὶ οὐκ ἐφ' ὧν αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο ἄρχοντες ἥδη, καὶ τινες αὐτῶν καὶ ἐναντίοι <ταῖς> σπονδαῖς) ἐλθουσῶν πρεσβειῶν ἀπὸ τῆς ξυμμαχίδος καὶ παρόντων Ἀθηναίων καὶ Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ πολλὰ ἐν ἀλλήλοις εἰπόντων καὶ ούδεν ξυμβάντων, ὡς ἀπῆσαν ἐπ' οἴκου, τοῖς Βοιωτοῖς καὶ Κοριν- θίοις Κλεόβουλος καὶ Ξενάρης, οὗτοι οὕπερ τῶν ἔφόρων ἐβούλοντο μάλιστα διαλῦσαι τὰς σπονδάς, λόγους ποιοῦνται ίδίους, παραινοῦντες οἵτι μάλιστα ταῦτά τε γιγνώσκειν καὶ πειρᾶσθαι Βοιωτούς, Ἀργείων γενομένους πρῶτον αὐτοὺς ξυμμάχους, αὐθίς μετὰ Βοιωτῶν Ἀργείους Λακεδαιμονίοις ποιῆσαι ξυμμάχους (οὗτω γὰρ ἥκιστ' ἀν ἀναγκασθῆναι Βοιω- τοὺς ἐξ τὰς Ἀττικὰς σπονδὰς ἐσελθεῖν· ἐλέσθαι γὰρ Λακε- δαιμονίους πρὸ τῆς Ἀθηναίων ἔχθρας καὶ διαλύσεως τῶν σπονδῶν Ἀργείους σφίσι φίλους καὶ ξυμμάχους γενέσθαι· τὸ γὰρ Ἀργος αἰεὶ ἥπισταντο ἐπιθυμοῦντας τοὺς Λακεδαι- μονίους καλῶς σφίσι φίλιον γενέσθαι), ἥγούμενοι τὸν ἔξω [5.36.2] Πελοποννήσου πόλεμον ὁρᾶ ἀν εἶναι. τὸ μέντοι Πάνακτον ἐδέοντο Βοιωτοὺς ὅπως παραδώσουσι Λακεδαιμονίοις, ἵνα ἀντ' αὐτοῦ Πύλον, ἦν δύνωνται, ἀπολαβόντες ὁρᾶν καθι- [5.37.1] στῶνται Ἀθηναίοις ἐξ πόλεμον. καὶ οἱ μὲν Βοιωτοὶ καὶ Κορίνθιοι ταῦτα ἐπεσταλμένοι ἀπό τε τοῦ Ξενάρους καὶ Κλεοβούλου καὶ ὅσοι φίλοι ἥσαν αὐτοῖς τῶν Λακεδαιμονίων [5.37.2] ὥστε ἀπαγγεῖλαι ἐπὶ τὰ κοινά, ἐκάτεροι ἀνεχώρουν. Ἀρ- γείων δὲ δύο ἄνδρες τῆς ἀρχῆς τῆς μεγίστης ἐπετήρουν ἀπιόντας αὐτοὺς καθ' ὁδὸν καὶ ξυγγενόμενοι ἐξ λόγους ἥλθον, εἴ πως οἱ Βοιωτοὶ σφίσι ξύμμαχοι γένοιντο ὥσπερ Κορίνθιοι καὶ Ἡλεῖοι καὶ Μαντινῆς· νομίζειν γὰρ ἀν τούτου προχωρήσαντος ὁρδίως ἥδη καὶ πολεμεῖν καὶ σπένδεσθαι καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰ βούλοιντο, κοινῷ λόγῳ χρω-

[5.37.3] μένους, καὶ εἴ τινα πρὸς ἄλλον δέοι. τοῖς δὲ τῶν Βοιωτῶν πρέσβεισιν ἀκούουσιν ἥρεσκεν· κατὰ τύχην γάρ ἐδέοντο

τούτων ὕνπερ καὶ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαιμονίους αὐτοῖς φίλοι

ἐπεστάλκεσαν. καὶ οἱ τῶν Ἀργείων ἄνδρες ὡς ἥσθοντο

αὐτοὺς δεχομένους τὸν λόγον, εἰπόντες δτι πρέσβεις πέμ-

[5.37.4] ψουσιν ἐς Βοιωτοὺς ἀπῆλθον. ἀφικόμενοι δὲ οἱ Βοιωτοὶ

ἀπίγγειλαν τοῖς βοιωτάρχαις τά τε ἐκ τῆς Λακεδαιμονίους

καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ξυγγενομένων Ἀργείων· καὶ οἱ βοιωτάρχαι

[5.37.4.4] ἡρέσκοντό τε καὶ πολλῷ προθυμότεροι ἦσαν, δτι ἀμφοτέ-
ρωθεν ξυνεβέβηκει αὐτοῖς τούς τε φίλους τῶν Λακεδαιμονίων

τῶν αὐτῶν δεῖσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους ἐς τὰ ὅμοια σπεύδειν.

[5.37.5] καὶ οὐ πολλῷ ὑστερον πρέσβεις παρῆσαν Ἀργείων τὰ εἰρη-
μένα προκαλούμενοι· καὶ αὐτοὺς ἀπέπεμψαν ἐπαινέσαντες

τοὺς λόγους οἱ βοιωτάρχαι καὶ πρέσβεις ὑποσχόμενοι ἀπο-

στελεῖν περὶ τῆς ξυμμαχίας ἐς Ἀργος.

[5.38.1] Ἐν δὲ τούτῳ ἔδόκει πρῶτον τοῖς βοιωτάρχαις καὶ Κοριν-
θίοις καὶ Μεγαρεῦσι καὶ τοῖς ἀπὸ Θράκης πρέσβεσιν ὄμόσαι
ὅρκους ἀλλήλοις ἦ μὴν ἐν τε τῷ παρατυχόντι ἀμυνεῖν τῷ
δεομένῳ καὶ μὴ πολεμήσειν τῷ μηδὲ ξυμβήσεσθαι ἄνευ
κοινῆς γνώμης, καὶ οὕτως ἥδη τοὺς Βοιωτοὺς καὶ Μεγαρέας
(τὸ γάρ αὐτὸ ἐποίουν) πρὸς τοὺς Ἀργείους σπένδεσθαι.

[5.38.2] πρὶν δὲ τοὺς ὅρκους γενέσθαι οἱ βοιωτάρχαι ἐκοίνωσαν ταῖς
τέσσαρσι βουλαῖς τῶν Βοιωτῶν ταῦτα, αἵπερ ἄπαν τὸ κῦρος

ἔχουσιν, καὶ παρήνουν γενέσθαι ὅρκους ταῖς πόλεσιν, ὅσαι

[5.38.3] βούλονται ἐπ' ὧφελίᾳ σφίσι ξυνομνύναι. οἱ δ' ἐν ταῖς

βουλαῖς τῶν Βοιωτῶν ὄντες οὐ προσδέχονται τὸν λόγον,

δεδιότες μὴ ἔναντία Λακεδαιμονίοις ποιήσωσι, τοῖς ἐκείνων

ἀφεστῶσι Κορινθίοις ξυνομνύντες· οὐ γάρ εἴπον αὐτοῖς οἱ

βοιωτάρχαι τὰ ἐκ τῆς Λακεδαιμονίους, δτι τῶν τε ἐφόρων

Κλεόβουλος καὶ Ξενάρης καὶ οἱ φίλοι παραινοῦσιν Ἀργείων

πρῶτον καὶ Κορινθίων γενομένους ξυμμάχους ὑστερον μετὰ

τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεσθαι, οἰόμενοι τὴν βουλήν, καὶ μὴ

εἴπωσιν, οὐκ ἄλλα ψηφιεῖσθαι ἢ ἀ σφίσι προδιαγνόντες

[5.38.4] παραινοῦσιν. ὡς δὲ ἀντέστη τὸ πρᾶγμα, οἱ μὲν Κορίνθιοι

καὶ οἱ ἀπὸ Θράκης πρέσβεις ἀπρακτοὶ ἀπῆλθον, οἱ δὲ βοιω-

τάρχαι μέλλοντες πρότερον, εἰ ταῦτα ἐπεισαν, καὶ τὴν

ξυμμαχίαν πειράσεσθαι πρὸς Ἀργείους ποιεῖν, οὐκέτι ἐσή-

νεγκαν περὶ Ἀργείων ἐς τὰς βουλάς, οὐδὲ ἐς τὸ Ἀργος

τοὺς πρέσβεις οὓς ὑπέσχοντο ἐπεμπον, ἀμέλεια δέ τις ἐνῇν

καὶ διατριβὴ τῶν πάντων.

[5.39.1] Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ Μηκύβερναν Ὄλύνθιοι,
Ἀθηναίων φρουρούντων, ἐπιδραμόντες εἶλον.

[5.39.2] Μετὰ δὲ ταῦτα (ἐγίγνοντο γάρ αἰεὶ λόγοι τοῖς τε Αθη-
ναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις περὶ ὧν εἶχον ἀλλήλων) ἐλπίζοντες

οἱ Λακεδαιμόνιοι, εἰ Πάνακτον Αθηναίοι παρὰ Βοιωτῶν

ἀπολάβοιεν, κομίσασθαι ἀν αὐτοὶ Πύλον, ἥλθον ἐς τοὺς

Βοιωτοὺς πρεσβευόμενοι καὶ ἐδέοντο σφίσι Πάνακτόν τε καὶ

τοὺς Αθηναίων δεσμώτας παραδοῦναι, ἵνα ἀντ' αὐτῶν Πύλον

[5.39.3] κομίσωνται. οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν ἀποδώσειν, ἢν μὴ

σφίσι ξυμμαχίαν ἴδιαν ποιήσωνται ὥσπερ Αθηναίοις. Λακε-

δαιμόνιοι δὲ εἰδότες μὲν δτι ἀδικήσουσιν Αθηναίους, εἰρη-

μένον ἄνευ ἀλλήλων μήτε σπένδεσθαι τῷ μήτε πολεμεῖν,

βουλόμενοι δὲ τὸ Πάνακτον παραλαβεῖν ὡς τὴν Πύλον ἀντ'

αὐτοῦ κομιούμενοι, καὶ ἅμα τῶν ξυγχέαι σπευδόντων τὰς

σπονδὰς προθυμουμένων τὰ ἐς Βοιωτούς, ἐποιήσαντο τὴν

ξυμμαχίαν τοῦ χειμῶνος τελευτῶντος ἥδη καὶ πρὸς ἔαρ·

καὶ τὸ Πάνακτον εύθὺς καθηρεῖτο. καὶ ἐνδέκατον ἔτος τῷ

πολέμῳ ἐτελεύτα.

[5.40.1] Ἄμα δὲ τῷ ἥρι εύθὺς τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους οἱ Ἀργεῖοι,
ὡς οἱ τε πρέσβεις τῶν Βοιωτῶν οὓς ἔφασαν πέμψειν οὐχ ἤκον

τό τε Πάνακτον ἥσθιοντο καθαιρούμενον καὶ ξυμμαχίαν ἰδίαν γεγενημένην τοῖς Βοιωτοῖς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔδεισαν μὴ μονωθῶσι καὶ ἐξ Λακεδαιμονίους πᾶσα ἡ ξυμμαχία

[5.40.2] χωρῆσῃ· τοὺς γὰρ Βοιωτοὺς ὤντο πεπεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τό τε Πάνακτον καθελεῖν καὶ ἐξ τὰς Ἀθηναίων σπονδὰς ἐσιέναι, τούς τε Αθηναίους εἰδέναι ταῦτα, ὥστε οὐδὲ πρὸς Αθηναίους ἔτι σφίσιν εἶναι ξυμμαχίαν ποιήσασθαι, πρότερον ἐλπίζοντες ἐκ τῶν διαφορῶν, εἰ μὴ μείνειαν αὐτοῖς αἱ πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδαί, τοῖς γοῦν Ἀθηναίοις

[5.40.3] ξύμμαχοι ἐσεσθαι. ἀποροῦντες οὖν ταῦτα οἱ Ἀργεῖοι, καὶ φοβούμενοι μὴ Λακεδαιμονίοις καὶ Τεγέαταις, Βοιωτοῖς καὶ Αθηναίοις ἄμα πολεμῶσι, πρότερον οὐ δεχόμενοι τὰς Λακεδαιμονίων σπονδάς, ἀλλ' ἐν φρονήματι ὅντες τῆς Πελοποννήσου ἡγήσεσθαι, ἔπειτα ὡς ἐδύναντο τάχιστα ἐξ τὴν Λακεδαιμονίας πρέσβεις Εὔστροφον καὶ Αἴσωνα, οἱ ἐδόκουν προσφιλέστατοι αὐτοῖς εἶναι, ἡγούμενοι ἐκ τῶν παρόντων κράτιστα πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς ποιησάμενοι, δῆπε τὸν

[5.41.1] ξυγχωρῆ, ἡσυχίαν ἔχειν. καὶ οἱ πρέσβεις ἀφικόμενοι αὐτῶν λόγους ἐποιοῦντο πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ᾧ ἂν σφίσιν

[5.41.2] αἱ σπονδαί γίγνοιντο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ Ἀργεῖοι ἡξίουν δίκης ἐπιτροπὴν σφίσι γενέσθαι ἢ ἐξ πόλιν τινὰ ἢ ἴδιωτην περὶ τῆς Κυνουρίας γῆς, ἣς αἱεὶ πέρι διαφέρονται μεθορίας οὕσης (ἔχει δὲ ἐν αὐτῇ Θυρέαν καὶ Ἀνθήνην πόλιν, νέμονται δ' αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι). ἔπειτα δ' οὐκ ἐώντων Λακεδαιμονίων μεμνῆσθαι περὶ αὐτῆς, ἀλλ', εἰ βούλονται σπένδεσθαι ὥσπερ πρότερον, ἐτοῦμοι εἶναι, οἱ Ἀργεῖοι πρέσβεις τάδε ὅμως ἐπιγάγοντο τοὺς Λακεδαιμονίους ξυγχωρῆσαι, ἐν μὲν τῷ παρόντι σπονδὰς ποιήσασθαι ἔτη πεντήκοντα, ἔξειναι δ' ὁποτεροισοῦν προκαλεσαμένοις, μήτε νόσου οὕσης μήτε πολέμου Λακεδαιμονίου καὶ Ἀργείου, διαμάχεσθαι περὶ τῆς γῆς ταύτης, ὥσπερ καὶ πρότερον ποτε ὅτε αὐτοὶ ἐκάτεροι ἡξίωσαν νικᾶν, διώκειν δὲ μὴ ἔξειναι περαιτέρω τῶν πρὸς Ἀργος καὶ

[5.41.3] Λακεδαιμονίας ὄρων. τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις τὸ μὲν πρῶτον ἐδόκει μωρία εἶναι ταῦτα, ἔπειτα (ἐπεθύμουν γὰρ τὸ Ἀργος

πάντως φίλιον ἔχειν) ξυνεχώρησαν ἐφ' οἵς ἡξίουν καὶ ξυνεγράψαντο. ἐκέλευνον δ' οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρὶν τέλος τι αὐτῶν ἔχειν, ἐξ τὸ Ἀργος πρῶτον ἐπαναχωρήσαντας αὐτοὺς δεῖξαι τῷ πλήθει, καὶ ἡν ἀρέσκοντα ἦ, ἡκειν ἐξ τὰς Υακίνθια τοὺς ὄρκους ποιησομένους. καὶ οἱ μὲν ἀνεχώρησαν.

[5.42.1] ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ ὡς οἱ Ἀργεῖοι ταῦτα ἔπρασσον, οἱ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων Ἀνδρομένης καὶ Φαίδιμος καὶ Ἀντιμενίδας, οὓς ἔδει τὸ Πάνακτον καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς παρὰ Βοιωτῶν παραλαβόντας Αθηναίοις ἀποδοῦναι, τὸ μὲν Πάνακτον ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν αὐτῶν καθηρημένον ηὔρον, ἐπὶ προφάσει ὡς ἡσάν ποτε Αθηναίοις καὶ Βοιωτοῖς ἐκ διαφορᾶς περὶ αὐτοῦ ὄρκοι παλαιοὶ μηδετέρους οἰκεῖν τὸ χωρίον, ἀλλὰ κοινῇ νέμειν, τοὺς δ' ἄνδρας οὓς εἶχον αἰχμαλώτους Βοιωτοὶ Αθηναίων παραλαβόντες οἱ περὶ τὸν Ἀνδρομένη ἐκόμισαν τοῖς Αθηναίοις καὶ ἀπέδοσαν, τοῦ τε Πανάκτου τὴν καθαιρεσιν ἔλεγον αὐτοῖς, νομίζοντες καὶ τοῦτο ἀποδιδόναι· πολέμιον γὰρ οὐκέτι ἐν αὐτῷ Αθηναίοις οἰκήσειν οὐδένα.

[5.42.2] λεγομένων δὲ τούτων οἱ Αθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν, νομίζοντες ἀδικεῖσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων τοῦ τε Πανάκτου τῇ καθαιρέσει, δὲ ἔδει ὥρθὸν παραδοῦναι, καὶ πυνθανόμενοι ὅτι καὶ Βοιωτοῖς ἰδίᾳ ξυμμαχίαν πεποίηνται, φάσκοντες πρότερον κοινῇ τοὺς μὴ δεχομένους τὰς σπονδὰς προσαναγκάσειν. τά τε ἄλλα ἐσκόπουν ὅσα ἔξελελοίπεσαν τῆς ξυνθήκης καὶ ἐνόμιζον ἔξηπατῆσθαι, ὥστε χαλεπῶς πρὸς τοὺς πρέσβεις ἀποκρινάμενοι ἀπέπεμψαν.

[5.43.1] Κατὰ τοιαύτην δὴ διαφορὰν ὄντων τῶν Λακεδαιμονίων

πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ἐν ταῖς Ἀθήναις αὖ βουλόμενοι
[5.43.2] λῦσαι τὰς σπονδὰς εὐθὺς ἐνέκειντο. ἦσαν δὲ ἄλλοι τε καὶ
Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ μὲν ἔτι τότε ὧν νέος
ώς ἐν ἄλλῃ πόλει, ἀξιώματι δὲ προγόνων τιμώμενος· ὡς
ἔδόκει μὲν καὶ ἄμεινον εἶναι πρὸς τοὺς Ἀργείους μᾶλλον
χωρεῖν, οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ φρονήματι φιλονικῶν ἡναντιοῦτο,
ὅτι Λακεδαιμόνιοι διὰ Νικίου καὶ Λάχητος ἔπραξαν τὰς
σπονδὰς, ἔαυτὸν κατά τε τὴν νεότητα ὑπεριδόντες καὶ κατὰ
τὴν παλαιὰν προξενίαν ποτὲ οὖσαν οὐ τιμήσαντες, ἦν τοῦ
[5.43.2.9] πάππου ἀπειπόντος αὐτὸς τοὺς ἐκ τῆς νήσου αὐτῶν αἰχμαλώ-
[5.43.3] τους θεραπεύων διενοεῖτο ἀνανεώσασθαι. πανταχόθεν τε
νομίζων ἐλασσοῦσθαι τό τε πρῶτον ἀντεῖπεν, οὐ βεβαίους
φάσκων εἶναι Λακεδαιμονίους, ἀλλ' ἵνα Ἀργείους σφίσι
σπεισάμενοι ἔξελωσι καὶ αὐθις ἐπ' Ἀθηναίους μόνους ἔωσι,
τούτου ἔνεκα σπένδεσθαι αὐτούς, καὶ τότε, ἐπειδὴ ἡ διαφορὰ
ἐγεγένητο, πέμπει εὐθὺς ἐς Ἀργος ἴδιᾳ, κελεύων ὡς τάχιστα
ἐπὶ τὴν ξυμμαχίαν προκαλουμένους ἥκειν μετὰ Μαντινέων
καὶ Ἡλείων, ὡς καιροῦ ὅντος καὶ αὐτὸς ξυμπράξων τὰ
μάλιστα.

[5.44.1] Οἱ δὲ Ἀργεῖοι ἀκούσαντες τῆς τε ἀγγελίας καὶ ἐπειδὴ
ἔγνωσαν οὐ μετ' Ἀθηναίων πραχθεῖσαν τὴν τῶν Βοιωτῶν
ξυμμαχίαν, ἀλλ' ἐς διαφορὰν μεγάλην καθεστῶτας αὐτοὺς
πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τῶν μὲν ἐν Λακεδαίμονι πρέσβεων,
οἱ σφίσι περὶ τῶν σπονδῶν ἔτυχον ἀπόντες, ἡμέλουν, πρὸς
δὲ τοὺς Ἀθηναίους μᾶλλον τὴν γνώμην εἶχον, νομίζοντες
πόλιν τε σφίσι φιλίαν ἀπὸ παλαιοῦ καὶ δημοκρατουμένην
ῶσπερ καὶ αὐτοὶ καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχουσαν τὴν κατὰ
θάλασσαν ξυμπολεμήσειν σφίσιν, ἦν καθιστῶνται ἐς πόλε-
[5.44.2] μον. ἐπεμπονούντες εὐθὺς πρέσβεις ὡς τοὺς Ἀθηναίους
περὶ τῆς ξυμμαχίας· ξυνεπρεσβεύοντο δὲ καὶ Ἡλεῖοι καὶ
Μαντινῆς.

[5.44.3] Ἀφίκοντο δὲ καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεις κατὰ τάχος,
δοκοῦντες ἐπιτήδειοι εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις, Φιλοχαρίδας καὶ
Λέων καὶ Ἐνδιος, δείσαντες μὴ τὴν τε ξυμμαχίαν ὀργιζόμενοι
πρὸς τοὺς Ἀργείους ποιήσωνται, καὶ ἅμα Πύλον ἀπαιτή-
σοντες ἀντὶ Πανάκτου καὶ περὶ τῆς Βοιωτῶν ξυμμαχίας
ἀπολογησόμενοι, ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ τῶν Ἀθηναίων ἐποιήσαντο.

[5.45.1] καὶ λέγοντες ἐν τῇ βουλῇ περὶ τε τούτων καὶ ὡς αὐτοκρά-
τορες ἥκουσι περὶ πάντων ξυμβῆναι τῶν διαφόρων, τὸν
Ἀλκιβιάδην ἐφόβουν μὴ καὶ, ἦν ἐς τὸν δῆμον ταῦτα λέγωσιν,
ἐπαγάγωνται τὸ πλῆθος καὶ ἀπωσθῆ ἡ Ἀργείων ξυμμαχία.

[5.45.2] μηχανᾶται δὲ πρὸς αὐτοὺς τοιόνδε τι ὁ Ἀλκιβιάδης· τοὺς
Λακεδαιμονίους πείθει πίστιν αὐτοῖς δούς, ἦν μὴ ὄμολογή-
σωσιν ἐν τῷ δῆμῳ αὐτοκράτορες ἥκειν, Πύλον τε αὐτοῖς
ἀποδώσειν (πείσειν γάρ αὐτὸς Ἀθηναίους, ὕσπερ καὶ νῦν

[5.45.3] ἀντιλέγειν) καὶ τάλλα ξυναλλάξειν. βουλόμενος δὲ αὐτοὺς
Νικίου τε ἀποστῆσαι ταῦτα ἔπρασσε καὶ ὅπως ἐν τῷ δῆμῳ
διαβαλὼν αὐτοὺς ὡς οὐδὲν ἀληθὲς ἐν νῷ ἔχουσιν οὐδὲ

λέγουσιν οὐδέποτε ταῦτά, τοὺς Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ

[5.45.4] Μαντινέας ξυμμάχους ποιήσῃ. καὶ ἐγένετο οὕτως. ἐπειδὴ
γὰρ ἐς τὸν δῆμον παρελθόντες καὶ ἐπερωτώμενοι οὐκ ἔφασαν
ῶσπερ ἐν τῇ βουλῇ αὐτοκράτορες ἥκειν, οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι
ἥνειχοντο, ἀλλὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου πολλῷ μᾶλλον ἢ πρότερον
καταβοῶντος τῶν Λακεδαιμονίων ἐσήκουσόν τε καὶ ἔτοῖμοι
ἥσαν εὐθὺς παραγαγόντες τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς μετ' αὐ-
τῶν ξυμμάχους ποιεῖσθαι· σεισμοῦ δὲ γενομένου πρὸν τι

[5.46.1] ἐπικυρωθῆναι, ἡ ἐκκλησία αὐτῇ ἀνεβλήθη. τῇ δ' ὑστεραίᾳ
ἐκκλησίᾳ ὁ Νικίας, καίπερ τῶν Λακεδαιμονίων αὐτῶν ἡπατη-
μένων καὶ αὐτὸς ἔξηπατημένος περὶ τοῦ μὴ αὐτοκράτορας
ὄμολογῆσαι ἥκειν, ὅμως τοῖς Λακεδαιμονίοις ἔφη χρῆναι

φίλους μᾶλλον γίγνεσθαι, καὶ ἐπισχόντας τὰ πρὸς Ἀργείους πέμψαι ἔτι ὡς αὐτοὺς καὶ εἰδέναι ὅτι διανοοῦνται, λέγων ἐν μὲν τῷ σφετέρῳ καλῶ, ἐν δὲ τῷ ἐκείνων ἀπρεπεῖ τὸν πόλεμον ἀναβάλλεσθαι· σφίσι μὲν γὰρ εὖ ἐστώτων τῶν πραγμάτων ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἄριστον εἶναι διασώσασθαι τὴν εὔπραγίαν, ἐκείνοις δὲ δυστυχοῦσιν ὅτι τάχιστα εὕρημα εἶναι διακινδυ- [5.46.2] νεῦσαι. ἔπεισέ τε πέμψαι πρέσβεις, ὃν καὶ αὐτὸς ἦν, κελεύσοντας Λακεδαιμονίους, εἴ τι δίκαιον διανοοῦνται, Πάνακτόν τε ὄρθὸν ἀποδιδόναι καὶ Ἀμφίπολιν, καὶ τὴν Βοιωτῶν ξυμμαχίαν ἀνεῖναι, ἥν μὴ ἐς τὰς σπονδὰς ἐσίωσι, [5.46.3] καθάπερ εἴρητο ἄνευ ἀλλήλων μηδενὶ ξυμβαίνειν. εἰπεῖν τε ἐκέλευνον ὅτι καὶ σφεῖς, εἰ ἐβούλοντο ἀδικεῖν, ἥδη ἀν Ἀργείους ξυμμάχους πεποιῆσθαι, ὡς παρεῖναί γ' αὐτοὺς αὐτοῦ τούτου ἔνεκα. εἴ τέ τι ἄλλο ἐνεκάλουν, πάντα ἐπιστείλαντες ἀπέ- πεμψαν τοὺς περὶ τὸν Νικίαν πρέσβεις.

[5.46.4] Καὶ ἀφικομένων αὐτῶν καὶ ἀπαγγειλάντων τά τε ἄλλα καὶ τέλος εἰπόντων ὅτι εἴ μὴ τὴν ξυμμαχίαν ἀνήσουσι Βοιωτοῖς μὴ ἐσιοῦσιν ἐς τὰς σπονδάς, ποιήσονται καὶ αὐτοὶ Ἀργείους καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ξυμμάχους, τὴν μὲν ξυμμαχίαν οἱ Λακεδαιμόνιοι Βοιωτοῖς οὐκ ἔφασαν ἀνήσειν, ἐπικρα- τούντων τῶν περὶ τὸν Ξενάρη τὸν ἔφορον ταῦτα γίγνεσθαι καὶ ὅσοι ἄλλοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἥσαν, τοὺς δὲ ὄρκους δεομένου Νικίου ἀνενεώσαντο· ἔφοβεῖτο γὰρ μὴ πάντα ἀτελῆ ἔχων ἀπέλθῃ καὶ διαβληθῇ, ὅπερ καὶ ἐγένετο, αἵτιος δοκῶν εἶναι τῶν [5.46.5] πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδῶν. ἀναχωρήσαντός τε αὐτοῦ ὡς ἥκουσαν οἱ Αθηναῖοι οὐδὲν ἐκ τῆς Λακεδαιμονίου πεπραγμένον, εὐθὺς δι' ὄργῆς εἰχον, καὶ νομίζοντες ἀδικεῖσθαι (ἔτυχον γὰρ παρόντες οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι) παραγαγόντος Ἀλκι- βιάδου ἐποιήσαντο σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν πρὸς αὐτοὺς τήνδε. [5.47.1] 'Σπονδὰς ἐποιήσαντο ἔκατὸν Αθηναῖοι ἔτη καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς καὶ Ἡλείοι <πρὸς ἀλλήλους>, ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων ὡν ἄρχουσιν ἐκάτεροι, ἀδόλους καὶ [5.47.2] ἀβλαβεῖς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. ὅπλα δὲ μὴ ἔξεστω ἐπιφέρειν ἐπὶ πημονῇ μήτε Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας καὶ τοὺς ξυμμάχους ἐπὶ Αθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους ὡν ἄρχουσιν Αθηναῖοι μήτε Αθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους <ὡν ἄρχουσιν Αθηναῖοι> ἐπὶ Ἀργείους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας καὶ τοὺς ξυμμάχους, τέχνη μηδὲ [5.47.3] μηχανῇ μηδεμιᾳ. κατὰ τάδε ξυμμάχους εἶναι Αθηναίους καὶ Ἀργείους καὶ Μαντινέας καὶ Ἡλείους ἐκατὸν ἔτη. ἦν πολέμιοι ἴωσιν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν Αθηναίων, βοηθεῖν Ἀργείους καὶ Μαντινέας καὶ Ἡλείους Ἀθήναζε, καθ' ὅτι ὃν ἐπαγγέλ- λωσιν Αθηναῖοι, τρόπῳ ὅποιῷ ὃν δύνωνται ἰσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δηῶσαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν τὴν πόλιν Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι καὶ Ἡλείοις καὶ Αθη- ναίοις καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀπασῶν τῶν πόλεων τούτων· καταλύειν δὲ μὴ ἔξειναι τὸν πόλεμον πρὸς ταύτην τὴν πόλιν <μηδεμιᾳ τῶν [5.47.4] μηδεμιᾳ τῶν πόλεων, ἦν μὴ ἀπάσαις δοκῇ. βοηθεῖν δὲ καὶ Αθηναίους ἐς Ἀργος καὶ Μαντινειαν καὶ Ἡλιν, ἦν πολέμιοι ἴωσιν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν Ἀργείων ἢ τὴν Μαντινέων ἢ τὴν Ἡλείων, καθ' ὅτι ὃν ἐπαγγέλλωσιν αἱ πόλεις αὗται, τρόπῳ ὅποιῷ ὃν δύνωνται ἰσχυροτάτῳ κατὰ τὸ δυνατόν· ἦν δὲ δηῶσαντες οἰχωνται, πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν Αθη- ναίοις καὶ Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι καὶ Ἡλείοις καὶ κακῶς πάσχειν ὑπὸ ἀπασῶν τούτων τῶν πόλεων· καταλύειν δὲ μὴ ἔξειναι τὸν πόλεμον πρὸς ταύτην τὴν πόλιν <μηδεμιᾳ τῶν [5.47.5] πόλεων>, ἦν μὴ ἀπάσαις δοκῇ [ταῖς πόλεσιν]. ὅπλα δὲ μὴ ἔᾶν ἔχοντας διιέναι ἐπὶ πολέμῳ διὰ τῆς γῆς τῆς σφετέρας αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων ὡν ἄρχουσιν ἔκαστοι, μηδὲ κατὰ θάλασσαν, ἦν μὴ ψηφισαμένων τῶν πόλεων ἀπασῶν τὴν

δίοδον εῖναι, Αθηναίων καὶ Ἀργείων καὶ Μαντινέων καὶ
[5.47.6] Ἡλείων. τοῖς δὲ βιοηθοῦσιν ἡ πόλις ἡ πέμπουσα παρεχέτω
μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σῖτον, ἐπὴν ἔλθωσιν ἐς τὴν
πόλιν τὴν ἐπαγγείλασαν βοηθεῖν, καὶ ἀπιοῦσι κατὰ ταύτα·

ἢν δὲ πλέονα βούληται χρόνον τῇ στρατιᾷ χρῆσθαι, ἡ πόλις
ἡ μεταπεμψαμένη διδότω σῖτον, τῷ μὲν ὄπλίτῃ καὶ ψιλῷ καὶ
τοξότῃ τρεῖς ὄβολοὺς Αἰγιναίους τῆς ἡμέρας ἐκάστης, τῷ δ'

[5.47.7] ἵππεῖ δραχμὴν Αἰγιναίαν. ἡ δὲ πόλις ἡ μεταπεμψαμένη
<τῇ στρατιᾷ> τὴν ἡγεμονίαν ἔχετω, δταν ἐν τῇ αὐτῆς ὁ

[5.47.7.3] πόλεμος ἥ. ἢν δὲ ποι δόξη <ἀπάσαις> ταῖς πόλεσι κοινῇ
στρατεύεσθαι, τὸ ἵσον τῆς ἡγεμονίας μετεῖναι ἀπάσαις ταῖς

[5.47.8] πόλεσιν. ὅμοσαι δὲ τὰς σπονδὰς Αθηναίους μὲν ὑπέρ τε
σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων, Ἀργεῖοι δὲ καὶ Μαντινῆς
καὶ Ἡλεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τούτων κατὰ πόλεις ὅμνυντων.

ὅμνυντων δὲ τὸν ἐπιχώριον ὅρκον ἔκαστοι τὸν μέγιστον κατὰ
ἰερῶν τελείων. ὁ δὲ ὅρκος ἔστω ὅδε· "ἔμμενῶ τῇ ξυμμαχίᾳ

κατὰ τὰ ξυγκείμενα δικαίως καὶ ἀβλαβῶς καὶ ἀδόλως, καὶ οὐ

[5.47.9] παραβήσομαι τέχνη οὐδὲ μηχανῆ οὐδεμιᾳ." ὅμνυντων δὲ
Αθήνησι μὲν ἡ βουλὴ καὶ αἱ ἔνδημοι ἀρχαί, ἔξορκούντων

δὲ οἱ πρυτάνεις· ἐν Ἀργείῳ δὲ ἡ βουλὴ καὶ οἱ ὄγδοικοντα καὶ
οἱ ἀρτῦναι, ἔξορκούντων δὲ οἱ ὄγδοικοντα· ἐν δὲ Μαντινείᾳ
οἱ δημιουργοὶ καὶ ἡ βουλὴ καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαί, ἔξορκούντων
δὲ οἱ θεωροὶ καὶ οἱ πολέμαρχοι· ἐν δὲ Ἡλιδὶ οἱ δημιουργοὶ

καὶ οἱ τὰ τέλη ἔχοντες καὶ οἱ ἔξακόσιοι, ἔξορκούντων δὲ οἱ

[5.47.10] δημιουργοὶ καὶ οἱ θεσμοφύλακες. ἀνανεοῦσθαι δὲ τοὺς ὅρκους
Αθηναίους μὲν ἰόντας ἐς Ἡλιν καὶ ἐς Μαντίνειαν καὶ ἐς

Ἀργος τριάκοντα ἡμέραις πρὸ Ολυμπίων, Ἀργείους δὲ καὶ

Ἡλείους καὶ Μαντινέας ἰόντας Αθήναζε δέκα ἡμέραις πρὸ

[5.47.11] Παναθηναίων τῶν μεγάλων. τὰς δὲ ξυνθήκας τὰς περὶ τῶν
σπονδῶν καὶ τῶν ὅρκων καὶ τῆς ξυμμαχίας ἀναγράψαι ἐν
στήλῃ λιθίνῃ Αθηναίους μὲν ἐν πόλει, Ἀργείους δὲ ἐν ἀγορᾷ

ἐν τοῦ Ἀπόλλωνος τῷ ιερῷ, Μαντινέας δὲ ἐν τοῦ Διὸς τῷ

Ιερῷ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καταθέντων δὲ καὶ Ολυμπίασι στήλην

[5.47.12] χαλκῆν κοινῇ Ολυμπίοις τοῖς νυνί. ἐὰν δέ τι δοκῇ ἄμεινον
εἶναι ταῖς πόλεσι ταύταις προσθεῖναι πρὸς τοῖς ξυγκειμένοις,
ὅτι [δ'] ἀν δόξῃ ταῖς πόλεσιν ἀπάσαις κοινῇ βουλευομέναις,
τοῦτο κύριον εἶναι.'

[5.48.1] Αἱ μὲν σπονδαὶ καὶ ἡ ξυμμαχία οὕτως ἐγένοντο, καὶ αἱ

τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Αθηναίων οὐκ ἀπείρηντο τούτου ἔνεκα

[5.48.2] οὐδ' ὑφ' ἐτέρων. Κορίνθιοι δὲ Ἀργείων ὄντες ξύμμαχοι οὐκ
ἐσῆλθον ἐς αὐτάς, ἀλλὰ καὶ γενομένης πρὸ τούτου Ἡλείοις

καὶ Ἀργείοις καὶ Μαντινεῦσι ξυμμαχίας, τοῖς αὐτοῖς πολεμεῖν

καὶ εἰρήνην ἄγειν, οὐ ξυνώμοσαν, ἀρκεῖν δ' ἔφασαν σφύσι

τὴν πρώτην γενομένην ἐπιμαχίαν, ἀλλήλοις βοηθεῖν, ξυνεπι-

[5.48.3] στρατεύειν δὲ μηδενί. οἱ μὲν Κορίνθιοι οὕτως ἀπέστησαν
τῶν ξυμμάχων καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πάλιν τὴν
γνώμην εἶχον.

[5.49.1] Όλύμπια δ' ἐγένετο τοῦ θέρους τούτου, οἵς Ἀνδροσθένης
Ἄρκας παγκράτιον τὸ πρῶτον ἐνίκα· καὶ Λακεδαιμόνιοι τοῦ

Ιεροῦ ὑπὸ Ἡλείων εἰρχθησαν ὥστε μὴ θύειν μηδ' ἀγωνί-

ζεσθαι, οὐκ ἐκτίνοντες τὴν δίκην αὐτοῖς ἢν ἐν τῷ Ολυμ-

πιακῷ νόμῳ Ἡλεῖοι κατεδικάσαντο αὐτῶν φάσκοντες <ές>

σφᾶς ἐπὶ Φύρκον τε τεῖχος ὅπλα ἐπενεγκεῖν καὶ ἐς Λέπρεον

αὐτῶν ὄπλίτας ἐν ταῖς Ολυμπιακαῖς σπονδαῖς ἐσπέμψαι.

ἢ δὲ καταδίκη δισχίλιαι μναῖ ἥσαν, κατὰ τὸν ὄπλίτην

[5.49.2] ἔκαστον δύο μναῖ, ὥσπερ ὁ νόμος ἔχει. Λακεδαιμόνιοι

δὲ πρέσβεις πέμψαντες ἀντέλεγον μὴ δικαίως σφῶν κατα-

δεδικάσθαι, λέγοντες μὴ ἐπηγγέλθαι πιω ἐς Λακεδαιμόνα

[5.49.3] τὰς σπονδάς, ὅτ' ἐσέπεμψαν τοὺς ὄπλίτας. Ἡλεῖοι δὲ τὴν
παρ' αὐτοῖς ἐκεχειρίαν ἥδη ἔφασαν εἶναι (πρώτοις γὰρ

σφίσιν αύτοῖς ἐπαγγέλλουσιν), καὶ ἡσυχαζόντων σφῶν καὶ οὐ προσδεχομένων ὡς ἐν σπονδαῖς, αύτοὺς λαθεῖν ἀδική-

[5.49.4] σαντας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὑπελάμβανον οὐ χρεὼν εἶναι αύτοὺς ἐπαγγεῖλαι ἔτι ἐξ Λακεδαιμονα, εἰ ἀδικεῖν γε ἥδη ἐνόμιζον αύτούς, ἀλλ' οὐχ ὡς νομίζοντας τοῦτο δρᾶσαι, καὶ

[5.49.5] ὅπλα οὐδαμόσες ἔτι αύτοῖς ἐπενεγκεῖν. Ἡλεῖοι δὲ τοῦ αύτοῦ λόγου εἴχοντο, ὡς μὲν οὐκ ἀδικοῦσι μὴ ἀν πεισθῆναι, εἰ δὲ βούλονται σφίσι Λέπρεον ἀποδοῦναι, τό τε αὐτῶν μέρος ἀφιέναι τοῦ ἀργυρίου, καὶ δὲ τῷ θεῷ γίγνεται αύτοὶ ὑπὲρ

[5.50.1] ἐκείνων ἐκτίσειν. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουον, αὕθις τάδε ἥξιον, Λέπρεον μὲν μὴ ἀποδοῦναι, εἰ μὴ βούλονται, ἀναβάντας δὲ ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὄλυμπίου, ἐπειδὴ προθυμοῦνται χρῆσθαι τῷ ιερῷ, ἐπομόσαι ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἢ μὴν

[5.50.2] ἀποδώσειν ὕστερον τὴν καταδίκην. ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἥθελον, Λακεδαιμόνιοι μὲν εἴργοντο τοῦ ιεροῦ [θυσίας καὶ ἀγώνων]

καὶ οἵκοι ἔθυον, οἱ δὲ ἄλλοι Ἐλληνες ἔθεώρουν πλὴν Λε-

[5.50.3] πρεατῶν. ὅμως δὲ οἱ Ἡλεῖοι δεδιότες μὴ βίᾳ θύσωσι, ξὺν ὅπλοις τῶν νεωτέρων φυλακὴν εἴχον· ἥλθον δὲ αύτοῖς καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς, χίλιοι ἐκατέρων, καὶ Ἀθηναίων

[5.50.4] ἵππης, οἱ ἐν Ἀρπίνῃ ὑπέμενον τὴν ἑορτήν. δέος δ' ἐγένετο τῇ πανηγύρει μέγα μὴ ξὺν ὅπλοις ἔλθωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ καὶ Λίχας ὁ Ἀρκεσιλάου Λακεδαιμόνιος ἐν τῷ ἀγώνι ὑπὸ τῶν ῥάβδούχων πληγὰς ἔλαβεν, ὅτι νικῶντος τοῦ ἔαυτοῦ ζεύγους καὶ ἀνακηρυχθέντος Βοιωτῶν δημοσίου κατὰ τὴν οὐκ ἔξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως προελθὼν ἐξ τὸν ἀγῶνα ἀνέδησε τὸν ἡνίοχον, βουλόμενος δηλῶσαι ὅτι ἔαυτοῦ ἦν τὸ ἄρμα· ὕστε πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπεφόβηντο πάντες καὶ ἐδόκει τι νέον ἔσεσθαι. οἱ μέντοι Λακεδαιμόνιοι ἡσύχασάν τε καὶ ἡ ἑορτὴ αύτοῖς οὕτω διῆλθεν.

[5.50.5] Ἐς δὲ Κόρινθον μετὰ τὰ Ὄλυμπια Ἀργεῖοί τε καὶ οἱ ξύμμαχοι ἀφίκοντο δεησόμενοι αύτῶν παρὰ σφᾶς ἐλθεῖν. καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἔτυχον παρόντες, καὶ πολλῶν λόγων γενομένων τέλος οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλὰ σεισμοῦ γενομένου διελύθησαν ἔκαστοι ἐπ' οἴκου. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

[5.51.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Ἡρακλεώταις τοῖς ἐν Τραχῖνι μάχη ἐγένετο πρὸς Αἰνιάνας καὶ Δόλοπας καὶ

[5.51.2] Μηλιᾶς καὶ Θεσσαλῶν τινάς. προσοικοῦντα γὰρ τὰ ἔθνη ταῦτα τῇ πόλει πολέμια ἦν· οὐ γὰρ ἐπ' ἄλλη τινὶ γῆ ἢ τῇ τούτων τὸ χωρίον ἐτειχίσθη. καὶ εὐθύς τε καθισταμένη τῇ πόλει ἡναντιοῦντο ἐξ ὅσον ἐδύναντο φθείροντες καὶ τότε τῇ μάχῃ ἐνίκησαν τοὺς Ἡρακλεώτας, καὶ Ξενάρης ὁ Κνίδιος Λακεδαιμόνιος ἄρχων αύτῶν ἀπέθανε, διεφθάρησαν δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἡρακλεωτῶν. καὶ ὁ χειμῶν ἐτελεύτα, καὶ δωδέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

[5.52.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους εύθὺς ἀρχομένου τὴν Ἡράκλειαν, ὡς μετὰ τὴν μάχην κακῶς ἐφθείρετο, Βοιωτοὶ παρέλαβον, καὶ Ἀγησιπίδαν τὸν Λακεδαιμόνιον ὡς οὐ καλῶς ἄρχοντα ἐξέπεμψαν. δείσαντες δὲ παρέλαβον τὸ χωρίον μὴ Λακεδαιμονίων τὰ κατὰ Πελοπόννησον θορυβουμένων Ἀθηναῖοι λάβωσιν. Λακεδαιμόνιοι μέντοι ὡργίζοντο αύτοῖς.

[5.52.2] Καὶ τοῦ αύτοῦ θέρους Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου στρατηγὸς ὧν Ἀθηναίων, Ἀργείων καὶ τῶν ξυμμάχων ξυμπρασσόντων, ἐλθῶν ἐξ Πελοπόννησον μετ' ὀλίγων Ἀθηναίων ὅπλιτῶν καὶ τοξοτῶν καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων παραλαβών τά τε ἄλλα ξυγκαθίστη περὶ τὴν ξυμμαχίαν διαπορευόμενος Πελοπόννησον τῇ στρατιᾷ, καὶ Πατρέας τε τείχη καθεῖναι ἐπεισεν ἐξ θάλασσαν καὶ αύτὸς ἔτερον διενοεῖτο τειχίσαι ἐπὶ τῷ Ψίω τῷ Ἀχαϊκῷ. Κορίνθιοι δὲ καὶ Σικυώνιοι, καὶ οἵς ἦν ἐν βλάβῃ τειχισθὲν βοηθήσαντες διεκώλυσαν.

[5.53.1] Τοῦ δ' αύτοῦ θέρους Ἐπιδαυρίοις καὶ Ἀργείοις πόλεμος ἐγένετο, προφάσει μὲν περὶ τοῦ θύματος τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθαέως, δὲ δέον ἀπαγαγεῖν οὐκ ἀπέπεμπον ὑπὲρ βοτα- μίων Ἐπιδαύριοι (κυριώτατοι δὲ τοῦ Ἱεροῦ ἡσαν Ἀργεῖοι).

ἔδόκει δὲ καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας τὴν Ἐπίδαυρον τῷ τε Ἀλκι- βιάδῃ καὶ τοῖς Ἀργείοις προσλαβεῖν, ἣν δύνωνται, τῆς τε Κορίνθου ἔνεκα ἡσυχίας καὶ ἐκ τῆς Αἰγίνης βραχυτέραν ἔσεσθαι τὴν βοήθειαν ἢ Σκύλλαιον περιπλεῖν τοῖς Ἀθηναίοις. παρεσκευάζοντο οὖν οἱ Ἀργεῖοι ὡς αὐτὸι ἐς τὴν Ἐπίδαυρον διὰ τοῦ θύματος τὴν ἐσπραξιν ἐσβαλοῦντες.

[5.54.1] Ἐξεστράτευσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρό-

ους πανδημεὶ ἐς Λεῦκτρα τῆς ἔαυτῶν μεθορίας πρὸς τὸ Λύκαιον, Ἀγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου βασιλέως ἥγουμένου· ἥδει δὲ οὐδεὶς ὅποι στρατεύουσιν, οὐδὲ αἱ πόλεις ἐξ ὧν ἐπέμφθη-

[5.54.2] σαν. ὡς δ' αὐτοῖς τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προυχώρει, αὐτοί τε ἀπῆλθον ἐπ' οἴκου καὶ τοῖς ξυμμάχοις περιήγγειλαν μετὰ τὸν μέλλοντα (Καρνεῖος δ' ἦν μῆν, Ιερομηνία Δωριεῦσι)

[5.54.3] παρεσκευάζεσθαι ὡς στρατευσομένους. Ἀργεῖοι δ' ἀναχω- ρησάντων αὐτῶν τοῦ πρὸ τοῦ Καρνεῖου μηνὸς ἐξελθόντες τετράδι φθίνοντος, καὶ ἄγοντες τὴν ἡμέραν ταύτην πάντα τὸν χρόνον, ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐπίδαυρίαν καὶ ἐδήσουν.

[5.54.4] Ἐπιδαύριοι δὲ τοὺς ξυμμάχους ἐπεκαλοῦντο· ὧν τινὲς οἱ μὲν τὸν μῆνα προυφασίσαντο, οἱ δὲ καὶ ἐς μεθορίαν τῆς

[5.55.1] Ἐπιδαυρίας ἐλθόντες ἡσύχαζον. καὶ καθ' ὃν χρόνον ἐν τῇ Ἐπιδαύρῳ οἱ Ἀργεῖοι ἡσαν, ἐς Μαντίνειαν πρεσβεῖαι ἀπὸ

τῶν πόλεων ξυνῆλθον, Ἀθηναίων παρακαλεσάντων. καὶ γιγνομένων λόγων Εύφαμίδας ὁ Κορίνθιος οὐκ ἔφη τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις ὁμολογεῖν· σφεῖς μὲν γὰρ περὶ εἰρήνης ξυγκαθῆσθαι, τοὺς δ' Ἐπιδαυρίους καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ τοὺς Ἀργείους μεθ' ὅπλων ἀντιτετάχθαι· διαλῦσαι οὖν

πρῶτον χρῆναι ἀφ' ἐκατέρων ἐλθόντας τὰ στρατόπεδα, καὶ

[5.55.2] οὕτω πάλιν λέγειν περὶ τῆς εἰρήνης. καὶ πεισθέντες ὧχοντο καὶ τοὺς Ἀργείους ἀπῆγαγον ἐκ τῆς Ἐπιδαυρίας. Ὕστερον δὲ ἐς τὸ αὐτὸν ξυνελθόντες οὐδὲ ὡς ἐδυνήθησαν ξυμβῆναι,

ἄλλ' οἱ Ἀργεῖοι πάλιν ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν ἐσέβαλον καὶ

[5.55.3] ἐδήσουν. Ἐξεστράτευσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς Καρύας, καὶ ὡς οὐδὲν ἐνταῦθα τὰ διαβατήρια αὐτοῖς ἐγένετο, ἐπανε-

[5.55.4] χώρησαν. Ἀργεῖοι δὲ τεμόντες τῆς Ἐπιδαυρίας ὡς τὸ τρίτον μέρος ἀπῆλθον ἐπ' οἴκου. καὶ Ἀθηναίων αὐτοῖς χίλιοι ἐβοήθησαν ὅπλῖται καὶ Ἀλκιβιάδης στρατηγός·

πυθόμενος δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξεστρατεῦσθαι, καὶ ὡς οὐδὲν ἔτι αὐτῶν ἔδει, ἀπῆλθεν. καὶ τὸ θέρος οὕτω διῆλθεν.

[5.56.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι λαθόντες Ἀθηναίους φρουρούς τε τριακοσίους καὶ Ἀγησιππίδαν ἄρ-

[5.56.2] χοντα κατὰ θάλασσαν ἐς Ἐπίδαυρον ἐσέπεμψαν. Ἀργεῖοι δ' ἐλθόντες παρ' Ἀθηναίους ἐπεκάλουν ὅτι γεγραμμένον ἐν

ταῖς σπονδαῖς διὰ τῆς ἔαυτῶν ἐκάστους μὴ ἔαν πολεμίους διιέναι ἔάσειαν κατὰ θάλασσαν παραπλεῦσαι· καὶ εἰ μὴ

κάκεῖνοι ἐς Πύλον κομιοῦσιν ἐπὶ Λακεδαιμονίους τοὺς Μεσ-

[5.56.3] σηνίους καὶ Εἴλωτας, ἀδικήσεσθαι αὐτοῖς. Ἀθηναῖοι δὲ

Ἀλκιβιάδου πείσαντος τῇ μὲν Λακωνικῇ στήλῃ ὑπέγραψαν ὅτι οὐκ ἐνέμειναν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς ὅρκοις, ἐς δὲ Πύλον

ἐκόμισαν τοὺς ἐκ Κρανίων Εἴλωτας λήζεσθαι, τὰ δ' ἄλλα

[5.56.4] ἡσύχαζον. τὸν δὲ χειμῶνα τοῦτον πολεμούντων Ἀργείων καὶ Ἐπιδαυρίων μάχη μὲν οὐδεμίᾳ ἐγένετο ἐκ παρασκευῆς,

ἐνέδραι δὲ καὶ καταδρομαί, ἐν αἷς ὡς τύχοιεν ἐκατέρων τινὲς

[5.56.5] διεφθείροντο. καὶ τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος πρὸς ἔαρ ἥδη κλίμακας ἔχοντες οἱ Ἀργεῖοι ἥλθον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαυρον, ὡς ἐρήμου οὔσης διὰ τὸν πόλεμον βίᾳ αἰρήσοντες· καὶ ἄπρακτοι

άπηλθον. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ τρίτον καὶ δέκατον
ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

[5.57.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους μεσοῦντος Λακεδαιμόνιοι,
ώς αὐτοῖς οἱ τε Ἐπιδαύριοι ξύμμαχοι ὅντες ἐταλαιπώρουν
καὶ τάλλα ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ μὲν ἀφειστήκει, τὰ δ' οὐ
καλῶς εἶχε, νομίσαντες, εἰ μὴ προκαταλήψονται ἐν τάχει,
ἐπὶ πλέον χωρήσεσθαι αὐτά, ἐστράτευον αὐτοὶ καὶ οἱ Εἴλωτες
πανδημεὶ ἐπ' Ἀργος· ἡγεῖτο δὲ Ἡγις ὁ Ἀρχιδάμου Λακε-

[5.57.2] δαμονίων βασιλεύς. ξυνεστράτευον δ' αὐτοῖς Τεγεᾶταί
τε καὶ ὅσοι ἄλλοι Ἀρκάδων Λακεδαιμονίοις ξύμμαχοι ἦσαν.
οἱ δ' ἐκ τῆς ἄλλης Πελοποννήσου ξύμμαχοι καὶ οἱ ἔξωθεν
ἔς Φλειοῦντα ξυνελέγοντο, Βοιωτοὶ μὲν πεντακισχίλιοι ὀπλῖται
καὶ τοσοῦτοι ψιλοὶ καὶ ἵππης πεντακόσιοι καὶ ἄμιπποι ὅσοι,
Κορίνθιοι δὲ δισχίλιοι ὀπλῖται, οἱ δ' ἄλλοι ὡς ἔκαστοι,
Φλειάσιοι δὲ πανστρατιᾷ, ὅτι ἐν τῇ ἐκείνων ἦν τὸ στρά-
τευμα.

[5.58.1] Ἀργεῖοι δὲ προαισθόμενοι τό τε πρῶτον τὴν παρασκευὴν
τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν Φλειοῦντα βουλό-
μενοι τοῖς ἄλλοις προσμεῖξαι ἔχώρουν, τότε δὴ ἔξεστρά-
τευσαν καὶ αὐτοὶ· ἐβοήθησαν δ' αὐτοῖς καὶ Μαντινῆς, ἔχοντες
τοὺς σφετέρους ξυμμάχους, καὶ Ἡλείων τρισχίλιοι ὀπλῖται.

[5.58.2] καὶ προϊόντες ἀπαντῶσι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐν Μεθυδρίῳ
τῆς Ἀρκαδίας. καὶ καταλαμβάνουσιν ἑκάτεροι λόφον· καὶ
οἱ μὲν Ἀργεῖοι ὡς μεμονωμένοις τοῖς Λακεδαιμονίοις παρε-
σκευάζοντο μάχεσθαι, ὃ δὲ Ἡγις τῆς νυκτὸς ἀναστήσας τὸν
στρατὸν καὶ λαθὼν ἐπορεύετο ἐς Φλειοῦντα παρὰ τοὺς

[5.58.3] ἄλλους ξυμμάχους. καὶ οἱ Ἀργεῖοι αἰσθόμενοι ἅμα ἔω
ἔχώρουν, πρῶτον μὲν ἐς Ἀργος, ἐπειτα δὲ ἥ προσεδέχοντο
τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν ξυμμάχων καταβήσεσθαι,

[5.58.4] τὴν κατὰ Νεμέαν ὁδὸν. Ἡγις δὲ ταύτην μὲν ἦν προσεδέ-
χοντο οὐκ ἐτράπετο, παραγγείλας δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις
καὶ Ἀρκάσι καὶ Ἐπιδαυρίοις ἄλλην ἔχώρησε χαλεπὴν καὶ
κατέβη ἐς τὸ Ἀργείων πεδίον· καὶ Κορίνθιοι καὶ Πελληνῆς
καὶ Φλειάσιοι ὅρθιον ἐτέραν ἐπορεύοντο· τοῖς δὲ Βοιωτοῖς
καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Σικυωνίοις εἵρητο τὴν ἐπὶ Νεμέας ὁδὸν
καταβαίνειν, ἥ οἱ Ἀργεῖοι ἐκάθηντο, δύως, εἰ οἱ Ἀργεῖοι
ἐπὶ σφᾶς ιόντες ἐς τὸ πεδίον βοηθοῖεν, ἐφεπόμενοι τοῖς

[5.58.5] ἵπποις χρώντο. καὶ ὁ μὲν οὕτω διατάξας καὶ ἐσβαλὼν ἐς

[5.59.1] τὸ πεδίον ἐδήσου Σάμινθόν τε καὶ ἄλλα· οἱ δὲ Ἀργεῖοι
γνόντες ἐβοήθουν ἡμέρας ἥδη ἐκ τῆς Νεμέας, καὶ περιτυ-
χόντες τῷ Φλειασίων καὶ Κορινθίων στρατοπέδῳ τῶν μὲν

Φλειασίων ὄλιγους ἀπέκτειναν, ὑπὸ δὲ τῶν Κορινθίων αὐτοὶ

[5.59.2] οὐ πολλῷ πλείους διεφθάρησαν. καὶ οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ
Μεγαρῆς καὶ οἱ Σικυώνιοι ἔχώρουν, ὥσπερ εἵρητο αὐτοῖς,
ἐπὶ τῆς Νεμέας, καὶ τοὺς Ἀργείους οὐκέτι κατέλαβον, ἀλλὰ
καταβάντες, ὡς ἔώρων τὰ ἔαυτῶν δηούμενα, ἐς μάχην παρε-
τάσσοντο. ἀντιπαρεσκευάζοντο δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι.

[5.59.3] ἐν μέσῳ δὲ ἀπειλημμένοι ἦσαν οἱ Ἀργεῖοι· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ
πεδίου οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰργον τῆς πόλεως καὶ οἱ μετ'
αὐτῶν, καθύπερθεν δὲ Κορίνθιοι καὶ Φλειάσιοι καὶ Πελ-
ληνῆς, τὸ δὲ πρὸς Νεμέας Βοιωτοὶ καὶ Σικυώνιοι καὶ
Μεγαρῆς. ἵπποι δὲ αὐτοῖς οὐ παρῆσαν· οὐ γάρ πω οἱ
Ἀθηναῖοι μόνοι τῶν ξυμμάχων ἦκον.

[5.59.4] Τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῶν Ἀργείων καὶ τῶν ξυμμάχων
οὐχ οὕτω δεινὸν τὸ παρὸν ἐνόμιζον, ἀλλ' ἐν καλῷ ἐδόκει
ἡ μάχη ἔσεσθαι, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπειληφέναι ἐν

[5.59.5] τῇ αὐτῶν τε καὶ πρὸς τῇ πόλει. τῶν δὲ Ἀργείων δύο
ἄνδρες, Θράσυλός τε τῶν πέντε στρατηγῶν εἷς ὧν καὶ
Ἄλκιφρων πρόξενος Λακεδαιμονίων, ἥδη τῶν στρατοπέδων
ὅσον οὐ ξυνιόντων προσελθόντε Άγιδι διελεγέσθην μὴ

ποιεῖν μάχην· ἔτοίμους γὰρ εἶναι Ἀργείους δίκας δοῦναι καὶ δέξασθαι ἵσας καὶ ὁμοίας, εἴ τι ἐπικαλοῦσιν Ἀργείοις Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸ λοιπὸν εἰρήνην ἄγειν σπονδὰς ποιη- [5.60.1] σαμένους. καὶ οἱ μὲν ταῦτα εἰπόντες τῶν Ἀργείων ἀφ' ἔαυτῶν καὶ οὐ τοῦ πλήθους κελεύσαντος εἴπον· καὶ ὁ Ἄγις δεξάμενος τοὺς λόγους αὐτός, καὶ οὐ μετὰ τῶν πλεόνων οὐδὲ αὐτὸς βουλευσάμενος ἀλλ' ἡ ἐνὶ ἀνδρὶ κοινώσας τῶν ἐν τέλει ξυστρατευομένων, σπένδεται τέσσαρας μῆνας, ἐν οἷς ἔδει ἐπιτελέσαι αὐτοὺς τὰ ρήθεντα. καὶ ἀπήγαγε τὸν [5.60.2] στρατὸν εὔθυς, οὐδενὶ φράσας τῶν ἄλλων ξυμμάχων. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι εἴποντο μὲν ὡς ἡγεῖτο διὰ τὸν νόμον, ἐν αἵτιᾳ δ' εἶχον κατ' ἀλλήλους πολλῇ τὸν Ἅγιν, νομίζοντες ἐν καλῷ παρατυχὸν σφίσι ξυμβαλεῖν καὶ [5.60.2.5] πανταχόθεν αὐτῶν ἀποκεκλημένων καὶ ὑπὸ ἵππεων καὶ πεζῶν οὐδὲν δράσαντες ἄξιον τῆς παρασκευῆς ἀπιέναι. [5.60.3] στρατόπεδον γὰρ δὴ τοῦτο κάλλιστον Ἑλληνικὸν τῶν μέχρι τοῦδε ξυνῆλθεν· ὥφθη δὲ μάλιστα ἔως ἕτι ἦν ἀθρόον ἐν Νεμέᾳ, ἐν ᾧ Λακεδαιμόνιοι τε πανστρατιᾷ ἥσαν καὶ Ἀρ- κάδες καὶ Βοιωτοὶ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Πελληνῆς καὶ Φλειάσιοι καὶ Μεγαρῆς, καὶ οὗτοι πάντες λογάδες ἀφ' ἔκαστων, ἀξιόμαχοι δοκοῦντες εἶναι οὐ τῇ Ἀργείων μόνον [5.60.4] ξυμμαχίᾳ ἀλλὰ κανὸν ἄλλῃ ἔτι προσγενομένη. τὸ μὲν οὖν στρατόπεδον οὕτως ἐν αἵτιᾳ ἔχοντες τὸν Ἅγιν ἀνεχώρουν [5.60.5] τε καὶ διελύθησαν ἐπ' οἴκου ἔκαστοι, Ἀργεῖοι δὲ καὶ αὐτοὶ ἔτι ἐν πολλῷ πλέονι αἵτιᾳ εἶχον τοὺς σπεισαμένους ἄνευ τοῦ πλήθους, νομίζοντες κάκεῖνοι μὴ ἀν σφίσι ποτὲ κάλλιον παρασχὸν Λακεδαιμονίους διαπεφευγέναι πρός τε γὰρ τῇ σφετέρᾳ πόλει καὶ μετὰ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων τὸν [5.60.6] ἀγῶνα ἀν γίγνεσθαι. τὸν τε Θράσυλον ἀναχωρήσαντες ἐν τῷ Χαράδρῳ, οὗπερ τὰς ἀπὸ στρατείας δίκας πρὶν ἐσιέναι κρίνουσιν, ἥρξαντο λεύειν. ὁ δὲ καταψυγῶν ἐπὶ τὸν βωμὸν περιγίγνεται· τὰ μέντοι χρήματα ἐδήμευσαν αὐτοῦ. [5.61.1] Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀθηναίων βοηθησάντων χιλίων ὀπλιτῶν καὶ τριακοσίων ἵππεων, ὃν ἐστρατήγουν Λάχης καὶ Νικό- στρατος, οἱ Ἀργεῖοι (ὅμως γὰρ τὰς σπονδὰς ὥκνουν λῦσαι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους) ἀπιέναι ἐκέλευον αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν δῆμον οὐ προσῆγον βουλομένους χρηματίσαι, πρὶν δὴ Μαντινῆς καὶ Ἡλεῖοι (ἔτι γὰρ παρῆσαν) κατηνάγκασαν [5.61.2] δεόμενοι. καὶ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι Ἀλκιβιάδου πρεσβευτοῦ παρόντος ἐν τε τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα, ὅτι οὐκ ὄρθως αἱ σπονδαὶ ἄνευ τῶν ἄλλων ξυμμάχων καὶ γένοιντο, καὶ νῦν (ἐν καιρῷ γὰρ παρεῖναι σφεῖς) ἄπτεσθαι χρῆναι τοῦ [5.61.3] πολέμου. καὶ πείσαντες ἐκ τῶν λόγων τοὺς ξυμμάχους εὔθυς ἔχωρουν ἐπὶ Ὁρχομενὸν τὸν Ἀρκαδικὸν πάντες πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ὅμως καὶ πεισθέντες ὑπελείποντο πρῶτον, [5.61.4] ἔπειτα δ' ὕστερον καὶ οὗτοι ἥλθον. καὶ προσκαθεζόμενοι τὸν Ὁρχομενὸν πάντες ἐποιλόρκουν καὶ προσβολὰς ἐποιοῦντο, βουλόμενοι ἄλλως τε προσγενέσθαι σφίσι καὶ ὅμηροι ἐκ [5.61.5] τῆς Ἀρκαδίας ἥσαν αὐτόθι ὑπὸ Λακεδαιμονίων κείμενοι. οἱ δὲ Ὁρχομένιοι δείσαντες τὴν τε τοῦ τείχους ἀσθένειαν καὶ τοῦ στρατοῦ τὸ πλῆθος καί, ὡς οὐδεὶς αὐτοῖς ἐβοήθει, μὴ προαπόλωνται, ξυνέβησαν ὥστε ξύμμαχοί τε εἶναι καὶ ὅμηροις σφῶν τε αὐτῶν δοῦναι Μαντινεῦσι καὶ οὓς κατέθεντο [5.62.1] Λακεδαιμόνιοι παραδοῦναι. μετὰ δὲ τοῦτο ἔχοντες ἥδη τὸν Ὁρχομενὸν ἐβουλεύοντο οἱ ξύμμαχοι ἐφ' ὅτι χρὴ πρῶτον ιέναι τῶν λοιπῶν. καὶ Ἡλεῖοι μὲν ἐπὶ Λέπρεον ἐκέλευον, Μαντινῆς δὲ ἐπὶ Τεγέαν· καὶ προσέθεντο οἱ Ἀργεῖοι καὶ [5.62.2] Ἀθηναῖοι τοῖς Μαντινεῦσιν. καὶ οἱ μὲν Ἡλεῖοι ὄργισθέντες ὅτι οὐκ ἐπὶ Λέπρεον ἐψηφίσαντο ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου· οἱ δὲ ἄλλοι ξύμμαχοι παρεσκευάζοντο ἐν τῇ Μαντινείᾳ ὡς ἐπὶ

Τεγέαν ίόντες. καί τινες αύτοῖς καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐνεδίδοσαν τὰ πράγματα.

[5.63.1] Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀργους τὰς τετραμήνους σπονδὰς ποιησάμενοι, Ἁγιν ἐν μεγάλῃ αἰτίᾳ εἴχον οὐ χειρωσάμενον σφίσιν Ἀργος, παρασχὸν καλῶς ὡς οὕπω πρότερον αὐτοὶ ἐνόμιζον· ἀθρόους γάρ τοσούτους ξυμ-

[5.63.2] μάχους καὶ τοιούτους οὐ ράδιον εἶναι λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ Ὁρχομενοῦ ἡγγέλλετο ἔαλωκέναι, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἔχαλέπαινον καὶ ἐβούλευον εύθὺς ὑπ' ὄργῆς παρὰ τὸν τρόπον τὸν ἐαυτῶν ὡς χρὴ τὴν τε οἰκίαν αὐτοῦ κατασκάψαι καὶ

[5.63.3] δέκα μυριάσι δραχμῶν ζημιῶσαι. ὃ δὲ παρητεῖτο μηδὲν τούτων δρᾶν· ἔργω γάρ ἀγαθῷ ρύσεσθαι τὰς αἰτίας στρα-

[5.63.4] τευσάμενος, ἥ τότε ποιεῖν αὐτοὺς ὅτι βούλονται. οἱ δὲ τὴν μὲν ζημίαν καὶ τὴν κατασκαφὴν ἐπέσχον, νόμον δὲ

ἔθεντο ἐν τῷ παρόντι, ὃς οὕπω πρότερον ἐγένετο αὐτοῖς·

δέκα γάρ ἄνδρας Σπαρτιατῶν προσείλοντο αὐτῷ ξυμβούλους, ἄνευ ὧν μὴ κύριον εἶναι ἀπάγειν στρατιὰν ἐκ τῆς πόλεως.

[5.64.1] Ἐν τούτῳ δ' ἀφικνεῖται αὐτοῖς ἀγγελία παρὰ τῶν ἐπιτηδείων ἐκ Τεγέας ὅτι, εἰ μὴ παρέσονται ἐν τάχει, ἀποστῆ-

σεται αὐτῶν Τεγέα πρὸς Ἀργείους καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ

[5.64.2] ὅσον οὐκ ἀφέστηκεν. ἐνταῦθα δὴ βοήθεια τῶν Λακεδαιμονίων γίγνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Εἰλώτων πανδημεῖ ὀξεῖα

[5.64.3] καὶ οἵα οὕπω πρότερον. ἔχώρουν δὲ ἐξ Ὁρέσθειον τῆς Μαιναλίας· καὶ τοῖς μὲν Ἀρκάδων σφετέροις οὗσι ξυμμά-

χοις προεῖπον ἀθροισθεῖσιν ιέναι κατὰ πόδας αὐτῶν ἐς

Τεγέαν, αὐτοὶ δὲ μέχρι μὲν τοῦ Ὁρεσθείου πάντες ἐλθόντες,

ἐκεῖθεν δὲ τὸ ἔκτον μέρος σφῶν αὐτῶν ἀποπέμψαντες ἐπ'

οἴκου, ἐν ᾧ τὸ πρεσβύτερον τε καὶ τὸ νεώτερον ἦν, ὥστε τὰ

οἴκοι φρουρεῖν, τῷ λοιπῷ στρατεύματι ἀφικνοῦνται ἐς

Τεγέαν. καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον οἱ ξύμμαχοι ἀπ' Ἀρκάδων

[5.64.4] παρῆσαν. πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν Κόρινθον καὶ Βοιωτοὺς καὶ Φωκέας καὶ Λοκρούς, βοηθεῖν κελεύοντες κατὰ τάχος

ἐς Μαντίνειαν. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐξ ὀλίγου τε ἐγίγνετο, καὶ

οὐ δρῖδιον ἦν μὴ ἀθρόοις καὶ ἀλλήλους περιμείνασι διελθεῖν

τὴν πολεμίαν (ξυνέκλητες γάρ διὰ μέσου), ὅμως δὲ ἡπείγοντο.

[5.64.5] Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀναλαβόντες τοὺς παρόντας Ἀρκάδων ξυμμάχους ἐσέβαλον ἐς τὴν Μαντινικήν, καὶ στρατοπεδεύσαμενοι πρὸς τῷ Ἡρακλείῳ ἐδήρουν τὴν γῆν.

[5.65.1] Οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ὡς εἴδον αὐτούς, καταλαβόντες χωρίον ἐρυμνὸν καὶ δυσπρόσιδον παρετάξαντο ὡς

[5.65.2] ἐς μάχην. καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι εύθὺς αὐτοῖς ἐπῆσαν· καὶ μέχρι μὲν λίθου καὶ ἀκοντίου βολῆς ἔχώρησαν, ἐπειτα τῶν

πρεσβυτέρων τις Ἁγιδι ἐπεβόησεν, ὁρῶν πρὸς χωρίον καρ-

τερὸν ίόντας σφᾶς, ὅτι διανοεῖται κακὸν κακῷ ἴασθαι, δηλῶν τῆς ἐξ Ἀργους ἐπαιτίου ἀναχωρήσεως τὴν παρούσαν ἄκαιρον

[5.65.3] προθυμίαν ἀνάληψιν βουλόμενον εἶναι. ὃ δέ, εἴτε καὶ διὰ τὸ ἐπιβόημα εἴτε καὶ αὐτῷ ἄλλο τι ἡ κατὰ τὸ αὐτὸ δόξαν

ἐξαίφνης, πάλιν τὸ στράτευμα κατὰ τάχος πρὶν ξυμμεῖξαι

[5.65.4] ἀπῆγεν. καὶ ἀφικόμενος πρὸς τὴν Τεγεάτιν τὸ ὄντωρ

ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικήν, περὶ οὔπερ ὡς τὰ πολλὰ

βλάπτοντος ὁποτέρωσε ἀν ἐσπίπτη Μαντινῆς καὶ Τεγεάται πολεμοῦσιν. ἐβούλετο δὲ τοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου βοηθοῦντας

ἐπὶ τὴν τοῦ ὄντωρος ἐκτροπήν, ἐπειδὰν πύθωνται, καταβιβάσαι [τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς ξυμμάχους] καὶ ἐν τῷ ὄμαλῷ

[5.65.5] τὴν μάχην ποιεῖσθαι. καὶ ὃ μὲν τὴν ἡμέραν ταύτην μείνας αὐτοῦ περὶ τὸ ὄντωρ ἐξέτρεπεν· οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμ-

μαχοι τὸ μὲν πρῶτον καταπλαγέντες τῇ ἐξ ὀλίγου αἰφνιδίῳ

αὐτῶν ἀναχωρήσει οὐκ εἴχον ὅτι εἰκάσωσιν· εἴτα ἐπειδὴ ἀναχωροῦντες ἐκεῖνοί τε ἀπέκρυψαν καὶ σφεῖς ήσύχαζον καὶ

οὐκ ἐπηκολούθουν, ἐνταῦθα τοὺς ἐαυτῶν στρατηγοὺς αῦθις

ἐν αἰτίᾳ εῖχον τό τε πρότερον καλῶς ληφθέντας πρὸς Ἀργεῖ
Λακεδαιμονίους ἀφεθῆναι καὶ νῦν ὅτι ἀποδιδράσκοντας οὐδεὶς
ἐπιδιώκει, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν οἱ μὲν σώζονται, σφεῖς δὲ
[5.65.6] προδίδονται. οἱ δὲ στρατηγοὶ ἐθορυβήθησαν μὲν τὸ παραυ-
τίκα, ὕστερον δὲ ἀπάγουσιν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ λόφου καὶ
προελθόντες ἐς τὸ ὄμαλὸν ἐστρατοπεδεύσαντο ὡς ίόντες ἐπὶ
τοὺς πολεμίους.

[5.66.1] Τῇ δ' ὕστεραία oī τε Ἀργεῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ξυνε-
τάξαντο, ὡς ἔμελον μαχεῖσθαι, ἢν περιτύχωσιν· οī τε
Λακεδαιμόνιοι ἀπὸ τοῦ ὕδατος πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς
τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ίόντες ὥρωσι δι' ὀλίγου τοὺς ἐναντίους
ἐν τάξει τε ἡδη πάντας καὶ ἀπὸ τοῦ λόφου προεληλυθότας.

[5.66.2] μάλιστα δὴ Λακεδαιμόνιοι ἐς δὲ ἐμέμνητο ἐν τούτῳ τῷ
καιρῷ ἔξεπλάγησαν. διὰ βραχείας γὰρ μελλήσεως ἡ παρα-

[5.66.2.3] σκευὴ αὐτοῖς ἐγίγνετο, καὶ εὐθὺς ὑπὸ σπουδῆς καθίσταντο
ἐς κόσμον τὸν ἑαυτῶν, Ἀγιδος τοῦ βασιλέως ἔκαστα ἔξη-

[5.66.3] γουμένου κατὰ τὸν νόμον. βασιλέως γὰρ ἄγοντος ὑπ' ἐκεί-
νου πάντα ἄρχεται, καὶ τοῖς μὲν πολεμάρχοις αὐτὸς φράζει
τὸ δέον, οἱ δὲ τοῖς λοχαγοῖς, ἔκεινοι δὲ τοῖς πεντηκοντῆρσιν,
αὐθίς δ' οὗτοι τοῖς ἐνωμοτάρχοις καὶ οὗτοι τῇ ἐνωμοτίᾳ.

[5.66.4] καὶ αἱ παραγγέλσεις, ἦν τι βούλωνται, κατὰ τὰ αὐτὰ χω-
ροῦσι καὶ ταχεῖαι ἐπέρχονται· σχεδὸν γάρ τι πᾶν πλήν
ὅλιγου τὸ στρατόπεδον τῶν Λακεδαιμονίων ἄρχοντες ἀρ-
χόντων εἰσὶ, καὶ τὸ ἐπιμελὲς τοῦ δρωμένου πολλοῖς προσήκει.

[5.67.1] τότε δὲ κέρας μὲν εὐώνυμον Σκιρῖται αὐτοῖς καθίσταντο,
αἱὲ ταύτην τὴν τάξιν μόνοι Λακεδαιμονίων ἐπὶ σφῶν αὐτῶν
ἔχοντες παρὰ δ' αὐτοὺς οἱ ἀπὸ Θράκης Βρασίδειοι στρα-
τιῶται καὶ νεοδαμώδεις μετ' αὐτῶν· ἔπειτ' ἡδη Λακεδαιμόνιοι
αὐτοὶ ἔξῆς καθίστασαν τοὺς λόχους, καὶ παρ' αὐτοὺς Ἀρκά-
δων Ἡραιῆς, μετὰ δὲ τούτους Μαινάλιοι, καὶ ἐπὶ τῷ δεξιῷ
κέρᾳ Τεγεᾶται καὶ Λακεδαιμονίων ὀλίγοι τὸ ἔσχατον ἔχοντες,

[5.67.2] καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν ἐφ' ἔκατέρω τῷ κέρᾳ. Λακεδαιμόνιοι
μὲν οὕτως ἐτάξαντο· οἱ δὲ ἐναντίοι αὐτοῖς δεξιὸν μὲν κέρας
Μαντινῆς εἶχον, ὅτι ἐν τῇ ἐκείνων τὸ ἔργον ἐγίγνετο, παρὰ
δὲ αὐτοὺς οἱ ξύμμαχοι Ἀρκάδων ἥσαν, ἔπειτα Ἀργείων οἱ
χίλιοι λογάδεις, οἵς ἡ πόλις ἐκ πολλοῦ ἀσκησιν τῶν ἐς τὸν
πόλεμον δημοσίᾳ παρεῖχε, καὶ ἔχόμενοι αὐτῶν οἱ ἄλλοι
Ἀργεῖοι, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν, Κλεωναῖοι καὶ
Ορνεᾶται, ἔπειτα Αθηναῖοι ἔσχατοι τὸ εὐώνυμον κέρας
ἔχοντες, καὶ ἵππος μετ' αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι.

[5.68.1] Τάξις μὲν ἡδε καὶ παρασκευὴ ἀμφοτέρων ἦν, τὸ δὲ

[5.68.2] στρατόπεδον τῶν Λακεδαιμονίων μεῖζον ἐφάνη. ἀριθμὸν
δὲ γράψαι ἡ καθ' ἔκάστους ἔκατέρων ἡ ξύμπαντας οὐκ ἀν
ἐδυνάμην ἀκριβῶς· τὸ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων πλῆθος διὰ
τῆς πολιτείας τὸ κρυπτὸν ἡγνοεῖτο, τῶν δὲ αὖ διὰ τὸ ἀν-
θρώπειον κομπῶδες ἐς τὰ οἰκεῖα πλήθη ἡπιστεῖτο. ἐκ
μέντοι τοιοῦδε λογισμοῦ ἔξεστί τω σκοπεῖν τὸ Λακεδαι-

[5.68.3] μονίων τότε παραγενόμενον πλῆθος. λόχοι μὲν γὰρ ἐμά-
χοντο ἐπτὰ ἄνευ Σκιριτῶν ὄντων ἔξακοσίων, ἐν δὲ ἔκάστω
λόχῳ πεντηκοστύες ἥσαν τέσσαρες, καὶ ἐν τῇ πεντηκοστύι
ἐνωμοτίαι τέσσαρες. τῆς τε ἐνωμοτίας ἐμάχοντο ἐν τῷ πρώ-
τῳ ζυγῷ τέσσαρες· ἐπὶ δὲ βάθος ἐτάξαντο μὲν οὐ πάντες
ὅμοιώς, ἀλλ' ὡς λοχαγὸς ἔκαστος ἐβούλετο, ἐπὶ πᾶν δὲ κατέ-
στησαν ἐπὶ ὀκτώ. παρὰ δὲ ἅπαν πλήν Σκιριτῶν τετρακό-
σιοι καὶ δυοῖν δέοντες πεντήκοντα ἄνδρες ἡ πρώτη τάξις ἦν.

[5.69.1] Ἐπεὶ δὲ ξυνιέναι ἔμελον ἡδη, ἐνταῦθα καὶ παραινέσεις
καθ' ἔκάστους ὑπὸ τῶν οἰκείων στρατηγῶν τοιαίδε ἐγίγνοντο,
Μαντινεῦσι μὲν ὅτι ὑπέρ τε πατρίδος ἡ μάχη ἔσται καὶ
ὑπὲρ ἀρχῆς ἄμα καὶ δουλείας, τὴν μὲν μὴ πειρασμένοις
ἀφαιρεθῆναι, τῆς δὲ μὴ αὐθίς πειρᾶσθαι. Ἀργείοις δὲ ὑπὲρ

τῆς τε παλαιᾶς ἡγεμονίας καὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ ποτὲ ἴσομοιρίας μὴ διὰ παντὸς στερισκομένους ἀνέχεσθαι, καὶ ἄνδρας ἅμα ἔχθροὺς καὶ ἀστυγείτονας ὑπὲρ πολλῶν ἀδικημάτων ἀμύνασθαι· τοῖς δὲ Ἀθηναίοις καλὸν εἶναι μετὰ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων ἀγωνιζομένους μηδενὸς λείπεσθαι, καὶ ὅτι ἐν Πελοποννήσῳ Λακεδαιμονίους νικήσαντες τήν τε ἀρχὴν βεβαιοτέραν καὶ μείζω ἔξουσι καὶ οὐ μή ποτέ [5.69.2] τις αὐτοῖς ἄλλος ἐς τὴν γῆν ἔλθῃ· τοῖς μὲν Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις τοιαῦτα παρηνέθη, Λακεδαιμόνιοι δὲ καθ' ἐκάστους τε καὶ μετὰ τῶν πολεμικῶν νόμων ἐν σφίσιν αὐτοῖς ὡν ἡπίσταντο τὴν παρακέλευσιν τῆς μνήμης ἀγαθοῖς οὖσιν ἐποιοῦντο, εἰδότες ἔργων ἐκ πολλοῦ μελέτην πλείω σώζουσαν ἥ λόγων δι' ὀλίγου καλῶς ὥθεισαν παραίνεσιν.

[5.70.1] Καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ξύνοδος ἦν, Ἀργεῖοι μὲν καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐντόνως καὶ ὄργῃ χωροῦντες, Λακεδαιμόνιοι δὲ βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλήτῶν πολλῶν ὁμοῦ ἐγκαθεστώτων, οὐ τοῦ θείου χάριν, ἀλλ' ἵνα ὀμαλῶς μετὰ ὥυθμοῦ βαίνοντες προσέλθοιεν καὶ μὴ διασπασθείη αὐτοῖς ἡ τάξις, ὅπερ φιλεῖ τὰ

[5.71.1] μεγάλα στρατόπεδα ἐν ταῖς προσόδοις ποιεῖν. ξυνιόντων δ' ἔτι Ἄγις ὁ βασιλεὺς τοιόνδε ἐβουλεύσατο δρᾶσαι. τὰ στρατόπεδα ποιεῖ μὲν καὶ ἄπαντα τοῦτο· ἐπὶ τὰ δεξιὰ κέρατα αὐτῶν ἐν ταῖς ξυνόδοις μᾶλλον ἔξωθεῖται, καὶ περισχουσι κατὰ τὸ τῶν ἐναντίων εὐώνυμον ἀμφότεροι τῷ δεξιῷ, διὰ τὸ φοβουμένους προσστέλλειν τὰ γυμνὰ ἔκαστον ὡς μάλιστα τῇ τοῦ ἐν δεξιᾷ παρατεταγμένου ἀσπίδι καὶ νομίζειν τὴν πυκνότητα τῆς ξυγκλήσεως εύσκεπαστότατον εἶναι· καὶ ἡγεῖται μὲν τῆς αἰτίας ταύτης ὁ πρωτοστάτης τοῦ δεξιοῦ κέρως, προθυμούμενος ἔξαλλάσσειν αἰεὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἑαυτοῦ γύμνωσιν, ἔπονται δὲ διὰ τὸν αὐτὸν

[5.71.2] φόβον καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ τότε περιέσχον μὲν οἱ Μαντινῆς πολὺ τῷ κέρα τῶν Σκιριτῶν, ἔτι δὲ πλέον οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεᾶται τῶν Ἀθηναίων, ὅσω μεῖζον τὸ στράτευμα

[5.71.3] εἶχον. δείσας δὲ Ἄγις μὴ σφῶν κυκλωθῆ τὸ εὐώνυμον, καὶ νομίσας ἄγαν περιέχειν τοὺς Μαντινέας, τοῖς μὲν Σκιρίταις καὶ Βρασιδείοις ἐσήμηνεν ἐπεξαγαγόντας ἀπὸ σφῶν ἔξισῶσαι τοῖς Μαντινεῦσιν, ἐς δὲ τὸ διάκενον τοῦτο παρήγγελεν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως δύο λόχους τῶν πολεμάρχων Ἰππονοίδα καὶ Ἀριστοκλεῖ ἔχουσι παρελθεῖν καὶ ἐσβαλόντας πληρώσαι, νομίζων τῷ θ' ἑαυτῶν δεξιῷ ἔτι περιουσίαν ἔσεσθαι καὶ τὸ κατὰ τοὺς Μαντινέας βεβαιότερον τετά-

[5.72.1] ξεσθαι. ξυνέβη οὖν αὐτῷ ἄτε ἐν αὐτῇ τῇ ἐφόδῳ καὶ ἔξ ὀλίγου παραγγείλαντι τόν τε Ἀριστοκλέα καὶ τὸν Ἰππονοίδαν μὴ 'θελῆσαι παρελθεῖν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο τὸ αἰτίαμα ὕστερον φεύγειν ἐκ Σπάρτης δόξαντας μαλακισθῆναι, καὶ τοὺς πολεμίους φθάσαι τῇ προσμείξει, καὶ κελεύσαντος αὐτοῦ, ἐπὶ τοὺς Σκιρίτας ὡς οὐ παρῆλθον οἱ λόχοι, πάλιν αὖ σφίσι προσμεῖξαι, μὴ δυνηθῆναι ἔτι μηδὲ τούτους ξυγ-

[5.72.2] κλῆσαι. ἀλλὰ μάλιστα δὴ κατὰ πάντα τῇ ἐμπειρίᾳ Λακεδαιμόνιοι ἐλασσωθέντες τότε τῇ ἀνδρείᾳ ἔδειξαν οὐχ ἥσσον

[5.72.3] περιγενόμενοι. ἐπειδὴ γάρ ἐν χερσὶν ἐγίγνοντο τοῖς ἐναντίοις, τὸ μὲν τῶν Μαντινέων δεξιὸν τρέπει αὐτῶν τοὺς

Σκιρίτας καὶ τοὺς Βρασιδείους, καὶ ἐσπεσόντες οἱ Μαντινῆς

καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν καὶ τῶν Ἀργείων οἱ χλίοι λογάδες κατὰ τὸ διάκενον καὶ οὐ ξυγκλησθὲν τοὺς Λακεδαιμονίους

διέφθειρον καὶ κυκλωσάμενοι ἔτρεψαν καὶ ἔξεωσαν ἐς τὰς

ἀμάξας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐπιτεταγμένων ἀπέκτεινάν

[5.72.4] τινας, καὶ ταύτη μὲν ἥσσωντο οἱ Λακεδαιμόνιοι· τῷ δὲ ἄλλῳ στρατοπέδῳ καὶ μάλιστα τῷ μέσῳ, ἥπερ ὁ βασιλεὺς Ἄγις ἦν καὶ περὶ αὐτὸν οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλούμενοι,

προσπεσόντες τῶν [τε] Ἀργείων τοῖς πρεσβυτέροις καὶ πέντε

λόχοις ὡνομασμένοις καὶ Κλεωναίοις καὶ Ὀρνεάταις καὶ
Ἀθηναίων τοῖς παρατεταγμένοις, ἔτρεψαν οὐδὲ ἐς χεῖρας
τοὺς πολλοὺς ὑπομείναντας, ἀλλ' ὡς ἐπῆσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι
εὐθὺς ἐνδόντας καὶ ἔστιν οὓς καὶ καταπατηθέντας τοῦ μὴ
φθῆναι τὴν ἔγκαταληψιν.

[5.73.1] Ὡς δὲ ταύτη ἐνεδεώκει τὸ τῶν Ἀργείων καὶ ξυμμάχων
στράτευμα, παρερρήγγυντο ἥδη ἄμα καὶ ἐφ' ἐκάτερα, καὶ
ἄμα τὸ δεξιὸν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Τεγεατῶν ἐκυκλοῦτο
τῷ περιέχοντι σφῶν τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἀμφοτέρωθεν
αὐτοὺς κίνδυνος περιειστήκει, τῇ μὲν κυκλουμένους, τῇ δὲ
ἥδη ἡσσημένους. καὶ μάλιστ' ἂν τοῦ στρατεύματος ἐταλαι-
πώρησαν, εἰ μὴ οἱ ἵππης παρόντες αὐτοῖς ὠφέλιμοι ἦσαν.

[5.73.2] καὶ ξυνέβη τὸν Ἀγιν, ὡς ἤσθετο τὸ εὐώνυμον σφῶν πονοῦν
τὸ κατὰ τοὺς Μαντινέας καὶ τῶν Ἀργείων τοὺς χιλίους,
παραγγεῖλαι παντὶ τῷ στρατεύματι χωρῆσαι ἐπὶ τὸ νικώ-

[5.73.3] μενον. καὶ γενομένου τούτου οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν τούτῳ,
ὡς παρῆλθε καὶ ἔξεκλινεν ἀπὸ σφῶν τὸ στράτευμα, καθ'
ἥσυχίαν ἐσώθησαν καὶ τῶν Ἀργείων μετ' αὐτῶν τὸ ἡσ-
σηθέν· οἱ δὲ Μαντινῆς καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ τῶν Ἀργείων
οἱ λογάρδες οὐκέτι πρὸς τὸ ἔγκεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις τὴν
γνώμην είχον, ἀλλ' ὅρῶντες τούς τε σφετέρους νενικημένους
καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπιφερομένους ἐς φυγὴν ἐτράποντο.

[5.73.4] καὶ τῶν μὲν Μαντινέων καὶ πλείους διεφθάρησαν, τῶν δὲ
Ἀργείων λογάρδων τὸ πολὺ ἐσώθη. ἡ μέντοι φυγὴ καὶ
ἀποχώρησις οὐ βίαιος οὐδὲ μακρὰ ἦν· οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι
μέχρι μὲν τοῦ τρέψαι χρονίους τὰς μάχας καὶ βεβαίους τῷ
μένειν ποιοῦνται, τρέψαντες δὲ βραχείας καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ¹
τὰς διώξεις.

[5.74.1] Καὶ ἡ μὲν μάχη τοιαύτη καὶ ὅτι ἐγγύτατα τούτων ἐγένετο,
πλείστου δὴ χρόνου μεγίστη δὴ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ὑπὸ

[5.74.2] ἀξιολογωτάτων πόλεων ξυνελθοῦσα. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι
προθέμενοι τῶν πολεμίων νεκρῶν τὰ ὅπλα τροπαῖον εὐθὺς
ἴστασαν καὶ τοὺς νεκροὺς ἐσκύλευσον, καὶ τοὺς αὐτῶν ἀνεί-
λοντο καὶ ἀπήγαγον ἐς Τεγέαν, οὗπερ ἐτάφησαν, καὶ τοὺς

[5.74.3] τῶν πολεμίων ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν. ἀπέθανον δὲ Ἀρ-
γείων μὲν καὶ Ὀρνεατῶν καὶ Κλεωναίων ἐπτακόσιοι, Μαν-
τινέων δὲ διακόσιοι, καὶ Ἀθηναίων ξὺν Αἰγινήταις διακόσιοι
καὶ οἱ στρατηγοὶ ἀμφότεροι. Λακεδαιμονίων δὲ οἱ μὲν
ξύμμαχοι οὐκ ἐταλαιπώρησαν ὥστε καὶ ἀξιόλογόν τι ἀπο-
γενέσθαι· αὐτῶν δὲ χαλεπὸν μὲν ἦν τὴν ἀλήθειαν πυθέσθαι,
ἐλέγοντο δὲ περὶ τριακοσίους ἀποθανεῖν.

[5.75.1] Τῆς δὲ μάχης μελλούσης ἔσεσθαι καὶ Πλειστοάναξ ὁ
ἔτερος βασιλεὺς ἔχων τούς τε πρεσβυτέρους καὶ νεωτέρους
ἔβοήθησε, καὶ μέχρι μὲν Τεγέας ἀφίκετο, πυθόμενος δὲ τὴν

[5.75.2] νίκην ἀπεχώρησεν. καὶ τοὺς ἀπὸ Κορίνθου καὶ ἔξω ίσθμοῦ
ξυμμάχους ἀπέστρεψαν πέμψαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ
αὐτοὶ ἀναχωρήσαντες καὶ τοὺς ξυμμάχους ἀφέντες (Κάρνεια

[5.75.3] γὰρ αὐτοῖς ἐτύγχανον ὄντα) τὴν ἔορτὴν ἦγον. καὶ τὴν ὑπὸ²
τῶν Ἑλλήνων τότε ἐπιφερομένην αἵτιαν ἐς τε μαλακίαν διὰ
τὴν ἐν τῇ νήσῳ ξυμφορὰν καὶ ἐς τὴν ἄλλην ἀβουλίαν τε
καὶ βραδυτῆτα ἐνὶ ἔργῳ τούτῳ ἀπελύσαντο, τύχῃ μέν, ὡς
ἐδόκουν, κακιζόμενοι, γνώμῃ δὲ οἱ αὐτοὶ ἔτι ὄντες.

[5.75.4] Τῇ δὲ προτέρᾳ ἡμέρᾳ ξυνέβη τῆς μάχης ταύτης καὶ τοὺς
Ἐπιδαυρίους πανδημεὶ ἐσβαλεῖν ἐς τὴν Ἀργείαν ὡς ἐρῆμον
οὖσαν καὶ τοὺς ὑπολοίπους φύλακας τῶν Ἀργείων ἔξελ-

[5.75.5] θόντων αὐτῶν διαφεῦραι πολλούς. καὶ Ἡλείων τρισχιλίων
ὅπλιτῶν βοηθησάντων Μαντινεῦσιν ὕστερον τῆς μάχης καὶ
Ἀθηναίων χιλίων πρὸς τοῖς προτέροις ἐστράτευσαν ἄπαντες
οἱ ξύμμαχοι οὗτοι εὐθὺς ἐπὶ Ἐπίδαυρον, ξως οἱ Λακεδαι-
μόνιοι Κάρνεια ἦγον, καὶ διελόμενοι τὴν πόλιν περιετείχιζον.

[5.75.6] καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἔξεπαύσαντο, Ἀθηναῖοι δέ, ὥσπερ προσετάχθησαν, τὴν ἄκραν τὸ Ἕραῖον εύθὺς ἔξειργάσαντο. καὶ ἐν τούτῳ ξυγκαταλίποντες ἀπαντες τῷ τειχίσματι φρουρὰν ἀνεχώρησαν κατὰ πόλεις ἔκαστοι. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

[5.76.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος ἀρχομένου εύθὺς οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὴ τὰ Κάρνεια ἤγαγον, ἔξεστράτευσαν,

καὶ ἀφικόμενοι ἐς Τεγέαν λόγους προύπεμπον ἐς τὸ Ἀργος

[5.76.2] ξυμβατηρίους. ἦσαν δὲ αὐτοῖς πρότερόν τε ἄνδρες ἐπιτήδειοι καὶ βουλόμενοι τὸν δῆμον τὸν ἐν Ἀργει καταλῦσαι.

καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη ἐγεγένητο, πολλῷ μᾶλλον ἐδύναντο πείθειν τοὺς πολλοὺς ἐς τὴν ὁμολογίαν. ἐβούλοντο δὲ πρῶτον

σπονδὰς ποιήσαντες πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους αὐθις ὕστερον

[5.76.3] καὶ ξυμμαχίαν, καὶ οὕτως ἥδη τῷ δῆμῳ ἐπιτίθεσθαι. καὶ

ἀφικεῖται πρόξενος ὧν Ἀργείων Λίχας ὁ Ἀρκεσιλάου παρὰ

τῶν Λακεδαιμονίων δύο λόγω φέρων ἐς τὸ Ἀργος, τὸν μὲν

καθ' ὅτι εἰ βούλονται πολεμεῖν, τὸν δ' ὡς εἰ εἰρήνην ἄγειν.

καὶ γενομένης πολλῆς ἀντιλογίας (ἔτυχε γὰρ καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης παρών) οἱ ἄνδρες οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις πράσσοντες,

ἥδη καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ τολμῶντες, ἐπεισαν τοὺς Ἀργείους

προσδέξασθαι τὸν ξυμβατήριον λόγον. ἔστι δὲ ὅδε.

[5.77.1] Καττάδε δοκεῖ τῷ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων ξυμβαλέσθαι ποττὼς Ἀργείως, ἀποδιδόντας τὰς παῖδας τοῖς

Ὀρχομενίοις καὶ τὰς ἄνδρας τοῖς Μαιναλίοις, καὶ τὰς

ἄνδρας τὰς ἐν Μαντινείᾳ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀποδιδόντας,

καὶ ἔξ Επιδαύρω ἐκβῶντας καὶ τὸ τεῖχος ἀναιρίοντας.

[5.77.2] αἱ δέ κα μὴ εἴκωντι τοὶ Αθηναῖοι ἐξ Επιδαύρω, πολεμίως

ἥμεν τοῖς Ἀργείοις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς τῶν

Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις καὶ τοῖς τῶν Ἀργείων ξυμμάχοις.

[5.77.3] καὶ αἱ τινα τοὶ Λακεδαιμόνιοι παῖδα ἔχοντι, ἀποδόμεν ταῖς

[5.77.4] πολίεσσι πάσαις. περὶ δὲ τῷ σιῶ σύματος, αἱ μὲν λῆν,

[5.77.5] τοῖς Επιδαιρίοις ὅρκον δόμεν, <αἱ> δέ, αὐτὰς ὁμόσαι. τὰς δὲ πόλιας τὰς ἐν Πελοποννάσω, καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας,

[5.77.6] αὐτονόμως ἥμεν πάσας καττὰ πάτρια. αἱ δέ κα τῶν ἐκτὸς Πελοποννάσω τις ἐπὶ τὰν Πελοπόννασον γάν τῇ ἐπὶ κακῷ, ἀλεξέμεναι ἀμόθι βωλευσαμένως, ὅπα κα δικαιότατα δοκῆ

[5.77.7] τοῖς Πελοποννασίοις. δόσσοι δ' ἐκτὸς Πελοποννάσω τῶν

Λακεδαιμονίων ξύμμαχοί ἐντι, ἐν τῷ αὐτῷ ἐσσίονται ἐν

τῷπερ καὶ τοὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοὶ τῶν Ἀργείων ξύμ-

μαχοί ἐν τῷ αὐτῷ ἐσσίονται ἐν τῷπερ καὶ τοὶ Αργεῖοι>,

[5.77.8] τὰν αὐτῶν ἔχοντες. ἐπιδείξαντας δὲ τοῖς ξυμμάχοις ξυμβαλέσθαι, αἱ κα αὐτοῖς δοκῆ. αἱ δέ τι δοκῆ τοῖς ξυμμάχοις, οἴκαδ' ἀπιάλλην.'

[5.78.1] Τοῦτον μὲν τὸν λόγον προσεδέξαντο πρῶτον οἱ Ἀργεῖοι,

καὶ τῶν Λακεδαιμονίων τὸ στράτευμα ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς

Τεγέας ἐπ' οἴκου· μετὰ δὲ τοῦτο ἐπιμειξίας οὔσης ἥδη παρ'

ἄλληλους, οὐ πολλῷ ὕστερον ἔπραξαν αὐθις οἱ αὐτοὶ ἄνδρες

ώστε τὴν Μαντινέων καὶ τὴν Αθηναίων καὶ Ἡλείων ξυμ-

μαχίαν ἀφέντας Ἀργείους σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν ποιήσασθαι

πρὸς Λακεδαιμονίους. καὶ ἐγένοντο αἵδε.

[5.79.1] Καττάδε ἔδοξε τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀργείοις σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν ἥμεν πεντήκοντα ἔτη, ἐπὶ τοῖς ἵσοις καὶ ὁμοίοις

δίκας διδόντας καττὰ πάτρια· ταὶ δὲ ὄλλαι πόλιες ταὶ ἐν

Πελοποννάσω κοινανεόντω τάν σπονδᾶν καὶ τάς ξυμμαχίας

αὐτόνομοι καὶ αὐτοπόλιες, τὰν αὐτῶν ἔχοντες, καττὰ πάτρια

[5.79.2] δίκας διδόντες τὰς ἴσας καὶ ὁμοίας. δόσσοι δὲ ἔξω Πελοπον-

νάσω Λακεδαιμονίοις ξύμμαχοί ἐντι, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐσσίονται

τοῖσπερ καὶ τοὶ Λακεδαιμόνιοι· καὶ τοὶ τῶν Ἀργείων ξύμμαχοι

ἐν τῷ αὐτῷ ἐσσίονται τῷπερ καὶ τοὶ Αργεῖοι, τὰν αὐτῶν

[5.79.3] ἔχοντες. αἱ δέ ποι στρατείας δέῃ κοινᾶς, βουλεύεσθαι

Λακεδαιμονίως καὶ Ἀργείως ὅπα κα δικαιότατα κρίναντας

[5.79.4] τοῖς ξυμμάχοις. αἱ δέ τινι τāν πολίων ἢ ἀμφίλλογα, ἢ τāν ἔντὸς ἢ τāν ἐκτὸς Πελοποννάσω, αἴτε περὶ ὅρων αἴτε περὶ ἄλλω τινός, διακριθῆμεν. αἱ δέ τις τῶν ξυμμάχων πόλις πόλι ἐρίζοι, ἐς πόλιν ἐλθῆν ἄντινα ἵσαν ἀμφοῖν ταῖς πολίεσσι δοκεύοι. τῶς δὲ ἔτας καττὰ πάτρια δικάζεσθαι.'

[5.80.1] Αἱ μὲν σπονδαὶ καὶ ἡ ξυμμαχία αὕτη ἐγεγένητο· καὶ ὁπόσα ἄλλήλων πολέμω ἢ εἴ τι ἄλλο εἶχον, διελύσαντο.

κοινῇ δὲ ἥδη τὰ πράγματα τιθέμενοι ἐψηφίσαντο κήρυκα

καὶ πρεσβείαν παρ' Ἀθηναίων μὴ προσδέχεσθαι, ἦν μὴ ἔκ

Πελοποννήσου ἔξιώσι τὰ τείχη ἐκλιπόντες, καὶ μὴ ξυμβαίνειν

[5.80.2] τῷ μηδὲ πολεμεῖν ἄλλῃ ἢ ἄμα. καὶ τά τε ἄλλα θυμῷ ἔφερον

καὶ ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία καὶ ὡς Περδίκκαν ἐπεμψαν

ἀμφότεροι πρέσβεις, καὶ ἀνέπεισαν Περδίκκαν ξυνομόσαι

σφίσιν. οὐ μέντοι εὐθύς γε ἀπέστη τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ

διενοεῖτο, ὅτι καὶ τοὺς Ἀργείους ἐώρα· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς τὸ

ἄρχαῖον ἐξ Ἀργους. καὶ τοῖς Χαλκιδεῦσι τούς τε παλαιοὺς

[5.80.3] ὄρκους ἀνενεώσαντο καὶ ἄλλους ὕμοσαν. ἐπεμψαν δὲ καὶ

[5.80.3.2] παρὰ τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ἀργεῖοι πρέσβεις, τὸ ἐξ Ἐπιδαύρου

τείχος κελεύοντες ἐκλιπεῖν. οἱ δ' ὄρωντες ὀλίγοι πρὸς

πλείους ὄντες τοὺς ξυμφύλακας, ἐπεμψαν Δημοσθένη τοὺς

σφετέρους ἐξάξοντα. ὁ δὲ ἀφικόμενος καὶ ἀγῶνα τινα

πρόφασιν γυμνικὸν ἔξω τοῦ φρουρίου ποιήσας, ὡς ἔξηλθε τὸ

ἄλλο φρούριον, ἀπέκλησε τὰς πύλας· καὶ ὕστερον Ἐπιδαύ-

ρίοις ἀνανεωσάμενοι τὰς σπονδὰς αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδοσαν

[5.81.1] τὸ τείχισμα. μετὰ δὲ τὴν τῶν Ἀργείων ἀπόστασιν ἐκ τῆς

ξυμμαχίας καὶ οἱ Μαντινῆς, τὸ μὲν πρῶτον ἀντέχοντες,

ἐπειτ' οὐδὲνάμενοι ἄνευ τῶν Ἀργείων, ξυνέβησαν καὶ αὐτοὶ

τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφεῖσαν τῶν πόλεων.

[5.81.2] καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι, χίλιοι ἐκάτεροι, ξυστρατεύ-

σαντες τά τ' ἐν Σικυῶνι ἐς ὄλιγους μᾶλλον κατέστησαν

αὐτοὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐλθόντες, καὶ μετ' ἐκεῖνα ξυναμφό-

τεροι ἥδη καὶ τὸν ἐν Ἀργεί δῆμον κατέλυσαν, καὶ ὀλιγαρχία

ἐπιτηδεία τοῖς Λακεδαιμονίοις κατέστη. καὶ πρὸς ἥδη

ταῦτα ἦν τοῦ χειμῶνος λήγοντος, καὶ τέταρτον καὶ δέκατον

ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα.

[5.82.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους Διῆς τε οἱ ἐν Ἀθῷ ἀπέ-

στησαν Ἀθηναίων πρὸς Χαλκιδέας, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐν

Ἀχαΐᾳ οὐκ ἐπιτηδείως πρότερον ἔχοντα καθίσταντο.

[5.82.2] Καὶ Ἀργείων ὁ δῆμος κατ' ὄλιγον ξυνιστάμενός τε καὶ

ἀναθαρσήσας ἐπέθεντο τοῖς ὄλιγοις, τηρήσαντες αὐτὰς τὰς

γυμνοπαιδίας τῶν Λακεδαιμονίων· καὶ μάχης γενομένης ἐν

τῇ πόλει ἐπεκράτησεν ὁ δῆμος, καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς

[5.82.3] δὲ ἔξηλασεν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἔως μὲν αὐτοὺς μετε-

πέμποντο οἱ φίλοι, οὐδὲ ἥλθον ἐκ πλέονος, ἀναβαλόμενοι δὲ

τὰς γυμνοπαιδίας ἐβοήθουν. καὶ ἐν Τεγέᾳ πυθόμενοι ὅτι

νενίκηνται οἱ ὄλιγοι, προελθεῖν μὲν οὐκέτι ἥθελησαν δεομένων

τῶν διαπεφευγότων, ἀναχωρήσαντες δὲ ἐπ' οἴκου τὰς γυμνο-

[5.82.4] παιδίας ἥγον. καὶ ὕστερον ἐλθόντων πρέσβεων ἀπό τε τῶν

ἐν τῇ πόλει [ἀγγέλων] καὶ τῶν ἔξω Ἀργείων, παρόντων τε

τῶν ξυμμάχων καὶ ὥθεντων πολλῶν ἀφ' ἐκατέρων ἔγνωσαν

μὲν ἀδικεῖν τοὺς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς στρατεύειν

[5.82.5] ἐξ Ἀργος, διατριβαὶ δὲ καὶ μελλήσεις ἐγίγνοντο. ὁ δὲ

δῆμος τῶν Αργείων ἐν τούτῳ φιβούμενος τοὺς Λακεδαι-

μονίους καὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων ξυμμαχίαν πάλιν προσαγό-

μενός τε καὶ νομίζων μέγιστον ἀν σφᾶς ὡφελῆσαι, τειχίζει

μακρὰ τείχη ἐς θάλασσαν, ὅπως, ἦν τῆς γῆς εἴργωνται, ἡ

κατὰ θάλασσαν σφᾶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαγωγὴ τῶν

[5.82.6] ἐπιτηδείων ὡφελῇ. ξυνήδεσαν δὲ τὸν τειχισμὸν καὶ τῶν ἐν

Πελοποννήσῳ τινὲς πόλεων. καὶ οἱ μὲν Αργεῖοι πανδημεῖ,

καὶ αὐτοὶ καὶ γυναῖκες καὶ οἰκέται, ἐτείχιζον· καὶ ἐκ τῶν

Αθηνῶν αύτοῖς ἥλθον τέκτονες καὶ λιθουργοί. καὶ τὸ θέρος
ἔτελεύτα.

[5.83.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι ὡς ἥσθοντο
τειχίζοντων, ἐστράτευσαν ἐς τὸ Ἀργος αύτοί τε καὶ οἱ
ξύμμαχοι πλὴν Κορινθίων· ὑπῆρχε δέ τι αύτοῖς καὶ ἐκ τοῦ
Ἀργους αύτόθεν πρασσόμενον. ἦγε δὲ τὴν στρατιὰν Ἀγις

[5.83.2] ὁ Ἀρχιδάμου Λακεδαιμονίων βασιλεύς. καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς
πόλεως δοκοῦντα προϋπάρχειν οὐ προυχώρησεν ἔτι· τὰ δὲ
οἰκοδομούμενα τείχη ἐλόντες καὶ καταβαλόντες καὶ Ὑσίας

χωρίον τῆς Ἀργείας λαβόντες καὶ τοὺς ἐλευθέρους ἄπαντας
οὓς ἔλαβον ἀποκτείναντες ἀνεχώρησαν καὶ διελύθησαν κατὰ

[5.83.3] πόλεις. ἐστράτευσαν δὲ μετὰ τοῦτο καὶ Ἀργεῖοι ἐς τὴν
Φλειασίαν καὶ δηώσαντες ἀπῆλθον, ὅτι σφῶν τοὺς φυγάδας
ὑπεδέχοντο· οἱ γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἐνταῦθα κατώκηντο.

[5.83.4] κατέκλησαν δὲ τοῦ αύτοῦ χειμῶνος καὶ Μακεδόνας Ἀθη-
ναῖοι, Περδίκκα ἐπικαλοῦντες τήν τε πρὸς Ἀργείους καὶ
Λακεδαιμονίους γενομένην ξυνωμοσίαν, καὶ ὅτι παρασκευα-
σαμένων αὐτῶν στρατιὰν ἄγειν ἐπὶ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ
Θράκης καὶ Ἀμφίπολιν Νικίου τοῦ Νικηράτου στρατηγοῦντος
ἔψευστο τὴν ξυμμαχίαν καὶ ἡ στρατεία μάλιστα διελύθη
ἔκεινου τὸ ἀπάραντος τὸ πολέμιος οὖν ἦν. καὶ ὁ χειμῶν
ἔτελεύτα οὗτος, καὶ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ
ἔτελεύτα.

[5.84.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους Ἀλκιβιάδης τε πλεύσας ἐς
Ἀργος ναυσὶν εἴκοσιν Ἀργείων τοὺς δοκοῦντας ἔτι ὑπόπτους
εἶναι καὶ τὰ Λακεδαιμονίων φρονεῖν ἔλαβε τριακοσίους
ἄνδρας, καὶ κατέθεντο αὐτοὺς Ἀθηναῖοι ἐς τὰς ἐγγὺς νήσους
ῶν ἥρχον· καὶ ἐπὶ Μῆλον τὴν νῆσον Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν
ναυσὶν ἔαυτῶν μὲν τριάκοντα, Χίαις δὲ ἔξ, Λεσβίαιν δὲ δυοῖν,
καὶ ὀπλίταις ἔαυτῶν μὲν διακοσίοις καὶ χιλίοις καὶ τοξόταις
τριακοσίοις καὶ ἵπποτοξόταις εἴκοσι, τῶν δὲ ξυμμάχων καὶ

[5.84.2] νησιωτῶν ὀπλίταις μάλιστα πεντακοσίοις καὶ χιλίοις. οἱ δὲ
Μήλιοι Λακεδαιμονίων μέν εἰσιν ἄποικοι, τῶν δ' Ἀθηναίων
οὐκ ἥθελον ὑπακούειν ὥσπερ οἱ ἄλλοι νησιῶται, ἀλλὰ τὸ
μὲν πρῶτον οὐδετέρων ὄντες ἡσύχαζον, ἔπειτα ὡς αὐτοὺς
ἥναγκαζον οἱ Ἀθηναῖοι δηοῦντες τὴν γῆν, ἐς πόλεμον

[5.84.3] φανερὸν κατέστησαν. στρατοπεδεύσαμενοι οὖν ἐς τὴν γῆν
αὐτῶν τῇ παρασκευῇ ταύτῃ οἱ στρατηγοὶ Κλεομήδης τε ὁ
Λυκομήδους καὶ Τεισίας ὁ Τεισιμάχου, πρὶν ἀδικεῖν τι τῆς
γῆς, λόγους πρῶτον ποιησομένους ἔπειψαν πρέσβεις. οὓς
οἱ Μήλιοι πρὸς μὲν τὸ πλῆθος οὐκ ἤγαγον, ἐν δὲ ταῖς
ἀρχαῖς καὶ τοῖς ὀλίγοις λέγειν ἐκέλευσον περὶ ὧν ἥκουσιν.

[5.85.1] οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις ἔλεγον τοιάδε. 'ἐπειδὴ οὐ
πρὸς τὸ πλῆθος οἱ λόγοι γίγνονται, ὅπως δὴ μὴ ξυνεχεῖ
ρήσει οἱ πολλοὶ ἐπαγωγὰ καὶ ἀνέλεγκτα ἐσάπαξ ἀκούσαντες
ἥμῶν ἀπατηθῶσιν (γιγνώσκομεν γὰρ ὅτι τοῦτο φρονεῖ ἥμῶν
ἡ ἐς τοὺς ὀλίγους ἀγωγή), ὑμεῖς οἱ καθήμενοι ἔτι ἀσφαλέ-
στερον ποιήσατε. καθ' ἕκαστον γὰρ καὶ μηδ' ὑμεῖς ἐνὶ
λόγῳ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδείως λέγεσθαι εὐθὺς
ὑπολαμβάνοντες κρίνετε. καὶ πρῶτον εἰ ἀρέσκει ὡς λέ-

[5.86.1] γομεν εἴπατε.' οἱ δὲ τῶν Μήλιων ξύνεδροι ἀπεκρίναντο
'ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν ἀλλήλους
οὐ ψέγεται, τὰ δὲ τοῦ πολέμου παρόντα ἥδη καὶ οὐ μέλ-
λοντα διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται. ὄρῶμεν γὰρ αὐτούς τε
κριτὰς ἥκοντας ὑμᾶς τῶν λεχθησομένων καὶ τὴν τελευτὴν
ἔξ αὐτοῦ κατὰ τὸ εἰκὸς περιγενομένοις μὲν τῷ δικαίῳ καὶ
δι' αὐτὸ μὴ ἐνδοῦσι πόλεμον ἥμιν φέρουσαν, πεισθεῖσι δὲ
δουλείαν.'

[5.87.1] {ΑΘ.} Εἰ μὲν τοίνυν ὑπονοίας τῶν μελλόντων λογιούμενοι
ἢ ἄλλο τι ξυνήκετε ἢ ἐκ τῶν παρόντων καὶ ὧν ὄρᾶτε περὶ

σωτηρίας βουλεύσοντες τῇ πόλει, παυοίμεθ' ἄν· εὶ δ' ἐπὶ τοῦτο, λέγοιμεν ἄν.

[5.88.1] {ΜΗΛ.} Εἰκὸς μὲν καὶ ξυγγνώμη ἐν τῷ τοιῷδε καθεστῶτας ἐπὶ πολλὰ καὶ λέγοντας καὶ δοκοῦντας τρέπεσθαι· ή μέντοι ξύνοδος καὶ περὶ σωτηρίας ἥδε πάρεστι, καὶ ὁ λόγος ὡς προκαλεῖσθε τρόπῳ, εὶ δοκεῖ, γιγνέσθω.

[5.89.1] {ΑΘ.} Ἡμεῖς τοίνυν οὕτε αὐτοὶ μετ' ὄνομάτων καλῶν, ὡς ἡ δικαίως τὸν Μῆδον καταλύσαντες ἀρχομεν ἢ ἀδικούμενοι νῦν ἐπεξερχόμεθα, λόγων μῆκος ἀπιστον παρέξομεν, οὕθ' ὑμᾶς ἀξιοῦμεν ἢ ὅτι Λακεδαιμονίων ἄποικοι ὄντες οὐ ξυνεστρατεύσατε ἢ ὡς ἡμᾶς οὐδὲν ἡδικήκατε λέγοντας οἴεσθαι πείσειν, τὰ δυνατὰ δ' ἔξ ὡν ἐκάτεροι ἀληθῶς φρονοῦμεν διαπράσσεσθαι, ἐπισταμένους πρὸς εἰδότας ὅτι δίκαια μὲν ἐν τῷ ἀνθρωπείω λόγῳ ἀπὸ τῆς Ἰσης ἀνάγκης κρίνεται, δυνατὰ δὲ οἱ προύχοντες πράσσουσι καὶ οἱ ἀσθενεῖς ξυγχωροῦσιν.

[5.90.1] {ΜΗΛ.} Ήι μὲν δὴ νομίζομέν γε, χρήσιμον (ἀνάγκη γάρ, ἐπειδὴ ὑμεῖς οὕτω παρὰ τὸ δίκαιον τὸ ξυμφέρον λέγειν ὑπέθεσθε) μὴ καταλύειν ὑμᾶς τὸ κοινὸν ἀγαθόν, ἀλλὰ τῷ αἰεὶ ἐν κινδύνῳ γιγνομένῳ εἶναι τὰ εἰκότα καὶ δίκαια, καὶ τι καὶ ἐντὸς τοῦ ἀκριβοῦς πείσαντά τινα ὠφεληθῆναι. καὶ

[5.90.1.6] πρὸς ὑμῶν οὐχ ἡσσον τοῦτο, δσω καὶ ἐπὶ μεγίστῃ τιμωρίᾳ σφαλέντες ἀν τοῖς ἄλλοις παράδειγμα γένοισθε.

[5.91.1] {ΑΘ.} Ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς, ἢν καὶ παυθῇ, οὐκ ἀθυμοῦμεν τὴν τελευτήν· οὐ γάρ οἱ ἀρχοντες ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὕτοι δεινοὶ τοῖς νικηθεῖσιν (ἔστι δὲ οὐ πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῖν ὁ ἀγών), ἀλλ' ἡν οἱ ὑπήκοοί που

[5.91.2] τῶν ἀρξάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν. καὶ περὶ μὲν τούτου ἡμῖν ἀφείσθω κινδυνεύεσθαι· ὡς δὲ ἐπ' ὠφελίᾳ τε πάρεσμεν τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ νῦν τοὺς λόγους ἐροῦμεν τῆς ὑμετέρας πόλεως, ταῦτα δηλώσομεν, βουλόμενοι ἀπόνως μὲν ὑμῶν ἄρξαι, χρησίμως δ' ὑμᾶς ἀμφοτέροις σωθῆναι.

[5.92.1] {ΜΗΛ.} Καὶ πῶς χρήσιμον ἀν ξυμβαίη ἡμῖν δουλεῦσαι, ὥσπερ καὶ ὑμῖν ἄρξαι;

[5.93.1] {ΑΘ.} Ὄτι ὑμῖν μὲν πρὸ τοῦ τὰ δεινότατα παθεῖν ὑπακούσαι ἀν γένοιτο, ἡμεῖς δὲ μὴ διαφθείραντες ὑμᾶς κερδαίνοιμεν ἄν.

[5.94.1] {ΜΗΛ.} Ὅστε [δὲ] ἡσυχίαν ἄγοντας ἡμᾶς φίλους μὲν εἶναι ἀντὶ πολεμίων, ξυμμάχους δὲ μηδετέρων, οὐκ ἀν δέξαισθε;

[5.95.1] {ΑΘ.} Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἡμᾶς βλάπτει ἡ ἔχθρα ὑμῶν ὅσον ἡ φιλία μὲν ἀσθενείας, τὸ δὲ μῖσος δυνάμεως παράδειγμα τοῖς ἀρχομένοις δηλούμενον.

[5.96.1] {ΜΗΛ.} Σκοποῦσι δ' ὑμῶν οὕτως οἱ ὑπήκοοι τὸ εἰκός, ὥστε τούς τε μὴ προσήκοντας καὶ ὅσοι ἄποικοι ὄντες οἱ πολλοὶ καὶ ἀποστάντες τινὲς κεχείρωνται ἐς τὸ αὐτὸ τιθέασιν;

[5.97.1] {ΑΘ.} Δικαιώματι γὰρ οὐδετέρους ἐλλείπειν ἡγοῦνται, κατὰ δύναμιν δὲ τοὺς μὲν περιγίγνεσθαι, ἡμᾶς δὲ φόβῳ οὐκ ἐπιέναι· ὥστε ἔξω καὶ τοῦ πλεόνων ἄρξαι καὶ τὸ ἀσφαλὲς ἡμῖν διὰ τὸ καταστραφῆναι ἀν παράσχοιτε, ἄλλως τε καὶ νησιῶται ναυκρατόρων καὶ ἀσθενέστεροι ἐτέρων ὄντες εὶ μὴ περιγένοισθε.

[5.98.1] {ΜΗΛ.} Ἐν δ' ἔκεινῳ οὐ νομίζετε ἀσφάλειαν; δεῖ γὰρ αὖ καὶ ἐνταῦθα, ὥσπερ ὑμεῖς τῶν δικαίων λόγων ἡμᾶς ἐκβιβάσαντες τῷ ὑμετέρῳ ξυμφόρῳ ὑπακούειν πείθετε, καὶ ἡμᾶς τὸ ἡμῖν χρήσιμον διδάσκοντας, εὶ τυγχάνει καὶ ὑμῖν τὸ αὐτὸ ξυμβαῖνον, πειράσθαι πείθειν. ὅσοι γὰρ νῦν μηδετέροις ξυμμαχοῦσι, πῶς οὐ πολεμώσεσθε αὐτούς, ὅταν ἐς τάδε βλέψαντες ἡγήσωνται ποτε ὑμᾶς καὶ ἐπὶ σφᾶς ἤξειν;

κάν τούτω τί άλλο ἢ τοὺς μὲν ὑπάρχοντας πολεμίους
μεγαλύνετε, τοὺς δὲ μηδὲ μελλήσαντας γενέσθαι ἄκοντας
ἐπάγεσθε;

[5.99.1] {ΑΘ.} Οὐ γὰρ νομίζομεν ἡμῖν τούτους δεινοτέρους ὅσοι
ἡπειρῶταί που ὄντες τῷ ἐλευθέρῳ πολλὴν τὴν διαιμέλλησιν
τῆς πρὸς ἡμᾶς φυλακῆς ποιήσονται, ἀλλὰ τοὺς νησώτας τέ
που ἀνάρκτους, ὥσπερ ὑμᾶς, καὶ τοὺς ἡδη τῆς ἀρχῆς τῷ
ἀναγκαίῳ παροξυνομένους. οὗτοι γὰρ πλεῖστ' ἀν τῷ ἀλο-
γίστῳ ἐπιτρέψαντες σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς ἐς προῦπτον
κίνδυνον καταστήσειαν.

[5.100.1] {ΜΗΛ.} Ἡ που ἄρα, εἰ τοσαύτην γε ὑμεῖς τε μὴ παυθῆναι
ἀρχῆς καὶ οἱ δουλεύοντες ἡδη ἀπαλλαγῆναι τὴν παρακινδύ-
νευσιν ποιοῦνται, ἡμῖν γε τοῖς ἔτι ἐλευθέροις πολλὴ κακότης
καὶ δειλίᾳ μὴ πᾶν πρὸ τοῦ δουλεῦσαι ἐπεξελθεῖν.

[5.101.1] {ΑΘ.} Οὕκ, ἦν γε σωφρόνως βουλεύησθε· οὐ γὰρ περὶ
ἀνδραγαθίας ὁ ἀγών ἀπὸ τοῦ ἵσου ὑμῖν, μὴ αἰσχύνην ὄφλεῖν,
περὶ δὲ σωτηρίας μᾶλλον ἡ βουλή, πρὸς τοὺς κρείσσονας
πολλῷ μὴ ἀνθίστασθαι.

[5.102.1] {ΜΗΛ.} Ἀλλ' ἐπιστάμεθα τὰ τῶν πολέμων ἔστιν ὅτε
κοινοτέρας τὰς τύχας λαμβάνοντα ἢ κατὰ τὸ διαφέρον
ἔκατέρων πλῆθος· καὶ ἡμῖν τὸ μὲν εἶξαι εὐθὺς ἀνέλπιστον,
μετὰ δὲ τοῦ δρωμένου ἔτι καὶ στῆναι ἐλπὶς ὀρθῶς.

[5.103.1] {ΑΘ.} Ἐλπὶς δὲ κινδύνῳ παραμύθιον οὖσα τοὺς μὲν ἀπὸ
περιουσίας χρωμένους αὐτῇ, κἄν βλάψῃ, οὐ καθεῖλεν· τοῖς
δ' ἐς ἄπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρριπτοῦσι (δάπανος γὰρ φύσει)
ἄμα τε γιγνώσκεται σφαλέντων καὶ ἐν ὅτῳ ἔτι φυλάξεται

[5.103.2] τις αὐτὴν γνωρισθεῖσαν οὐκ ἐλλείπει. ὃ ὑμεῖς ἀσθενεῖς τε
καὶ ἐπὶ ὁπῆς μιᾶς ὄντες μὴ βούλεσθε παθεῖν μηδὲ ὄμοιωθῆ-
ναι τοῖς πολλοῖς, οἵς παρὸν ἀνθρωπείως ἔτι σώζεσθαι, ἐπει-
δὰν πιεζομένους αὐτοὺς ἐπιλίπωσιν αἱ φανεραὶ ἐλπίδες, ἐπὶ
τὰς ἀφανεῖς καθίστανται μαντικήν τε καὶ χρησμοὺς καὶ
ὅσα τοιαῦτα μετ' ἐλπίδων λυμαίνεται.

[5.104.1] {ΜΗΛ.} Χαλεπὸν μὲν καὶ ἡμεῖς (εὖ ἴστε) νομίζομεν πρὸς
δύναμιν τε τὴν ὑμετέραν καὶ τὴν τύχην, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ
ἵσου ἔσται, ἀγωνίζεσθαι· ὅμως δὲ πιστεύομεν τῇ μὲν τύχῃ
ἐκ τοῦ θείου μὴ ἐλασσώσεσθαι, ὅτι ὅσιοι πρὸς οὐ δικαίους
ἴσταμεθα, τῆς δὲ δυνάμεως τῷ ἐλλείποντι τὴν Λακεδαιμονίων
ἡμῖν ξυμμαχίαν προσέσεσθαι, ἀνάγκην ἔχουσαν, καὶ εἰ μή του
ἄλλου, τῆς γε ξυγγενείας ἔνεκα καὶ αἰσχύνη βοηθεῖν. καὶ
οὐ παντάπασιν οὕτως ἀλόγως θρασυνόμεθα.

[5.105.1] {ΑΘ.} Τῆς μὲν τοίνυν πρὸς τὸ θεῖον εὔμενείας οὐδ' ἡμεῖς
οἰόμεθα λελεύψεσθαι· οὐδὲν γὰρ ἔξω τῆς ἀνθρωπείας τῶν
μὲν ἐς τὸ θεῖον νομίσεως, τῶν δ' ἐς σφᾶς αὐτοὺς βουλήσεως

[5.105.2] δικαιοῦμεν ἢ πράσσομεν. ἡγούμεθα γὰρ τό τε θεῖον δόξη
τὸ ἀνθρώπειόν τε σαφῶς διὰ παντὸς ὑπὸ φύσεως ἀναγκαίας,
οὐ ἀν κρατῇ, ἀρχειν· καὶ ἡμεῖς οὔτε θέντες τὸν νόμον οὔτε
κειμένῳ πρῶτοι χρησάμενοι, ὄντα δὲ παραλαβόντες καὶ
ἐσόμενον ἐς αἱεὶ καταλείψοντες χρώμεθα αὐτῷ, εἰδότες καὶ
ὑμᾶς ἄν καὶ ἄλλους ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει ἡμῖν γενομένους

[5.105.3] δρῶντας ἀν ταύτο. καὶ πρὸς μὲν τὸ θεῖον οὕτως ἐκ τοῦ
εἰκότος οὐ φιοβούμεθα ἐλασσώσεσθαι· τῆς δὲ ἐς Λακεδαι-
μονίους δόξης, ἷν διὰ τὸ αἰσχρὸν δὴ βοηθήσειν ὑμῖν
πιστεύετε αὐτούς, μακαρίσαντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόκακον οὐ

[5.105.4] ζηλοῦμεν τὸ ἄφρον. Λακεδαιμόνιοι γὰρ πρὸς σφᾶς μὲν
αὐτοὺς καὶ τὰ ἐπιχώρια νόμιμα πλεῖστα ἀρετῇ χρῶνται.
πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους πολλὰ ἄν τις ἔχων εἰπεῖν ὡς προσ-
φέρονται, ξυνελῶν μάλιστ' ἀν δηλώσειεν ὅτι ἐπιφανέστατα
ῶν ἴσμεν τὰ μὲν ἡδέα καλὰ νομίζουσι, τὰ δὲ ξυμφέροντα
δίκαια. καίτοι οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας νῦν ἀλόγου σωτηρίας
ἢ τοιαύτη διάνοια.

[5.106.1] {ΜΗΛ.} Ήμεῖς δὲ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἥδη καὶ μάλιστα πιστεύομεν τῷ ξυμφέροντι αὐτῶν, Μηλίους ἀποίκους ὅντας μὴ βουλήσεσθαι προδόντας τοῖς μὲν εὔνοις τῶν Ἐλλήνων ἀπίστους καταστῆναι, τοῖς δὲ πολεμίοις ὠφελίμους.

[5.107.1] {ΑΘ.} Οὕκουν οὕεσθε τὸ ξυμφέρον μὲν μετ' ἀσφαλείας εἴναι, τὸ δὲ δίκαιον καὶ καλὸν μετὰ κινδύνου δρᾶσθαι· ὁ Λακεδαιμόνιοι ἡκιστα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τολμῶσιν.

[5.108.1] {ΜΗΛ.} Ἀλλὰ καὶ τοὺς κινδύνους τε ἡμῶν ἔνεκα μᾶλλον ἥγούμεθ' ἀν ἔγχειρίσασθαι αὐτούς, καὶ βεβαιοτέρους ἢ ἐς ἄλλους νομεῖν, δσω πρὸς μὲν τὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου ἔγγὺς κείμεθα, τῆς δὲ γνώμης τῷ ξυγγενεῖ πιστότεροι ἔτέρων ἐσμέν.

[5.109.1] {ΑΘ.} Τὸ δ' ἔχυρόν γε τοῖς ξυναγωνιουμένοις οὐ τὸ εὔνουν τῶν ἐπικαλεσαμένων φαίνεται, ἀλλ' ἦν τῶν ἔργων τις δυνάμει πολὺ προύχη· ὁ Λακεδαιμόνιοι καὶ πλέον τι τῶν ἄλλων σκοποῦσιν (τῆς γοῦν οἰκείας παρασκευῆς ἀπιστίᾳ καὶ μετὰ ξυμμάχων πολλῶν τοῖς πέλας ἐπέρχονται), ὥστε οὐκ εἰκὸς ἐς νῆσόν γε αὐτοὺς ἡμῶν ναυκρατόρων ὅντων περαιωθῆναι.

[5.110.1] {ΜΗΛ.} Οἱ δὲ καὶ ἄλλους ἀν ἔχοιεν πέμψαι· πολὺ δὲ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, δι' οὗ τῶν κρατούντων ἀπορώτερος ἡ

[5.110.2] λῆψις ἢ τῶν λαθεῖν βουλομένων ἡ σωτηρία. καὶ εἰ τοῦδε σφάλλοιντο, τράποιντ' ἀν καὶ ἐς τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ξυμμάχων, δσους μὴ Βρασίδας ἐπῆλθεν· καὶ οὐ περὶ τῆς μὴ προσηκούσης μᾶλλον ἢ τῆς οἰκειοτέρας ξυμμαχίδος τε καὶ γῆς ὁ πόνος ὑμῖν ἔσται.

[5.111.1] {ΑΘ.} Τούτων μὲν καὶ πεπειραμένοις ἂν τι γένοιτο καὶ ὑμῖν καὶ οὐκ ἀνεπιστήμοσιν ὅτι οὐδὲ ἀπὸ μιᾶς πώποτε

[5.111.2] πολιορκίας Ἀθηναῖοι δι' ἄλλων φόβον ἀπεχώρησαν. ἐνθυμούμεθα δὲ ὅτι φήσαντες περὶ σωτηρίας βουλεύσειν ούδεν ἐν τοσούτῳ λόγῳ εἰρήκατε ὡς ἄνθρωποι ἀν πιστεύσαντες

[5.111.2.4] νομίσειαν σωθήσεσθαι, ἀλλ' ὑμῶν τὰ μὲν ἴσχυρότατα ἐλπίζομενα μέλλεται, τὰ δὲ ὑπάρχοντα βραχέα πρὸς τὰ ἥδη ἀντιτεταγμένα περιγίγνεσθαι. πολλὴν τε ἀλογίαν τῆς

διανοίας παρέχετε, εἰ μὴ μεταστησάμενοι ἔτι ἡμᾶς ἄλλο τι

[5.111.3] τῶνδε σωφρονέστερον γνώσεσθε. οὐ γάρ δὴ ἐπί γε τὴν ἐν τοῖς αἰσχροῖς καὶ προύπτοις κινδύνοις πλεῖστα διαφθείρουσαν ἀνθρώπους αἰσχύνην τρέψεσθε. πολλοῖς γάρ προορωμένοις ἔτι ἐς οἶα φέρονται τὸ αἰσχρὸν καλούμενον ὄνόματος ἐπαγωγοῦ δυνάμει ἐπεσπάσατο ἡσσηθεῖσι τοῦ ὁρίματος ἔργων ξυμφοραῖς ἀνηκέστοις ἔκοντας περιπεσεῖν καὶ αἰσχύνην

[5.111.4] αἰσχίω μετὰ ἀνοίας ἢ τύχη προσλαβεῖν. ὁ ὑμεῖς, ἦν εὖ βουλεύησθε, φυλάξεσθε, καὶ οὐκ ἀπρεπὲς νομίείτε πόλεως τε τῆς μεγίστης ἡσσᾶσθαι μέτρια προκαλουμένης, ξυμμάχους γενέσθαι ἔχοντας τὴν ὑμετέραν αὐτῶν ὑποτελεῖς, καὶ δοθείσης αἱρέσεως πολέμου πέρι καὶ ἀσφαλείας μὴ τὰ χείρω φιλονικῆσαι· ὡς οἵτινες τοῖς μὲν ἵσοις μὴ εἴκουσι, τοῖς δὲ κρείσσοσι καλῶς προσφέρονται, πρὸς δὲ τοὺς ἡσσους μέτριοι

[5.111.5] εἰσι, πλεῖστ' ἀν ὄρθοῖντο. σκοπεῖτε οὖν καὶ μεταστάντων ἡμῶν καὶ ἐνθυμεῖσθε πολλάκις ὅτι περὶ πατρίδος βουλεύεσθε, ἡς μιᾶς πέρι καὶ ἐς μίαν βουλὴν τυχοῦσάν τε καὶ μὴ κατορθώσασαν ἔσται.

[5.112.1] Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι μετεχώρησαν ἐκ τῶν λόγων· οἱ δὲ Μήλιοι κατὰ σφᾶς αὐτοὺς γενόμενοι, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς

[5.112.2] παραπλήσια καὶ ἀντέλεγον, ἀπεκρίναντο τάδε. 'οὕτε ἄλλα δοκεῖ ὑμῖν ἢ ἄπερ καὶ τὸ πρῶτον, ὡς Ἀθηναῖοι, οὕτ' ἐν

όλιγῳ χρόνῳ πόλεως ἐπτακόσια ἔτη ἥδη οἰκουμένης τὴν ἐλευθερίαν ἀφαιρησόμεθα, ἀλλὰ τῇ τε μέχρι τοῦδε σωζούσῃ τύχη ἐκ τοῦ θείου αὐτὴν καὶ τῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ Λακεδαιμονίων τιμωρίᾳ πιστεύοντες πειρασόμεθα σώζεσθαι.

[5.112.3] προκαλούμεθα δὲ ὑμᾶς φίλοι μὲν εἶναι, πολέμιοι δὲ μηδετέροις, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἡμῶν ἀναχωρήσαι σπονδὰς ποιησα- μένους αἴτινες δοκοῦσιν ἐπιτήδειοι εἶναι ἀμφοτέροις.'

[5.113.1] Οἱ μὲν δὴ Μήλιοι τοσαῦτα ἀπεκρίναντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι διαλυόμενοι ἥδη ἐκ τῶν λόγων ἔφασαν 'ἀλλ' οὖν μόνοι γε ἀπὸ τούτων τῶν βουλευμάτων, ὡς ἡμῖν δοκεῖτε, τὰ μὲν μέλλοντα τῶν ὁρωμένων σαφέστερα κρίνετε, τὰ δὲ ἀφανῆ τῷ βούλεσθαι ὡς γιγνόμενα ἥδη θεᾶσθε, καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τύχῃ καὶ ἐλπίσι πλεῖστον δὴ παραβεβλημένοι καὶ πιστεύσαντες πλεῖστον καὶ σφαλήσεσθε.'

[5.114.1] Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναίων πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐς τὸ στρά- τευμα· οἱ δὲ στρατηγοὶ αὐτῶν, ὡς οὐδὲν ὑπῆκουον οἱ Μήλιοι, πρὸς πόλεμον εὐθὺς ἐτρέποντο καὶ διελόμενοι κατὰ πόλεις περι-

[5.114.2] ετείχισαν κύκλῳ τοὺς Μηλίους. καὶ ὕστερον φυλακὴν σφῶν τε αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων καταλιπόντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἀνεχώρησαν τῷ πλέονι τοῦ στρα- τοῦ. οἱ δὲ λειπόμενοι παραμένοντες ἐπολιόρκουν τὸ χωρίον.

[5.115.1] Καὶ Ἀργεῖοι κατὰ τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἐσβαλόντες ἐς τὴν Φλειασίαν καὶ λοχισθέντες ὑπὸ τε Φλειασίων καὶ τῶν

[5.115.2] σφετέρων φυγάδων διεφθάρησαν ὡς ὄγδοήκοντα. καὶ οἱ ἐκ τῆς Πύλου Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίων πολλὴν λείαν ἔλαβον· καὶ Λακεδαιμονίοι δι' αὐτὸ τὰς μὲν σπονδὰς οὐδ' ὡς ἀφέντες ἐπολέμουν αὐτοῖς, ἐκήρυξαν δὲ εἴ τις βούλεται παρὰ σφῶν

[5.115.3] Ἀθηναίους λήζεσθαι. καὶ Κορίνθιοι ἐπολέμησαν ἵδιων τινῶν διαφορῶν ἔνεκα τοῖς Ἀθηναίοις· οἱ δ' ἄλλοι Πελοποννήσιοι

[5.115.4] ἡσύχαζον. εἶλον δὲ καὶ οἱ Μήλιοι τῶν Ἀθηναίων τοῦ περιτειχίσματος τὸ κατὰ τὴν ἀγορὰν προσβαλόντες νυκτός, καὶ ἄνδρας τε ἀπέκτειναν καὶ ἐσενεγκάμενοι σῖτόν τε καὶ ὅσα πλεῖστα ἐδύναντο χρήσιμα ἀναχωρήσαντες ἡσύχαζον· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἄμεινον τὴν φυλακὴν τὸ ἔπειτα παρεσκευά- ζοντο. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

[5.116.1] Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος Λακεδαιμόνιοι μελλή- σαντες ἐς τὴν Ἀργείαν στρατεύειν, ὡς αὐτοῖς τὰ διαβατήρια [ἰερὰ ἐν τοῖς ὁρίοις] οὐκ ἐγίγνετο, ἀνεχώρησαν. καὶ Ἀρ- γεῖοι διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν τῶν ἐν τῇ πόλει τινάς ὑπο- πτεύσαντες τοὺς μὲν ξυνέλαβον, οἱ δ' αὐτοὺς καὶ διέψυγον.

[5.116.2] καὶ οἱ Μήλιοι περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αὐθίς καθ' ἔτερόν τι τοῦ περιτειχίσματος εἶλον τῶν Ἀθηναίων, παρόντων οὐ

[5.116.3] πολλῶν τῶν φυλάκων. καὶ ἐλθούσης στρατιᾶς ὕστερον ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἄλλης, ὡς ταῦτα ἐγίγνετο, ἦς ἥρχε Φιλοκράτης ὁ Δημέου, καὶ κατὰ κράτος ἥδη πολιορκούμενοι, γενομένης

καὶ προδοσίας τινός, ἀφ' ἐαυτῶν ξυνεχώρησαν τοῖς Ἀθηναίοις

[5.116.4] ὥστε ἐκείνους περὶ αὐτῶν βουλεῦσαι. οἱ δὲ ἀπέκτειναν Μηλίων ὅσους ἡβῶντας ἔλαβον, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἡνδραπόδισαν· τὸ δὲ χωρίον αὐτὸι ὥκισαν, ἀποίκους ὕστερον πεντακοσίους πέμψαντες.